Condiţiunile concursului de frumuseţe al „Realităţii Ilustrate"

In toate ţările din Apus, societăţi anume alcătuite au ales dintre fetele şi femeile tinere, ale naţiunii lor, pe cele mai frumoase, spre a le trimite să concureze între ele, pentru obţinerea titlului de cea mai frumoasă femee din lume.

„Miss France"

De trei ani au loc în mod regulat aceste concursuri, aleasa fiecărui oraş, al fiecărei regiuni, sau fiecărui stat, poartă numele de „Miss" cutare, după numele oraşului, regiunei, sau statului. Astfel există Miss Paris, Miss Berlin, Miss Bavaria, Miss Scoţia, sau Miss Franţa, Miss Canada, Miss Spania, etc.

Aleasa între alese, capătă numele de „Miss

Miss „Germania"

Universum". Intrecerile au loc în America şi pentru anul 1928, Miss Chicago, a căpătat titlul de „Miss Universum", fiind socotită drept cea mai frumoasă femee din lume. Aleasa era o domnişoară Ella van Hueson, o arhimilionară americană.

Singură ţara noastră până în prezent a stat departe dela aceste întreceri estetice, pentru că nimeni n'avea interes pentru „asemenea fleacuri".

„Realitatea Ilustrată", socotind că frumosul trebue răsplătit, pentru că el este scopul suprem în viaţă, a instituit primul concurs pentru alegerea celei mai frumoase femei din România.

Poate candida la acest concurs orice doamnă sau domnişoară între 15—26 ani bucurându-se de o moralitate ireproşabilă.

Concursul va fi instituit pe rând, mai întâi pe judeţe, apoi pe regiuni, iar ultimul concurs va avea loc la Bucureşti pentru obţinerea titlului de cea mai frumoasă femee din România.

Actualmente se formează juriul central din Bucureşti care va fi compus din personalităţile cele mai de seamă din lumea intelectului şi a artei.

Imediat după constituirea definitivă a acestui juriu, se vor institui jurii competente în fiecare capitală de judeţ, alcătuite din ca-

Miss Pensylvania

pii autorităţilor administrative, personalităţi din cercurile didactice şi reprezentanţi ai artei.

In faţa acestor jurii se vor prezenta candidatele pentru a fi alese cele mai frumoase.

După alegerea „frumuseţilor judeţene", juriul central din Bucureşti va proceda la alegera celor mai frumoase femei, pe cele nouă regiuni ale României (Oltenia, Muntenia, Moldova, Dobrogea, Transilvania, Maramureş, Banat, Bucovina şi Basarahia).

Din cele nouă alese, juriul central din Bucureşti va proceda la alegerea celei mai frumoase femei din România, care pe lângă acest titlu de glorie, va primi şi premiul de 50.000 lei sau va fi trimisă la un concurs internaţional.

Pentru câştigătoarele celorlalte titluri, sunt rezervate premii de consolaţiune, precum şi dreptul de a purta vreme de un an, titlul de „Frumuseţea judeţului" sau „Frumuseţea regiunii".

După un an, concursul se va repeta.

Pot concura la această clasificare doamne şi domnişoare din orice straturi sociale, iar la caz că o candidată aleasă într'un judeţ sau o regiune, va fi lipsită de mijloace, revista „Realitatea Ilustrată" îi va pune la dispoziţie mijloacele necesare pentru deplasarea la Bucureşti, în faţa Comisiiunii centrale.

In curând vom da alte amănunte şi suntem încredinţaţi că toată lumea urmăreşte cu deosebit interes acest concurs, care ne

Miss Colorado

va aşeza cu o oră mai de vreme în rândul statelor occidentale.

„Realitatea Ilustrată" vrea să dea prilej şi cititorilor să-şi dea părerea asupra alegerilor. Fotografiile concurentelor se vor publica în revistă, iar dacă vor exprima aceiaş părere ca şi juriile, vor obţine premii ce se vor distribui prin tragere la sorţi.

S'a lansat un mesaj pentru Marte!

Ne vor răspunde Martienii?

D-rul Mansfield Robinson, care are pasiunea experienţelor psihice şi se spune că ar comunica şi cu spiritele, şi-a pus în gând acum să trimită o telegramă în Marte.

Ideia nu e nouă. Un alt compatriot al său acum câtva timp, fără să anunţe pe nimeni mai înainte, a intrat într'un biou de poştă, a redactat o telegramă pe adresa locuitorilor planetei Marte, a remis-o la ghişeul telegrafului, a achitat taxa şi ...liniştit, convins că Martienii ...nde, vor pune ac...

ELA începutul acestui secol, toţi marii oameni ai ştiinţei, s'au străduit, după mijloace, să stabilească o normă, după care s'ar putea organiza comunicaţii interplanetare. Cu zecile s'au numărat aceia cari şi-au pus toată activitatea în serviciul acestei idei, dar fie că omenirea avea alte idealuri, ţinte de atins sau alte chestiuni de rezolvat, proectele lor au rămas în cartoane, sau publicate în volume, se pierd prin vastele biblioteci mondiale.

Astăzi, când aproape fiecare naţiune, şi-a indeplinit idealul, fie material, moral sau teritorial, savanţii au găsit din nou timp, pentru punerea în aplicare a unei ideologii mai înalte.

Convingerea savanţilor moderni este, că graţie mijloacelor technice de care omenirea dispune astăzi, s'ar putea încerca stabilirea unor comunicaţii interplanetare, cu rezultate mai puţin problematice decât în trecut.

Marele technician american, — omul cu ideile originale cele mai practice, — inginerul *Hugo Gernsback*, a lansat de curând un apel călduros în lumea magnaţilor americani, pentru instalarea unui emiţător cu o putinţă uriaşă.

De când undele hertiene ale telegrafiei lui Marconi, au înconjurat pământul în plasa lor invizibilă, se agită din ce în ce mai mult dorinţa, de a se încerca prin ele, primele mesagii interplanetare. Mai mult ca oricând părinţii ştiinţei insistă în ideea ca pământul să dea primele semnale de existenţă în Univers, şi prin aceasta să realizeze un vechi vis al omenirii. Staţiunea puternică, care ar fi construită în America, ar deveni în consecinţă, tubul acustic al omenirii pământene, care ca un megafon uriaş, ar încunoştiinţa universul planetar, despre existenţa noastră. Şi totodată s'ar construi un post de recepţiune de aceleaşi dimensiuni şi putere, pentru a stabili cum răsună vocea mesagerului pământean în oceanul de eter al universului, sau să prindă eventuale răspunsuri din alte lumi.

Mijloacele de care dispune azi technica şi ştiinţa, desigur că nu sunt deajuns pentru realizarea acestor mari planuri îndrăzneţe şi propuneri temerare, întrucât ele ajung mai curând pentru *voinţa* de a încerca, decât pentru *posibilitatea* de realizare a proectelor.

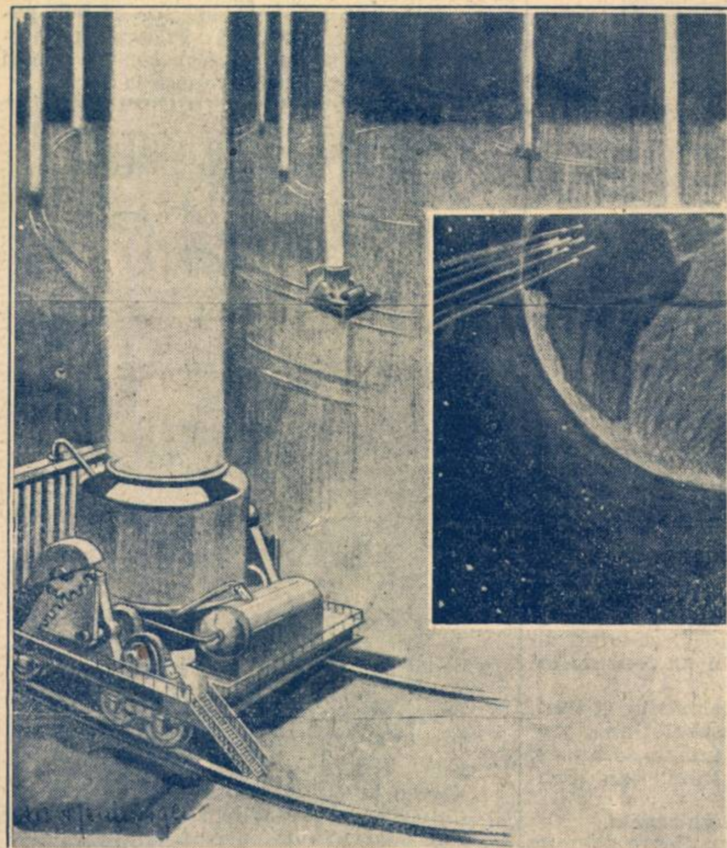
• • •

Unii sunt pentru ideea de a se lansa primele mesagii prin semnale luminoase, — ceeace după ei, ar fi mai uşor de controlat la recepţiunea planetelor surori, — alţii vor să uzeze undele electro-magnetice lungi, ale telegrafiei fără fir, pentru a lansa prin ele primul „Allo" pământesc, în spaţiile interplanetare.

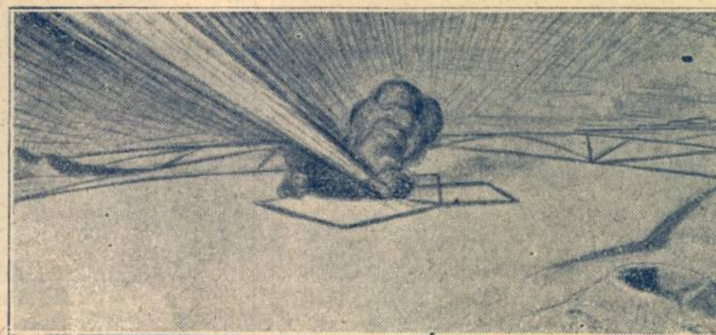
Sunt câteva decenii, decând savantul francez, — mort înainte de vreme, care a inventat primul fonograf, înaintea lui Edison, — *Charles Cros*, a propus să se construiască pe cheltuiala statului, o oglindă uriaşe concavă, de format rotund, al cărei punct central, ar fi avut ca obiectiv, un pustiu al planetei Marte. Oglinda ar fi concentrat în centrul ei, razele arzătoare ale soarelui, prin care mijloc, s'ar fi putut desemna pe un pustiu de nisip din Marte, diferite figuri geometrice, semne, cifre, litere sau cercuri. Această propunere a lui Cros, pe cât a fost de ispititoare, pe atât a fost de imposibilă, întrucât nu s'a putut găsi uzina, care să posede maşina sau mâna, care ar fi putut să şlefuiască o asemenea oglindă gigantică, după indicaţiunile marelui savant.

Astăzi, cu mijloacele technice de care dispunem, este încă imposibil de a realiza acest proect, la care totuş se lucrează cu febrilitate. A survenit însă o nouă propunere a unor savanţi contemporani, tot francezi, cari se mulţumesc însă cu o formulă mai simplă şi care ar putea da satisfacţie sforţărilor ce se fac pentru realizarea ei.

Anume: Este vorba de *emisiuni de sem-*

Semnale luminoase, emise de reflectoare cu 3.000.000.000 lumini. In pătrat, Sahara, cu bateriile de reflectoare semnalizatoare.

Proectul savantului CROS. Razele soarelui, proectate prin oglinzi concave uriaşe, ard nisipul din deşertul martian, în formă de desenuri geometrice.

Curtea de apel din Iaşi, în şedinţă.

nale luminoase, care ar putea fi observate din depărtările cosmice. Proectul se bazează pe faptul, că le stau la dispoziţie uriaşe posibilităţi de energie electrică, care cu un uzaj minim, ar putea furniza o rază puternică de miliarde de lumini.

Un inginer al lui „Gyroskop-Company" din Charleville (America) d. Edward Green, a construit cu câteva luni în urmă, un reflector uriaş, după planurile proprii, a cărui putere de lumină, — cea mai puternică şi intensivă din câte a putut construi până acum technica —, numără nu mai puţin de *1.400.000.000 (un miliard patru sute de milioane) de lumini.*

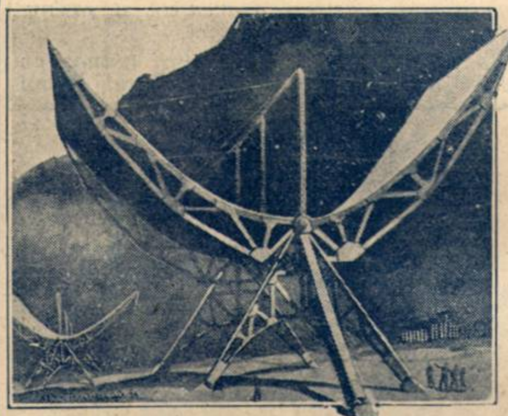
Dacă în lună ar exista fiinţe omeneşti care ar poseda binocluri puternice, ar putea observa lumina acestui reflector, ca pe o stea de mărimea şaptea sau a opta.

Prin urmare, o întreagă baterie de câteva sute din aceste reflectoare, plasate într'un deşert terestru, — cum ar fi Africa, ar fi suficiente, — cred savanţii —, pentru a furniza lumina necesară, care să străbată drumul de 150 de ori, mai lung decât până la lună, putând fi astfel observate de fraţii noştri martieni, cari ar fi aţâţaţi poate prin această pildă, de a răspunde prin aceeaş metodă, dacă într'adevăr civilizaţia lor este superioară celei terestre.

* * *

Dela importanta descoperire a undelor herţiene, care pot fi conduse la dorinţă, în direcţie unică, s'au pus cele mai mari nădejdi în această nouă armă a ştiinţei, prin care se crede deasemenea că s'ar putea străbate intelectualiceşte, spaţiile interplanetare. Dar cele mai puternice staţiuni pe care le posedă omenirea azi, nu au posibilitatea de a emite unde mai lungi decât până la maximum circomferinţa pământului.

Pentru a putea transmite un mesagiu în lună, — drum care este calculat la de zece ori circomferinţa globului nostru, — ar trebui construită o staţiune de emisiune radio-telegrafică, cu o putinţă de maximum 100

Staţiunea de radio interplanetar, proectată pe insula Islanda, în Oceanul Atlantic.

de mii de kilowaţi. Atunci chiar, s'ar pune cu mai multă febrilitate întrebarea, dezbătută până acum de atâtea ori, dacă straturile superioare ale atmosferei, — care supraîncărcate de electricitate, sunt refractare undelor electro-magnetice şi le resping, — ar permite undelor directe radio-telegrafice, să ducă mesagiul pământenilor prin universul cosmic, până la lună.

Natural, că pentru a încerca această cale de legătură cu planeta Marte, ar fi nevoie de o staţiune de 150 de ori mai puternică decât cea necesară până la lună, care ar fi instalată în insula Islanda din Nordul oceanului Atlantic, care are cea mai liniştită temperatură, în mijlocul apelor.

Şi acum încep să se pună marile întrebări şi se cere rezolvarea uriaşelor probleme: Ce să se telegrafieze, fraţilor întru specie, din planeta Marte? In ce limbă? De ce semne să se uzeze în această telegramă interplanetară? Omenirea îşi va reaminti de savantul german *Karl Küppers*, care a redijat acum câţiva ani, un codex complet, telegrafic pentru comunicaţii cu planeta Marte, bazată pe principii de matematică superioară, din care s'a extras o limbă originală, care ar putea permite întrucâtva o înţelegere.

Totuş se pune întrebarea dacă eventualii locuitori din planeta Marte, ar înţelege această matematică şi geometrie, dacă uzează cumva şi ei de ele.

Aceastã problemă este cu atât mai mult de actualitate, cu cât încă nu s'a putut stabili precis, dacă într'adevăr planeta Marte este populată.

Dorinţa aleargă cu paşi gigantici înaintea posibilităţii, şi viitorul ne va spune dacă acest plan, considerat de sceptici, — din păcate majoritatea —, ca un ce imposibil, se va putea realiza. Proectul, este primit cu zâmbete de neîncredere şi totuş mulţi pioneri singurateci ai ştiinţei, au răsturnat principiile stabilite până la ei.

Noi, aşteptăm cu încredere.

Expoziţia horticolă

M. S. Regina Maria şi A. S. R. Principesa-mamă Elena, **la expoziţia horticolă din Parcul Carol**

M. S. Regina Maria, în faţa unei glastre, care i-a atras atenţia la expoziţia horticolă

PENTRU ECONOMIE

— Iată o reţetă, să iei medicamentul ăsta. Dacă nu-ţi ajută, să vii să-ţi prescriu un altul.

— N'aţi putea să mi-l prescriţi acela de pe acum ?

Pudriere luminate

Un articol de toaletă a apărut în vitrinele magazinelor care speculează cochetăria feminină. Pudriere, cu un mic bec electric, care se aprinde la deschiderea cutiuţei. Desigur că aceste pudriere, vor găsi multe cumpărătoare. Nu doar, că ar fi atât de numeroase femeile, ce doresc să vadă cum arată în adevărata lor lumină, însă invenţia va fi binevenită pentru o anumită categorie de femei. Acele care se duc la teatru şi la spectacole, nu atât pentru înălţarea lor sufletească, cât pentru a procura altor spectatori aflători în sală o senzaţie de extaz estetic, sau de invidie la privirea chipului ei, după cum spectatorul respectiv e de sex masculin sau femenin. In definitiv, o tendinţă altruistă.

E aşa de plicticos să stai ceasuri întregi într'un teatru, la un concert, şi s'auzi debitându-se tirade shakesperiane sau muzică clasică!

Totuşi, n'ai încotro, trebue să te resemnezi, să păstrezi aparenţele şi să numeri clipele până la antract.

Vă puteţi imagina ce tortură îndură un suflet delicat, dacă, în momentul când Julieta exclamă cu pasiune: „E ciocârlia, nu-i privighetoarea", sărmana spectatoare îşi aminteşte, că în pauza anterioară, neglijase să-şi aranjeze bucla pe frunte.

Ce s'ar mai uita cu oglinda să-şi controleze coafura, să reîmprospăteze rouge-ul pe obraji şi buze, aplicat abea de cinci minute. Dar vai, e întunerec în sală şi coniţa n'are deci posibilitatea acestui divertisment util. Dar iată că pudrierele luminoase vin în ajutorul bietelor cochete mucenice. De acum încolo îşi vor putea admira chipul oricând şi oriunde. Ceia ce va fi şi în favoarea droghiştilor şi în aceea a artei dramatice sau muzicale.

DUDUIA GRĂDINARIŢA

Banchetul chinezesc

N literat german, care a fost invitat la Berlin la o masă chinezească, descrie în modul următor cele mâncate, precum şi impresia lăsată.

Iubesc China dar n'o cunosc. Cunosc operele fermecătoare ale poeţilor şi tablourile pictorilor pline de drăgălăşenii. Cunosc deasemenea porţelanul chinezesc, cel mai frumos din câte există pe lume.

Despre bucătăria chinezească, am auzit până acum numai lucruri fantastice şi în realitate nu-mi puteam încă închipui nimic. Dar acum am făcut cunoştinţa lui Tsu-Ping-Schu din Tschifu, care este în stare să citească poeţii Li-Tai-Po şi Pu-Fu în original, lucruri pe care le doream de multă vreme. El mă invită la un dineu chinezesc, care dineu a avut loc la prietenul său Wu-Po-Dji, cu concursul căruia gătise masa. Pentru prepararea dineului, au avut la dispoziţie materiale bine conservate din China. La orele 3 p. m. au început să gătească şi au terminat la 7 jum., iar la orele 8 p. m. ne-am aşezat la masă, care a durat până la ora 1 jum. noaptea. Ni s'au servit 16 feluri de mâncări complicate, fapt care nu trebue să ne surprindă, deoarece la chinezi se servesc la o masă până la 40 feluri de mâncări. Chinezul este de părere, că numai atunci te poţi amuza, când mănânci. Bazaţi pe acest principiu, chinezii prelungesc mesele cât mai mult timp. Ca băutură se serveşte la masă vin călduţ, făcut din orez. Ultima mâncare ce se serveşte, se numeşte: „Felul care satură" şi se mănâncă fără vin. In timpul mesei se îndeamnă comesenii între dânşii ca să bea spunând „Tsing-Cho" (bea te rog). Dacă voeşti să arăţi unui invitat o deosebită consideraţie îi spui: „Gam-Be", ceeace înseamnă „paharul gol". După această exclamaţie, fiecare comesean goleşte paharul şi-l apleacă unul spre altul spre a dovedi că au golit paharul.

La Wu-Po-Dji, au fost invitaţi 6 chinezi şi şase europeni. Chinezii au întrebuinţat beţişoarele de mâncare cu multă dexteritate şi eleganţă, iar noi europenii ne-am servit cu cuţit şi furculiţă. Chinezii se servesc de beţişoarele de mâncare în modul următor: beţişoarele, care sunt în număr de două se ţin cu mâna dreaptă, unul este fixat între degetul mare şi cel arătător; celalt este mobil. Chiar în China se consideră că nu este lucru uşor, ca să poţi mânca elegant cu beţişoarele şi copiii trebue să înveţe cel puţin 3—4 ani, pentru a putea manipula cum trebue aceste beţişoare.

Şi acum lista de bucate, care a fost aşteptată cu multă nerăbdare şi chiar cu teamă. Am constatat însă că frica ne-a fost de prisos, căci mi-au plăcut foarte mult, deşi multe feluri de mâncare chinezeşti, erau exotice şi curioase, dar totuşi au fost foarte gustoase. Parte din feluri, au fost delicioase şi am rămas încântat de ele. In faţa tacâmului fiecărui musafir, era aranjat un borcănaş cu sos chinezesc de culoare cafenie, numit „Ziang-Fu", preparat din fasole şi pâine prăjită, care se aseamănă la gust cu magiunul. Este întrebuinţat de comeseni la unele mâncări. Pe masă se mai pune în ceşti, la dispoziţia invitaţilor, nuci sărate conservate şi sâmburi de caise.

Menu-ul (lista de bucate) a fost următorul:

1. Supă de scoici de mare bătută cu ouă. Supa se mănâncă în China cu linguri de porţelan. Am găsit-o excelentă.
2. Ţipar în sos chinezesc, cu migdale prăjite proaspăt. O doamnă europeană foarte pricepută în ale mâncărilor, a fost încântată şi ne-a asigurat, că nici odată n'a mâncat o mâncare de peşte atât de delicioasă. Ţiparul se prăjeşte în untdelemn fierbinte, apoi se adaogă o porţie de vin, sosul chinezesc şi puţin usturoi.
3. Nuci chinezeşti preparate cu rasol de găină, ciuperci chinezeşti şi salată verde tocată. Nucile trebuesc să fie fierte şase ore. Un preparat delicios la gust.
4. Salată de lăptuci, cu carne de vacă friptă şi cu seminţe de bambus. Seminţele de bambus sunt preparate special pentru acest fel de mâncare, întrucât se acoperă cu pahare, ca să crească la adăpost de aer.
5. Găină cu castane şi sos chinezesc.
6. Mâncare vegetariană compusă din mazăre verde, ciuperci şi florile unei plante numite „Floarea galbenă". („Ace de aur").
7. Jumări de ouă cu ciuperci şi varză.
8. Găluşti mici făcute din carne de porc, cu sos picant.

Prima parte a prânzului s'a sfârşit; s'au consumat opt feluri. S'a făcut o pauză. S'au oferit ţigarete şi mă întrebam cu multă grije, dacă îmi va mai fi posibil să mănânc alte opt feluri. Ca european neexperimentat, am comis imprudenţa de a mânca prea mult din fiecare fel, pe când chinezii abia gustau. Pauza s'a sfârşit. Ţigaretele se sting şi se continuă cu serviciul.

9. Supă uşoară dulce, compusă din ouă, nuci şi varză;
10. Ciuperci chinezeşti prăjite în unt, care au fost presărate cu un mic strat de carne tocată de viţel, amestecată cu raci mici chinezeşti.
11. Omletă preparată cu creer de viţel.
12. Mâncare numită *„amestecătură"* (Li Hung-Tschang), care are o origină foarte curioasă. Când Ling-Hung--Tschang vizită St. Francisco, ceru să mănânce mâncăruri chinezeşti. Dar cum nu exista bucătar chinez, s'a adresat unui frizer din Canton (China), care era cunoscut că s'ar pricepe în ale bucătăriei. El amestecă într'o oală varză tăiată în fire foarte fine, stomac şi ficat de pasăre, ceapă, ciuperci chinezeşti, puţin enibahar, sos chinezesc şi vin. Acest fel de mâncare, plăcu foarte mult lui Li-Hung-Tschang, care o introduse în China.
13. Gulaş chinezesc, cu conopidă într'o singură bucată, care era fiartă în vin şi cu pâine chinezească. O mâncare specific locală.
14. Fiertură de porumbei cu rasol de viţel, tăiat în felii foarte subţiri.
15. Peşte à la Peking. Crap copt în sos de vin.
16. In fine mâncarea de săturare, pastete de carne, în formă de semi-lună, fierte în apă. Cred că au fost foarte bune, dar nu le-am putut mânca, fiind sătul.

Ii spusei lui Tsu-Ping-Schu:

— „Cu modul acesta de alimentaţie, trebue să fie mulţi bolnavi de stomac în China".

Tsu-Ping-Schu dete din cap şi răspunse:

— „Avem ceai; el repară toate; dacă am mâncat prea mult, îl bem mai concentrat, dacă am mâncat mai puţin îl consumăm mai slab. Totdeauna fără zahăr şi în mari cantităţi".

Am fost mulţumiţi când la sfârşit ni s'a servit îngheţată; deşi aceasta nu ţine de moda chinezească, totuşi a fost foarte bună pentru stomacul meu european.

Acasă, am luat un pahar cu apă de Carabana, care a fost foarte eficace.

Din cele 16 feluri mi-a plăcut mai mult omleta de creer de viţel şi ciupercile cu carne de viţel tocată, care am introdus-o şi în bucătăria mea.

Dr. G. D. I.

Actualitatea politică

Criza politică persistă. Guvernul demisionând, au fost consultaţi de Inalta Regenţă, toţi şefii de partide şi politicianii de seamă.

Clişeul nostru, reprezintă SUS: la stânga: **ziariştii şi publicul aşteptând veşti în faţa Patriarhiei; la dreapta:** d. Iuliu Maniu, **dând mâna unui lucrător, care l-a salutat. JOS: la rând,** dela stânga la dreapta: **d-nii prof.** N. Iorga, Iuliu Maniu, N. Titulescu **şi general** Al. Averescu.

Distrugerea unui monument

De curând s'a inaugurat la Paris, în Franţa, monumentul fostului prim-minstru anticlerical **Emile Combes.** Inaugurarea s'a făcut de ministrul instrucţiunii, **Herriot.**

După terminarea discursurilor, un număr important de regalişti, s'au apropiat de monument, sub pretextul de a depune flori pe soclu. Câţiva din ei, au distrus cu lovituri de ciocan, figura monumentului.

Imediat, s'a produs o învălmăşeală grozavă, asistenţa voind să linşeze pe atentatori. Intervenind poliţia spre a linişti spiritele şi a aresta pe turburători, s'a încins o luptă în toată regula în care un regalist a fost ucis şi s'au rănit mai multe persoane, din ambele tabere.

Au fost arestaţi 47 de regalişti, cari au fost daţi judecăţii, pentru profanare de monumente publice.

Fotografia noastră reprezintă: **la stânga,** monumentul lui **Combes** mutilat; **la dreapta,** poliţiştii conducând la comisariat, pe unii din arestaţi.

MAURII

N fiecare an, căpeteniile războinice, se reunesc şi organizează dansuri ceremoniale, care seamănă mult cu acelea ale pieilor roşii (indienii) din New-Mexico.

Fotografia noastră înfăţişează pe Paul, căpetenia unui trib de mauri din Noua Zeelandă, împreună cu drăguţa sa soţie. Amândoi sunt îmbrăcaţi în costume speciale, făcute din bambus şi se află în drum spre locul unde au loc dansurile ceremoniale anuale.

Altădată, la aceste dansuri, asistau mii de oameni, ele constituind o sfântă datorie pentru fiecare. La dansurile organizate astăzi, de şeful Paul, au luat parte numai un foarte redus număr de războinici. Faptul

se datoreşte prezenţei albilor şi a legilor pe care le-au adus cu dânşii.

Ceremoniile primitive ar fi continuat să dăinuiască, dacă guvernatorii albi n'ar fi luat măsuri de restricţie.

Rasa maurilor, are un renume bine stabilit pentru artele, poezia şi istoria sa. Mişcarea, pentru păstrarea comorilor acestea naţionale, a constituit o foarte interesantă problemă psychologică.

Grija cuceritorilor albi a fost, în primul rând, ca să reducă la mauri complexul de inferioritate care rezultă din faptul că au fost subjugaţi de o rasă înrudită de aproape. Lucrul acesta a fost îndeplinit, în mare parte, prin încurajarea căsătoriilor dintre mauri şi albi cari au venit să locuiască în Noua Zeelandă.

Origina maurilor ar fi Caucazul. Sunt cu alte cuvinte, veri ~~ai europeanului~~ pierduţi de vremuri prin alte meleaguri.

Albii, cari au ocupat ţara locuită de mauri, i-au făcut pe aceşti'a să înţeleagă că destinul se găseşte în propriile lor mâini. Guvernul a selecţionat pe şefii triburilor şi a trimis o bună parte dintre ei, să-şi facă studiile la Universităţi europene. Aceşti şefi, cu poleitură continentală şi cultură, s'au întors la triburi cu idei moderne asupra vieţii. Repede şi-au dat seama, că salvarea naţiunii lor rămâne în ferme. Oamenii triburilor, cari altădată se ocupau cu războaiele, şi-au pus armele în cui şi s'au apucat să muncească pământul şi să crească vite.

Aşa se face, că faimosul trib de războinici „Urewera", care ducea o viaţă barbară şi izolată prin munţi, reprezintă astăzi o comunitate de fermieri destoinici. Pe coasta de răsărit, tribul Ngati-Porou, altul, căreia îi mergea vestea pentru sălbăticia cu care lupta, e renumit astăzi pentru frumuseţea vitelor pe care le creşte. Satele lor precum şi casele în care locuesc, au instalaţii moderne şi domneşte în ele, un confort la care ar jindui multe dintre oraşele noastre de provincie.

Un călător aerian de contrabandă

CLARENCE TERHUNE, un tânăr newyorkez, de 19 ani, funcţionar la o casă de comerţ, avea un singur ţel: să viziteze odată Europa. Dar cum n'avea bani de drum, a trebuit să amâne de câteva ori plecarea, după ce a încercat zadarnic, să se strecoare de contrabandă pe vreun transatlantic, care pleca spre vechiul continent.

Indrăzneţ însă, a văzut că i se prezintă o ocazie bună şi în acest scop, s'a strecurat

în timpul nopţii, pe dirijabilul „Zeppelin DL 127" garat la Lakehurst, care trebuia să plece a doua zi spre Europa.

S'a ascuns în camera de provizii a balonului şi pe când acesta sbura de-asupra oceanului, şi-a făcut şi el apariţia la bord. Debarcat, a fost luat în primire de gazetari şi presa mondială, entuziasmată de curajul lui, l'a făcut celebru în câteva zile.

Un dar

FRED ARCHER, cunoscut antrenor englez, care a murit de curând în urma unui accident de automobil, era de neegalat în materie de „educaţie" a cailor.

Iată şi dovada afirmaţiei:

Intr'o bună zi, Anthony de Rotschild, îi dărui un cal numit „Double Chance", care părea inapt pentru curse şi din cauza picioarelor slabe nu se mai putea nădăjdui într'o revenire de formă.

Archer se ocupă personal de cal. Il încălecă şi-l antrenă metodic, cu o răbdare şi o tactică atât de sigure, că după câteva luni „Double Chance", îşi adjudecă „Marele premiu naţional".

Sportiv, nu glumă!

Un motociclist se îndrepta în viteză spre o arenă de foot-ball. Maşina derapând, proprietarul ei fu depus incomod în cel mai apropiat şanţ. Mai mulţi automobilişti, martori ai accidentului, alergară în grabă să-l ajute. Primele cuvinte ale rănitului, fură:

— „Să fi început oare matchul ?"

Iată până unde duce dragostea de sport.

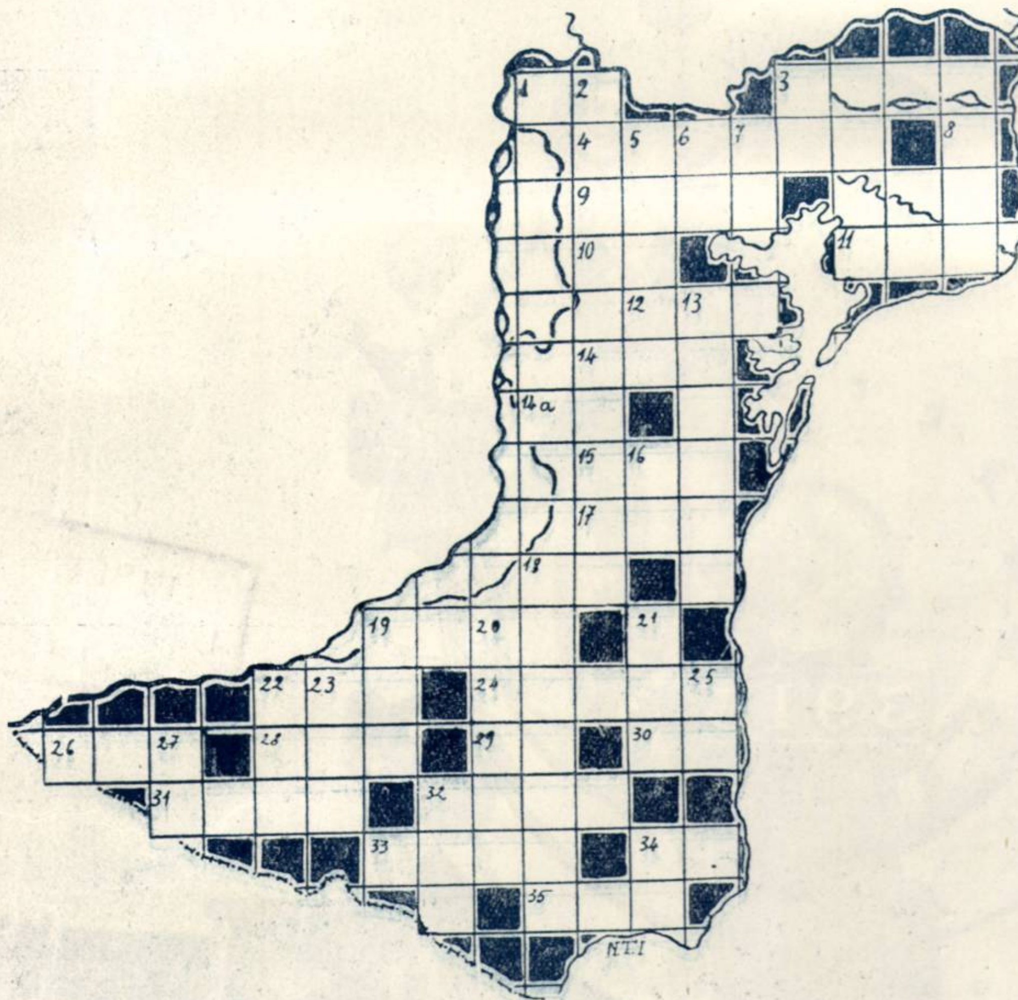
Un cross-country femenin

Jocurile Realității

Joc No. 1 „Dobrogea"

Silabe încrucișate (10 puncte) de **N. ILIESCU, Focșani**

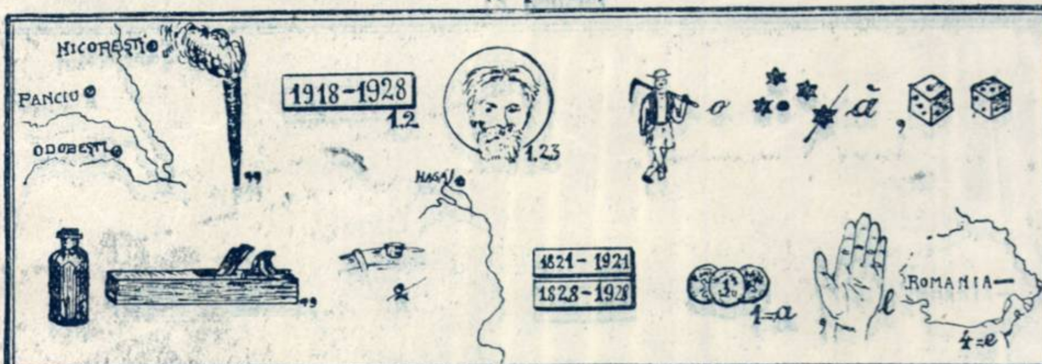

Orizontal: 1) Schit călugăresc; 3) La animale; 4) Transformare de nume; 8) Vocală; 9) Blestem; 10) Nume femenin; 11) Nume bărbătesc oriental; 12) Spelunca; 14) Grad de nobleţe (fem.); 14 a) Ou; 15) Vopseli; 17) Felicitata; 18) Adresare familiară; 19) Propilee (literele schimbate); 22) Inginer vestit; 24) Toană; 26) Reţea pentru lucru femenin; 28) Vătămate; 29) Prevesti o nenorocire; 30) Școlar; 31) Urcare; 32) Local de lucru; 33) Vorbită; 34) Demnitar turc în vechime; 35) Pungă de piele.

Vertical: 1) Notă muzicală; 2) Convenire de preţ; 5) Termen muzical; 6) Insemnări; 7) Rudă apropiată; 8) Neînsemnat; 13) Nestatornicie; 14) Spasm; 16) Alt nume al râului Cerna; 18) Calitatea lucrului nesigur; 19) Trei silabe din „prietenie" (inv.); 20) Muzeul; 21) Nume femenin; 22) Pronume; 23) Sfârșire; 25) Școlar; 26) Conjuncţie; 27) Animal domestic; 28) Mers cu pași mărunţi; 32) Nume femenin; 33) Pe; 34) Casă singuratică.

Joc No 2. Rebus

(5 puncte)

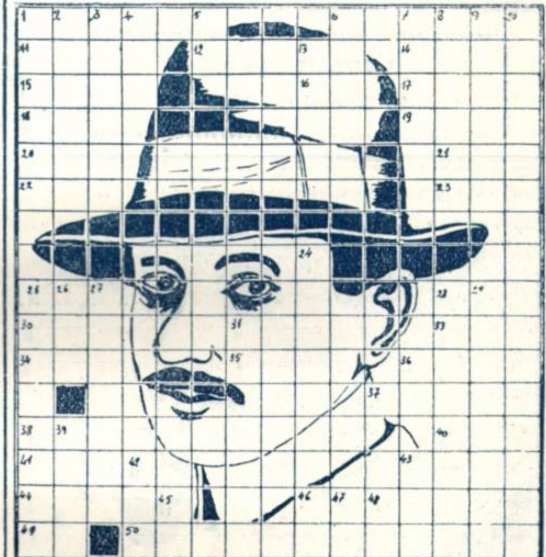
N. I. Iliescu.

Să se găsească două versuri care să fie cea mai frumoasă urare pentru patria sa, a unui poet român.

Joc No. 3 „Aurel Vlaicu"

Cuvinte încrucișate

(10 puncte) de **N. ILIESCU, Focșani**

Orizontal: 1) A întuneca vederea; 6) Sbenguiri (mold.); 11) Sbiară; 12) Papură; 14) Piatră preţioasă; 15) Imbrăcăminte ţărănească; 16) Exclamaţie; 17) Nume bărbătesc; 18) Sârguinţă; 19) Foca (litere inversate); 20) Agat fin (fără ultima literă); 21) Organizaţiune (fără o literă); Fecior (băn.); 23) Din nou; 25) Serbare; 28) Oraș în Belgia; 30) Strigăt (mold.); 31) Intrebuinţat; 33) Implor; 34) Speţă de cartof; 35) Geantă; 36) Mătură; 37) Scândurele; 38) Plantă textilă; 40) Fecior (băn.); 41) Fruct; 43) Păzi; 44) Coroană papală; 46 Progenitură; 49) Na; 50) Naţionalism german.

Vertical: 1) Depărtare (poetic); 2) Fluture de noapte; 3) Umilit (mold.); 4) Uscat; 5) Carte de joc; 6) Vorbărie; 7) Cască; 8) Adăposti; 9) Despărţită; 10) Ramură a știinţelor fizice; 24) Dormitor (mold.); 25) Sat în Transilvania, unde s'a născut Aurel Vlaicu; 26) Lucra pământul; 27) Fel de salată; 28) Obuze; 29) Fluerar (zool.); 31) Notă muzicală; 36) Exclamaţie; 37) Consoană; 39) Beţișor; 42) Par (literele schimbate) 43) Grad de rudenie; 45) Pronume; 46) Două litere din „Crai"; 47) Vietate; 48) Salutare copilărească.

Joc No. 4 (Cuvinte sinonime)

de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Se dau următoarele cuvinte:

Grozavi, unit, bunăvoinţă, străbătut, captiv, prezervativă, uzaţi, voinic, încomparabilă, sterp, morfologie.

Să se găsească sinonimele lor, așa ca iniţialele citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele, citite tot de sus în jos, să dea sinonimul lui.

Joc No. 5 (Metagramă)

de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Cu B sunt crustaceu
„ C „ gambă
„ I „ ștrengar
„ P „ pește
„ S „ adânc

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Decembrie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 42, 43, 44 și 45, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Noembrie 1928.

REALITATEA

ilustrată

ANUL II, No. 43
10 Noembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Cu rapidul spre glorie şi succes

(Foto M. G. M.)

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 44
17 Noembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Zece ani de pace

Aduceți-vă aminte!
Incă n'au secat lacrimile pentru cei căzuți jertfă în răsboiu.
Au pornit la atac și în urma lor, au rămas mormintele eroilor.

Prețul 8 Lei

„Țăranul pitoresc"

Ș A ISCAT prin gazete o polemică grea, pe tema țăranului, așa zis pitoresc. Sunt domni, altminteri cumsecade și serioși, cari ar vrea ca locuitorul satelor românești să se prezinte în permanență cu flori și ciucuri, mândru ca un haiduc și fercheș ca la un bal mascat.

Discuția n'a început, dealtminteri, astăzi și nu se va sfârși — cu polemica amintită. Se va mai cheltui cerneală și se vor mai schimba înjurături în sprijinul unor teze susținute pasionat.

Era o vreme când, în literatură nu putea fi cântat decât badea Gheorghe și când trubadurii oftau după hangița cu garoafe în coc și cu draci în priviri. E drept că solicititudinea orășeanului nu se manifesta pentru țăran decât prin revistele literare.

Altminteri badea Gheorghe, mânca pumni la oraș, i se spunea mârlan, și era subiect de prompte ironii. Iar hangița era muștruluită de călătorii cari descindeau, zoriți, din trăsură sau din mașină și cari strâmbau din nas văzând-o că are mâinile degerate și picioare cu bătături.

Țăranul trăia necăjit dimpreună cu nevasta, cu odraslele și cu dobitoacele dimprejur.

Abandonat de literatori, locuitorul satelor nu-i mai nefericit. Dar a stârnit nefericirea celor cari îl vedeau în postură de carnaval, cu flori la pălărie, cu zorzoane multicolore, bătând hora și cântând ca un haiduc, din frunză.

Cineva, un prieten al nostru, și-a exprimat indignarea la... cafenea, după o plimbare cu automobilul prin județ, că într'un sat a auzit un patefon cântând, iar într'altul a văzut jucându-se, în bătătura crâșmei, un dans ultra-modern. Și a mai fost îndurerat prietenul de alte constatări a căror gravitate ne-a făcut să zâmbim: țăranii vădeau izbitoare influențe orășenești în portul lor și în grai..

Drept să spunem, noi nu ne speriem de cometă cum s'ar speria coana Manda.

Am întârziat și noi prin sate și-am făcut și noi constatări cari ne-au întristat și ne-au neliniștit. Dar nu în legătură cu straiele, cu vorba și cu preferințele de acum ale omului de la țară.

Că în loc să-și lase cămașa afară, el și-o bagă în pantaloni, nu-i o nenorocire. Că în loc de sârbă și bătută, arde un charleston, — să fie sănătos. Că în loc de caval, își uită necazul și își omoară timpul cu o placă de patefon, — noi îl aplaudăm.

Am văzut însă alte lucruri și alte fapte **care ne-au îndurerat.**

In satul de la munte în care ne-am petrecut vacanța, *o femee se 'mbolnăvise.* ***Avea o durere năprasnică*** *de cap. Au doftoricit-o babele cu descântece, cu balegă de la bivol bălțat și cu apă de la trei fântâni, trecută prin dărmon. Opinia satului era, că nenorocita femee fusese deochiată.*

— „Duceți-o la spital", a spus doctorul chemat de noi, dintr'o comună alăturată. „Are congestie cerebrală".

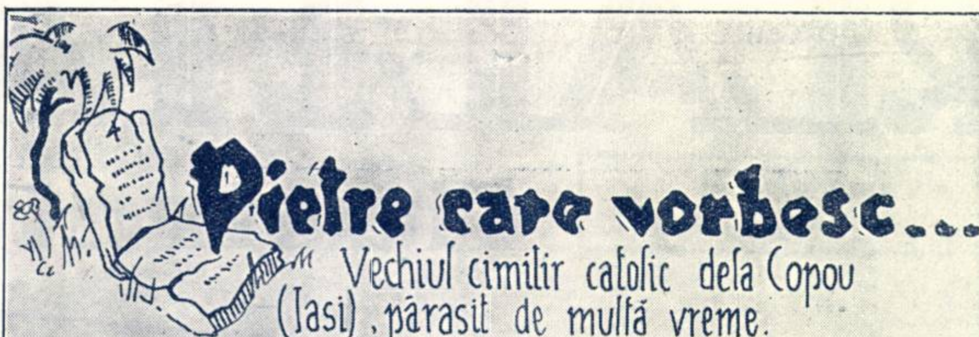
Și i-a dat, până una alta, un leac pentru alinarea durerilor.

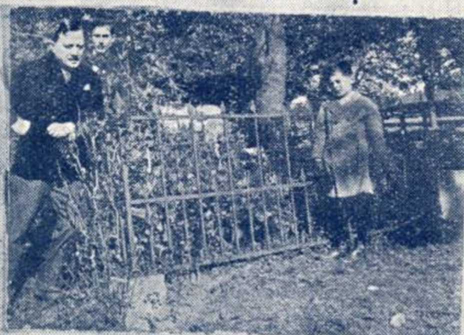
Satul a râs de limba păsărească a doctorului iar babele, aruncând doctoria, continuară cu descântecele și cu leacurile lor cari.... o băgară pe femee în pământ.

— „Voia lui Dumnezeu!" și-au dat oamenii cu părerea, ducând-o pe moartă la cimitir și oprindu-se pe urmă la crâșmă, să bea pentru sufletul ei.

Și-am mai văzut și altele, și-am auzit și altele cari, — acestea, — ne-au întristat și ne-au neliniștit.

ION PAS

Mormântul celebrului asiriolog francez, Victor Place, descoperitorul Ninivei.

Piatra funerară în limba germană din anul 1826.

Bisericuța în ruine a cimitirului.

Piatră funerară în limba franceză din anul 1831.

Foto: Niki Anton Pelit

SĂ NE CUNOAŞTEM MINIŞTRII

D.R. IOANIŢESCU (s. secr.)

PAN HALIPPA (Basar.)

RĂDUCANU (muncă)

GI. CIHOSKY (răsboi)

V. MADGEARU (ind. şi comerţ)

IULIU MANIU
PRIM MINISTRU

SEVER BOCU (Banat)

VAIDA VOEVOD (interne)

COSTACHESCU (inst. publ.)

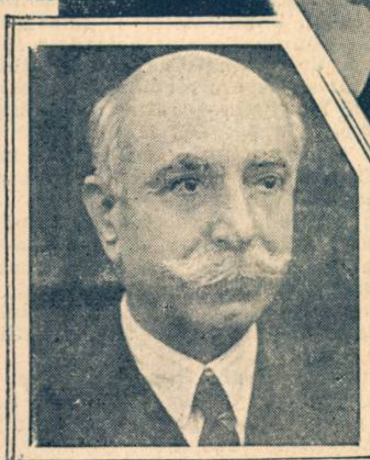
MIHALACHE (domeniile)

LUGOŞANU (s. secr. la pr.)

AUREL VLAD (arte şi culte)

MIRONESCU (externele)

MIHAI POPOVICI (finanţele)

GR. IUNIAN (justiţie)

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

FRĂMÂNTĂRI politice dealungul și dealatul Europei. Au căzut guverne și-au venit la cârmă alte guverne.

In primul rând, la noi.

Guvernarea național-liberală a luat sfârșit.

Partidul național-țărănesc a fost însărcinat cu formarea noului guvern și rar s'a văzut o mai entuziastă primire făcută instaurării unui regim, de care sunt legate așteptările întregei țări.

Partidul național-țărănesc se bucură de o covârșitoare popularitate, iar la conducerea sa se găsesc elemente cu excepțională suprafață și pregătire.

Probleme grave și urgente reclamă o soluționare în concordanță cu interesele superioare ale țării.

E de nădăjduit că noul guvern va corespunde încrederei pe care poporul o are în el.

Țara are nevoe de liniște pentru a-și consolida temeliile.

Prin urmare să-l așteptăm la lucru și să-i urăm: spor la muncă!

* * *

NOUL guvern român, a reluat tratativele cu Germania, pentru încheerea împrumutului pe piața Berlinului.

Telegramele ne-au anunțat, că a fost încheiat un împrumut de 75.000.000 de mărci. Convenția a fost semnată de delegații ambelor țări și în scurt timp, va începe livrarea.

* * *

ALEGERILE prezidențiale din America s'au încheiat prin alegerea candidatului republican Hoover.

* * *

ȘI schimbări de guvern s'au mai produs, în cursul acestei săptămâni, în Franța, în Portugalia, în Lituania.

* * *

INTRE timp în Polonia au avut loc grandioase serbări cu prilejul împlinirei a zece ani de la reconstituirea țării vecine.

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 300
Pe o jumătate an	„ 160
Pe trei luni	„ 85

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 800
Pentru Cehoslovacia și Jugoslavia	„ 360

Director redacțional
NIC. CONSTANTIN

Cuvinte despre pace

UN moment de tăcere...

Un fior străbătea de la un cap la altul tranșeele, cu zece ani în urmă. Bubuiturile de tun, și salvele de pușcă, și răpăiturile de mitralii, încremeniră. După ani de zile de încăerări, de încruntări, de lacrimi și blesteme, oamenii verificară omenia dintr'inșii.

Un dram de omenie tot le mai rămânea. Și omenia aceasta se verifică în revelația iubirii ce încă o nutreau semenului lor din tranșeea de dincolo. Un dram de judecată încă le rămânea. Și ea își găsia expresia în jurământul solemn făcut că războiul acela era cel din urmă, că trebuia să fie cel din urmă.

In zece ani de zile omenirea a trecut prin grele sguduiri. S'a mai frământat și a mai sângerat. Chinurile ei sunt chinuri care premerg marilor și definitivelor transformări. Din ele omenirea nu va putea ieși decât mai bună și mai frumoasă.

In orice caz, în conștiința popoarelor s'a împlântat profund învățământul că războiul e trist și inutil. Manifestările din anii cari urmară încheerei armistițiului întăresc încrederea în definitiva cumințire a popoarelor.

Spiritele au evoluat. Pe deasupra frontierelor nu se mai întind baionete ci mâini frățești. Printre manifestările amintite mai sus se impune desigur a fi înregistrată hotărârea Asociației foștilor combatanți și a invalizilor francezi de-a se duce la Berlin, în vizită, la foștii combatanți germani, — dușmanii lor de eri, dar prietenii lor de astăzi și de mâine.

La Geneva au fost luate hotărâri și au fost rostite cuvântări, care până mai acum câțiva ani ar fi stârnit o panică obștească.

Spiritul pacific își croește drumul în tot mai multe minți și pătrunde în tot mai multe suflete. Războiul e odios. Ultimul războiu a fost și mai odios prin jertfele pe care le-a reclamat în tranșee și prin jertfele pe care le-a reclamat după ce tranșeele au fost acoperite și după ce, în pământul, brăzdat de proectile, a intrat fierul plugului.

Deaceea la Geneva, anul trecut, un delegat declara că „războiul apare acum nu numai ca un anachronism, ca o moștenire lugubră din trecutul omenirii dar și ca o reală crimă împotriva ei".

Absurditatea lui e recunoscută nu numai de pacifiștii țintuiți altădată la stâlpul infamiei, dar și de conducătorii autorizați ai popoarelor.

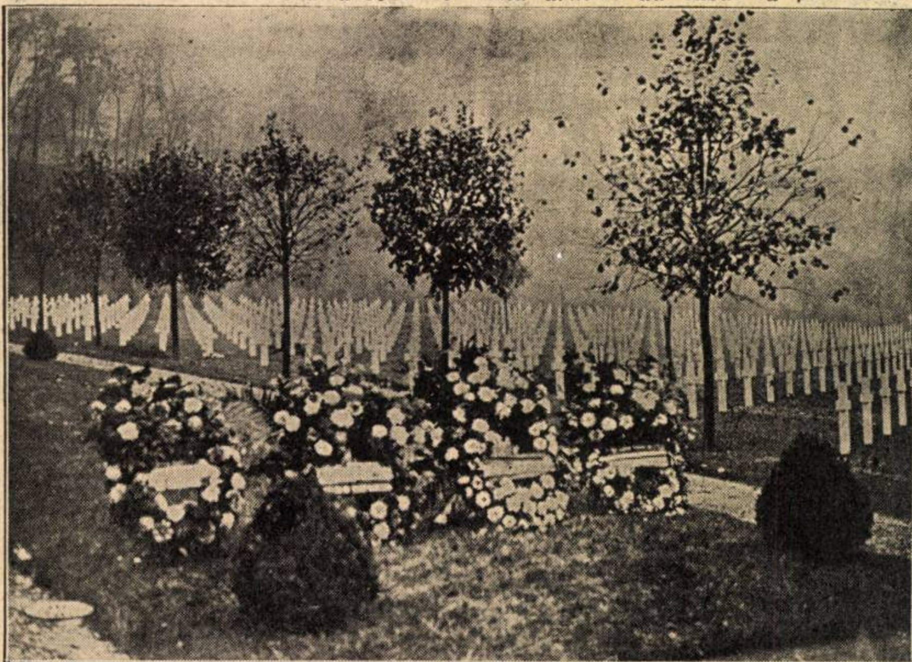
In locul urei, trebue împlântată iubirea.

Cărțile au propovăduit prea mult neîncrederea, vrăjmășia. Să predice iubirea! Conținutul cărților trebuește schimbat. Institutorii francezi au hotărât, într'un congres al lor, să elimine din cărțile didactice tot ce poate să îndemne la ură.

De curând au fost interzise în Danemarca toate filmele, în care se proslăvea războiul.

Măsurile trebuesc extinse aiurea, — și la noi.

Tăcere. Să ne descoperim. Zece ani de când armele au căzut la pământ....

CIMITIRUL EROILOR AMERICANI LA PARIS.

Concursul de frumusețe

EVENIMENTELE politice din săptămâna trecută, care au prins în vârtejul lor pe majoritatea oamenilor noștri de seamă, a împiedecat constituirea comitetului central al concursului nostru de frumusețe.

Acest comitet se va constitui până la 20 Noembrie cel mai târziu.

Deocamdată suntem în măsură a da încă următoarele amănunte, asupra chipului cum se va desfășura concursul:

Doamnele și domnișoarele concurente, care întrunesc condițiunile de admitere (vârsta între 15—26 ani și moralitate ireproșabilă) se vor prezenta în zile dinainte fixate, în fața comisiunilor din județele unde locuesc.

Comisiunile acestea se instituie câte una în fiecare județ. Candidatele — îmbrăcate într'o rochie simplă, absolut nefardate fără corset — vor defila una câte una, pe dinaintea juriului și fiecare membru al acestui juriu — dela locul său — fără vreo consultație, va acorda o notă de frumusețe.

La urmă candidatele primesc o notă medie formată din notele de apreciere ale diferiților membrii din juriu.

Deoarece se poate întâmpla ca după o concurentă cu notă maximă, să urmeze o alta care s'o întreacă, s'a hotărît ca toate concurentele care au căpătat note mari, să compară pentru a doua oară, în fața comisiunii, spre a se putea astfel hotărî definitiv.

Comitetul central din București, care va alege frumusețile regionale și pe „cea mai frumoasă din România", va proceda în acelaș fel cu juriile județene.

După cum se poate vedea, concursul de frumusețe al „Realității Ilustrate" este conceput în chipul cel mai serios posibil, așa încât pe de o parte să încurajeze la participare pe doamnele și domnișoarele cu principiile cele mai austere, pe de alta, să aibe toată garanția de reușită, astfel ca aleasa să fie cu adevărat „cea mai frumoasă din România".

Credincioși țintei pe care ne-am luat-o, aceea de-a aduce mereu îmbunătățiri „Realității Ilustrate", așa încât să satisfacem toate gusturile, vom mări — începând cu numărul 45 — formatul revistei. Pe lângă cele 20 pagini obișnuite, cu rubricile variate și alese: „actualitatea în ilustrațiuni"; „curiozități"; „Oameni, fapte și idei"; „Buletin săptămânal"; „Anchete"; Filosofie și morală popularizată; știință vulgarizată; „Realitatea zâmbește"; cinematograf; modă; sport; jocuri distractive; — **care vor fi permanente,**

ADĂUGĂM UN SUPLIMENT DE OPT PAGINI

care va cuprinde: O nuvelă, un roman din literatura universală, coloana scrisă de cititori; pagina de glume, filatelie și grafologie.

Totul va fi ilustrat.

Prețul rămâne neschimbat: 8 lei exemplarul.

In felul acesta, oferim cititorilor un adevărat magazin ilustrat și lectură pe o săptămână întreagă, cu un preț cât se poate de mic.

LZ 127

Zeppelinul s'a întors acasă

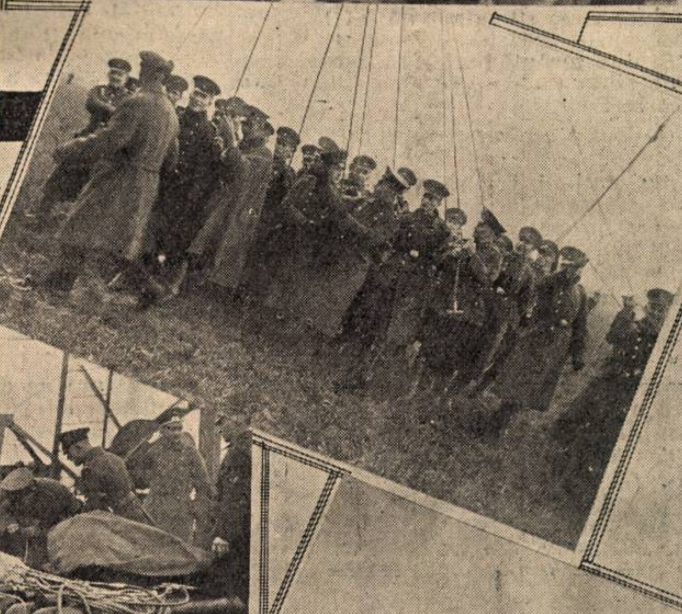
Presedintele Hindenburg, având in dr. pe Dr. Dürr, constructorul zeppelinului si in stânga pe Dr. Eckener, comandantul lui.

Mulțimea in fața hotelului „Kaiserhoff" unde sunt gazduiți Eckener și restul echipagiului.

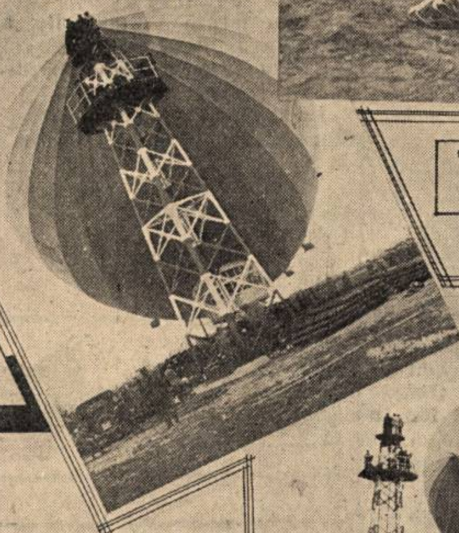
Poliția ține piept mulțimei in fața Palatului presidențial.

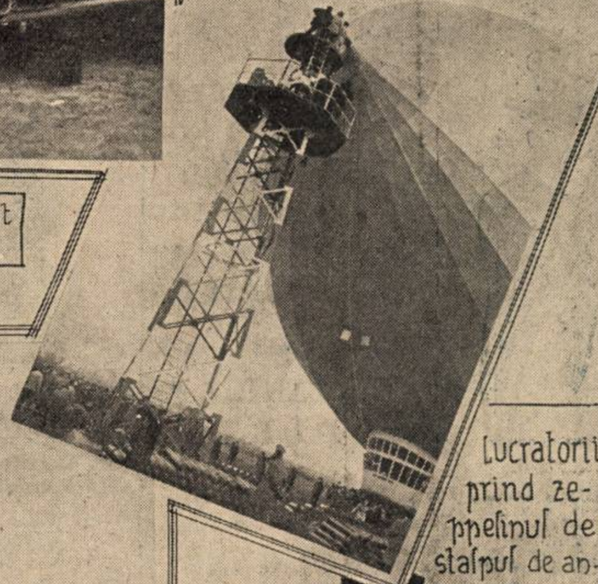
Polițiștii trăgând zeppelinul.

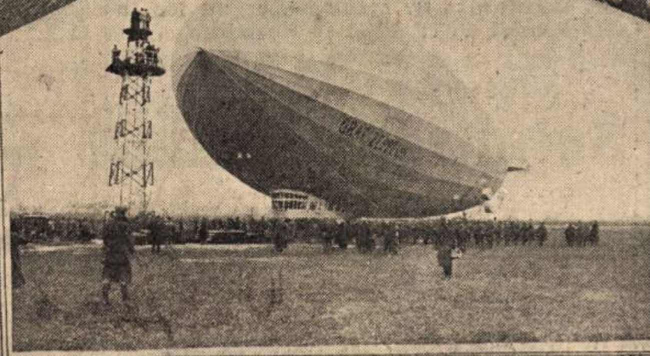
Zeppelinul este alimentat cu gaz.

Ancorarea zeppelinului

Lucratorii prind zeppelinul de stalpul de ancoraj.

Zeppelinul coborît la Berlin.

KINDLER

Doamne şi domni.
Direcţia: Spre Vest.
Călătorie în trenul expres. Clasa I
Doamnele elegante şi frumoase.
Domnii spilcuiţi şi blazaţi.
Dar toţi erau de o nervozitate vădită şi foarte sgârciţi la vorbă.
Numai tânărul domn dela fereastră, deosebit de îngrijit şi de elegant, se deosibia prin înfăţişarea lui nepăsătoare şi veselă.
Deodată veni în mijloc: „Doamnelor şi Domnilor, jucăm unii faţă de alţii teatru.
La ce?
Avem cu toţii un duşman comun: Controlorul vamal.
Nu faceţi mutre mirate, onorată societate.
Suntem contrabandişti de briliante.
D-ta bunăoară, stimată d-nă, ai la d-ta toate podoabele, aceasta este întreaga d-tale avere. Şi d-ta încântătoare d-ră, posezi acel colier de perle costisitor, pe care l-ai luat în Paris la Fourdies.
Despre domni nu vreau să vorbesc. Sunt colegi.
Vă rog, daţi-mi voe să vă sfătuesc eu, unde se pot ascunde mai bine bijuteriile. Sunt expert în materie.
Dânsul îndrumă pe fiecare domn şi doamnă în parte.
Sfaturile lui erau nepreţuite.
Un om admirabil.
In compartiment toată lumea deveni bine dispusă.
Doamnele care vorbeau în monosilabe, prinseră a ciripi.
Unul se întrecea pe celălalt în complezenţe.
Totul pentru dânsul.
Şi apărură cei temuţi.
„Au domnii sau doamnele ceva de declarat?"
Ca printr'o înţelegere tacită se auzi din toate părţile, tare şi hotărît:
„Nu!"
„Iertare", spuse domnul cel tânăr, „mai înainte ca domnii să înceapă a căuta, doamna de colo şi-a ascuns bijuteriile în ciorap. Domnul de alături, şi ţine briliantele în mâna stângă. Fermecătoarea domnişoară..."
Dânsul trădă totul.
Doamnele căzură dintr'un leşin într'altul. Domnii deveniră palizi şi vineţi.
Vameşii dispărură. Premiul de denunţare (zece la sută) îl obţinu înscris.
Semnalul de plecare din staţie fu dat.
Şi tânărul domn se găsea tot în tren.
Dar nu se 'ntâmplă nici o catastrofă.
Pe când trenul continua să alerge, tânărul domn se ridică şi spuse:
„Iertaţi-mă vă rog dacă vă mai supăr pentru ultima oară. Dar vă rog să vă stipulaţi pagubele pe care le aveţi."
Cu bani peşin desdăună el toate pretenţiile tovarăşilor de drum.
„O să pricepeţi purtarea mea, spuse el la urmă, dacă vă voi împărtăşi taina, că duc cu mine de două milioane de dolari briliante".
Aceste fură de altfel ultimele cuvinte pe care dânsul le spuse.

Vulcanul Etna, erupe!

ZIARELE, au anunţat prin telegrame laconice, că la începutul acestei luni, vulcanul Etna, din faţa Messinei (Sicilia), a început din nou să erupă, producând pagube însemnate.
Ziarele de mare tiraj, supraîncărcate de evenimente politice mondiale şi de crizele diverse din ţările respective, n'au dat atenţie destulă acestui eveniment geologic.
Pagubele sunt mult mai mari, decât şi-ar putea închipui cineva. Lanuri întregi de grâne, grădini înflorite sau pline de rod, sate bogate şi toate drumurile împrejmuitoare au fost acoperit de fluviul de lavă, revărsat din craterul vulcanului.
Mii de aşezăminte omeneşti, au fost distruse dela temelii şi mii de oameni şi-au pierdut adăpostul şi tot ce au agonisit.

Vulcanul ETNA, în erupţie.

Lava se apropie de Messina şi locuitorii acestui oraş, — care a mai fost distrus odată pe timpul imperiului roman, — părăsesc în grabă locuinţele, spre a scăpa de valul ucigător.
Calea ferată şi podurile, au fost acoperite de lichidul arzător, care pietrificându-se, a şters orice urmă despre existenţa lor.
De-asemenea a dispărut şi albia râului Cartuccio care a fost şi ea acoperită de lavă.
Vulcanul erupe încă, şi lucrările de salvare a celor ameninţaţi şi sinistraţi, merg foarte greu.
Fotografia noastră reprezintă vulcanul Etna în erupţie.

Carpentier vine în România

Celebrul şampion al lumii, Georges Carpentier a anunţat un interesant turneu de dansuri sportive şi exibiţii de box în România. La Bucureşti spectacolele au loc în sala Eforiei, la 16, 17 şi 18 Noembrie.

Decorarea d-lui general Cihosky, ministrul de război, de către ministrul Poloniei la București

IN CURTEA PATRIARHIEI: D. Stan Emanuel, **director general al Siguranței**, g-ral Nicoleanu, **prefectul poliției, inspector** Vladimirescu **și comisar** Parizianu.

***O ultimă** fotografie a d-lui prim-ministru* Iuliu Maniu *eșind dela* Consiliul *de miniștri*

Culmea distracției

ȘAPTĂMÂNA trecută, s'a întâmplat un caz foarte curios, pe peronul gării de Nord din București.

Impiegații și hamalii, au găsit la peronul de plecări, un copilaș de vre-o 7 luni bine înfășat, plângând de foame.

Șeful gărei, nu știa ce hotărâre să ia și tocmai în momentul când voia să-l trimită la „Leagănul Sf Ecaterina", sună telefonul.

Impiegatul de serviciu din gara Chitila întreba dacă nu s'a găsit înainte cu o jumătate de oră, un copil mic pe peron La răspunsul afirmativ al șefului, se prezenta după altă jumătate oră, cu primul tren, o precupeață din Buftea, care-și luă odrasla în primire.

La întrebările mirate, ale celor prezenți, declară că bând o limonadă, a pus puțin copilul jos. In minutul următor, trenul pornind, a sărit în el, uitând copilul jos.

A declarat că dealtfel nu este prima dată când își uită copilul și că acesta a rămas de multe ori, pe unde dădea Dumnezeu, din cauza distracției ei.

Distrata precupeață a fost sfătuită în unanimitate, ca atunci când pleacă la drum cu mica-i odraslă, să-și facă un.... nod la basma.

Venizelos, **la deschiderea parlamentului grec**

Inaugurarea liceului „Mihai I"

M. S. Regina Maria, D. Costăchescu și Dr. Dupu *la inaugurarea liceului „Mihai I"*

Omul și tigrul au caractere asemănătoare

Cercetări științifice, care conduc la uimitoare rezultate. — Două categorii de animale: acelea care se conduc după văz și altele după miros. — Dece gândim mai mult în felul pisicii, decât al câinelui?

EXISTĂ două categorii de animale. Una, cu omul în frunte, are ca membrii pe tigrii și celelalte specii feline și cuprinde în familie toate animalele care au fața plată și nasul scurt. Acestea se servesc mai mult de ochi, decât de miros. Vânează, își recunosc vrăjmașii și se apără prin simțul văzului sau, — într'o oarecare măsură, — prin acel al auzului.

A doua categorie de animale, înregimentează pe acelea care au nasul lung și fața lungă, cum sunt de pildă: câinii, caii, căprioarele și multe altele. Acestea nu se aseamănă cu omul și tigrul. In loc ca siguranța lor să fie bazată pe simțul văzului, se servesc de simțul mirosului.

Separațiunea aceasta, de un mare interes pentru naturaliști și toți acei cari trebuesc să studieze mentalitățile și obiceiurile animalelor, se datorește profesorului George M. Robertson, dela facultatea psychiatrică a universității din Edimburg, Scoția. Opinia acestui profesor este, că mentalitatea animalelor, întocmai ca cea omenească, se împarte în grupe, fiecare depinzând de „simțul conducător" care e întrebuințat de obiceiu și care conduce și controlează celelalte simțuri.

In vremea marelui război european, când milioane de bărbați tineri luptau cu puști și revolvere, s'a putut constata că mai fiecare avea câte un „ochiu mai ager".

Putea fi dreptul sau stângul, principalul era că acel ochiu făcea treaba cea mai importantă. Dacă e nevoe de examinat sau introdus vreo piesă la o mașinărie, bineînțeles că ochiul „de încredere" e pus la contribuție.

Dacă e nevoe de citit vreun imprimat cu literă mică sau neclară, dacă trebue să se scrie ceva cu multă minuțiozitate, treaba e dată în seama „ochiului conducător".

Când soldatul trebue să-și fixeze ținta, pe care s'o atingă cu glontele, pune în funcțiune ochiul mai bun. Datoria unui bun trăgător, este ca să descopere mai întâiu, care dintre ochi e mai ager.

Un obiceiu similar, controlează deseori, — psichologii o știu — felul în care o ființă omenească depinde de diferitele ei simțuri. Unele de pildă, au „spiritul ochiului". Aceștia înțeleg și apreciază lucrurile mult

Un indian, cu tigrul său legat. De remarcat asemănarea figurilor.

Văzul, arma omului. Un indian „Sioux", examinând depărtarea.

SMELL

SIGHT

La stânga: **Câinele și toate animalele cu fața prelungită innainte, se servesc mai mult de miros.**
Sus: **IN CUTIA CRANIALĂ:** stânga: **Drumul urmat de nervul mirosului;** dreapta: **drumul pe care-l urmează nervul vizual.**

mai bine când le văd. Alte fiinţe au „spiritul urechii”. In aceeaş ordine, este posibil, — după cum constată profesorul Robertson, — ca unele în majoritate sălbatice, să aibe „spiritul mirosului”, cum e cazul cu animalele sălbatice din categoria câinelui şi alte grupe cu nasurile lungi.

Profesorul Robertson, în articolul său publicat în „*Times*” din Londra, scrie între altele:

„Avem o abundenţă de dovezi, că tigrii ca şi oamenii, posedă un foarte redus simţ al mirosului. Vederea şi auzul lor sunt însă extraordinar de desvoltate. Pe baze teoretice, leii ar avea dispoziţii asemănătoare. Pe de altă parte, animalele cu feţele lungueţe, acomodate pentru o largă expansiune a membranei nasale, depind, evident, de simţul mirosului. Pildele cele mai apropiate sunt: câinii, caii şi căprioarele. Cu alte cuvinte, asemenea animale îşi exprimă gândurile şi se folosesc în primul rând de miros.

Diferenţa aceasta, poate avea efecte adânci asupra mentalităţii şi obiceiurilor animalelor, în cele mai mici amănunte ale vieţii lor zilnice.

Este neîndoelnic faptul, că omul face parte din grupul animalelor cu faţa plată. Şi, desigur că în desvoltarea mentalităţii omeneşti aceasta a avut o mare importanţă. Se pare că nici un psycholog n'a studiat amănuntele asemănătoare între spiritul tigrului sau altor categorii de pisici şi acela al omului sau femeei. Dar este mai mult decât probabil, că s'ar găsi nenumărate asemănări. Se poate că acestui fapt se datoreşte preferinţa omului pentru câine, decât pentru pisici. Câinele, având o mentalitate cu totul opusă omului, apare în faţa acestuia, mai interesant.

N'ar fi de mirare, că omul s'ar împăca şi s'ar înţelege cu tigrul mai bine decât cu câinele. Asta bineînţeles, dacă ar fi fost posibil să se apropie mai mult, de aceste fioroase dar inteligente animale. Mentalitatea tigrului e foarte puţin studiată. Ceeace se ştie despre dânsa, sau despre aceea a altor feline mari, cum sunt leii şi leoparzii, vine în deobşte din povestirile vânătorilor.

Pentru psychologistul animalelor, numai animalele sălbatice libere, pot însemna un material de studiu convenabil. Animalele din cuştile circurilor sau grădinilor zoologice, hrănite la timp, ducând o viaţă „far-niente”, şi-au pierdut desigur cea mai delicată parte a simţurilor. După ele nu se pot pronunţa criterii precise.

* * *

Printre marii exploratori şi vânători din junglele africane şi indiene s'au iscat interesante discuţii, asupra constatărilor date la iveală de profesorul Robertson. Aşa de pildă, distinsul naturalist şi explorator african, *Abel Chapman*, a afirmat părerea sa, că leii africani, uzează în foarte mare măsură de simţul mirosului, pentru găsirea prăzii lor. Generalul *R. C. Burton* avu însă opinii cu totul diferite, cel puţin în ceeace priveşte tigrii şi celelalte feline mari din India. Dânsul spune că experienţa l'a convins, că tigrul dispune de un foarte redus miros şi că depinde cu totul de văz şi auz; o circumstanţă confirmată pe deplin de teoria profesorului Robertson.

Altă concluzie asupra întrebuinţării auzului la tigri, vine din partea doctorului *W. E. Home*. Dânsul raportează, că atunci când un tigru se găseşte — în junglele indiene, — în apropierea vreunui sat, s'a văzut cum toate celelalte animale din pădure stau tăcute. Urletele şi toate celelalte zgomote pe care le fac de obiceiu aceste animale, încetează cu desăvârşire. Desigur că aceste animale slăbuţe din junglă, au învăţat din amară experienţă, că zgomotul lor va atrage atenţia tigrului, care va veni să vadă ceeace aude. Pe când, dacă păstrează liniştea, până trece pericolul, au destule şanse de scăpare. Şi asta dovedeşte că dobitoacele îşi dau seama că tigrul nu le poate mirosi, ci are nevoe să le audă sau să le vadă.

Dar susţinătorii teoriei profesorului Robertson, nu spun că leii sau tigrii sunt cu desăvârşire lipsiţi de simţul mirosului. Mirosuri tari sunt simţite de aceste animale probabil aşa cum sunt şi oamenii. Un exemplu amuzant, în această privinţă, e povestit de *Percy Hyde:*

Un rajah indian, a plecat odată la o vânătoare de tigrii, însoţit de încoronata-i consoartă. Cu toate că avea cu sine o suită

aleasă de vânători iscusiţi şi a întrebuinţat toată arta vânătoarei, pe care o cunoşteau indigenii, nici un tigru nu a putut fi gonit mai prin apropiere, în aşa fel ca soţia rajahului să poată trage şi dânsa o împuşcătură.

In sfârşit, unul dintre însoţitorii mai bătrâni şi mai experimentaţi, în materie de vânători de tigrii, îşi luă inima în dinţi şi spuse stăpânului său adevărul. Dacă rajaha ar lăsa acasă puternicul parfum pe care mai toate simandicoasele indiene îl socot indispensabil toaletei, tigrul s'ar putea apropia îndestul ca să poată fi răpus. A doua oară rajaha a ascultat de sfatul bătrânului vânător, a apărut la vânătoare neparfumată şi astfel, un tigru trecând prin apropierea vânătorilor, a fost ucis.

* * *

Revenind la teoria Robertson, oricine poate verifica unele lucruri, chiar la pisica noastră domestică. Niciodată o pisică nu întrebuinţează mirosul pentru descoperirea şoarecelui. Totdeauna văzul şi auzul deţin rolurile principale. Dar ca şi tigrul, care a mirosit parfumul rajahei, tot aşa şi pisica miroase peştele, carnea, sau altele. Mirosindu-le din imediata apropiere, va veni să vadă şi să identifice. Insă în ce priveşte chestiunile de mare importanţă, cum sunt vânătoarea sau apărarea, atât pisicile cât şi oamenii, depind de simţul văzului şi auzului.

Dacă ideile profesorului Robertson sunt corecte, atunci mult mai mare importanţă are clasificarea animalelor, şi poate chiar a rasei umane, prin linia facială; panta liniei principale a feţei. La animale cu nasul lung, care întrebuinţează mai mult simţul mirosului, — câinii, căprioarele, etc. — linia aceasta se coboară foarte mult în jos.

La grupa felinelor linia merge în sus. Tigrii şi cele mai desvoltate dintre pisicile domestice au profiluri faciale mai puţin prelungite. La maimuţe şi oameni, profilul devine aproape vertical. De obiceiu, această diferenţă e atribuită progresivei creşteri a creerului, care împinge fruntea în aşa fel, că vine tocmai deasupra bărbiei. Faptul este poate foarte adevărat, dar şi o altă schimbare poate avea aceeaş importanţă; progresiva descreştere a nasului şi substituirea văzului prin miros.

* * *

O altă diferenţă, care a mers paralel cu aceea a liniei faciale, în evoluţia animalelor, e felul cum sunt plasaţi ochii. La animalele cu simţul mirosului desvoltat, ochii se găsesc atât de depărtaţi pe rotunjimea părţilor, încât foarte rar ambii ochi pot vedea acelaş lucru în acelaş timp, pe când animalele cu faţa plată, au amândoi ochii îndreptaţi înainte, aşa încât orice lucru poate fi bine studiat din faţă şi din părţi.

Distincţiunile profesorului Robertson nu sunt de un interes capital, numai pentru acei cari cercetează mentalitatea la animale, ele au o deosebită însemnătate şi pentru acei cari studiază fiinţele omeneşti.

„E suficient dovedit”, conchide profesorul, „că variaţiuni analoage asupra simţului conducător, există şi la fiinţele omeneşti. Adevărat este că mirosul a fost detronat din înalta şi primitiva sa poziţie, dar unii oameni gândesc, raţionează şi-şi reamintesc mai ales prin văz, iar alţii prin auz. Spuneţi unor prieteni, de pildă, să gândească asupra unei fanfare militare. Unul va vedea în imaginaţie fanfara, pe când altul îi va auzi muzica. Şi o timpurie recunoaştere a acestor diferite dispoziţii mintale, e de cea mai mare importanţă, în ceeace priveşte educaţia şi alegerea unei profesiuni.”

Aşa dar, bărbaţi şi femei, cu toţii aparţinem grupului de animale cu feţele plate şi întocmai tigrilor fioroşi, toţi oamenii depind în primul rând de văz şi auz şi în urmă de miros.

Opinia profesorului Roberdson, este că la unele fiinţe omeneşti, primitivul simţ al mirosului a fost remorcat de către văz, pentru unii, iar pentru alţii de către simţul auzului.

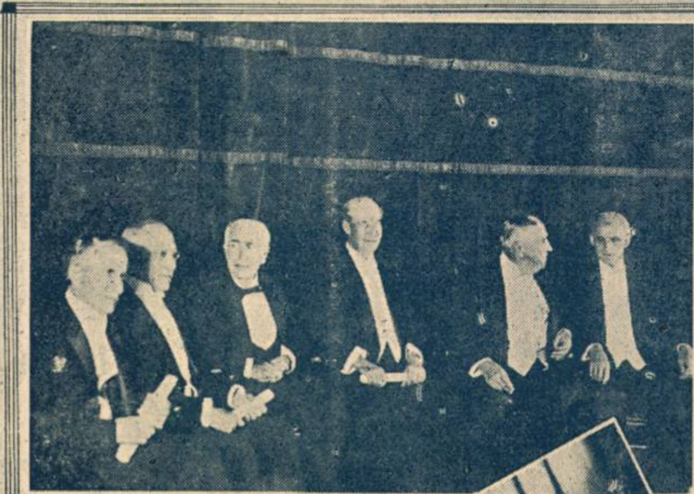
...Prevedem, că într'o bună zi, se va face apropierea acestor diferenţe cu variaţiuni asupra formei capului sau altor părţi ale corpului, după cum şi clasificarea animalelor e hotărâtă de posesiunea unui nas mai lung, care îngădue mai mult sau mai puţin ca membranele mirosului să se 'ntindă în mod confortabil.

(din englezeşte de N. L. ROTEANU)

Oameni fapte și idei

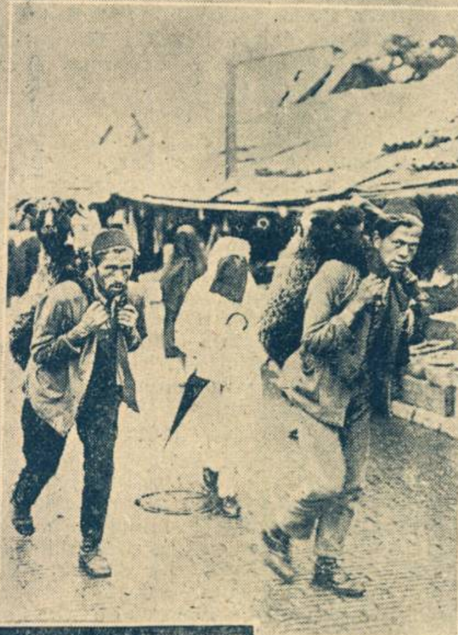
Nicolae Nicolaevici nepotul fostului țar al Rusiei, a demisionat dela conducerea coloniei emigranților ruși din Paris.

Un banchet al miliardarilor americani la Hotelul Astor din New-York: Dela st. spre dreapta: H. Firestone, regele cauciucului; J. Rosenwald; Th. A. Edison, celebrul inventator și mare industriaș; Th. Lipton; ch. M. Schwab, regele fierului și a oțelului; și Henry Ford, celebrul rege al automobilelor.

Principesa Tchernilcheff spre a fi expulzată în Rusia, unde se află fiul ei, a amenințat cu moartea pe un mare industriaș berlinez. Planul i-a reușit și se află acum la fiul ei.

In Sarajevo (Jugoslavia), turcii își duc în spinare „marfa" la bâlciu.

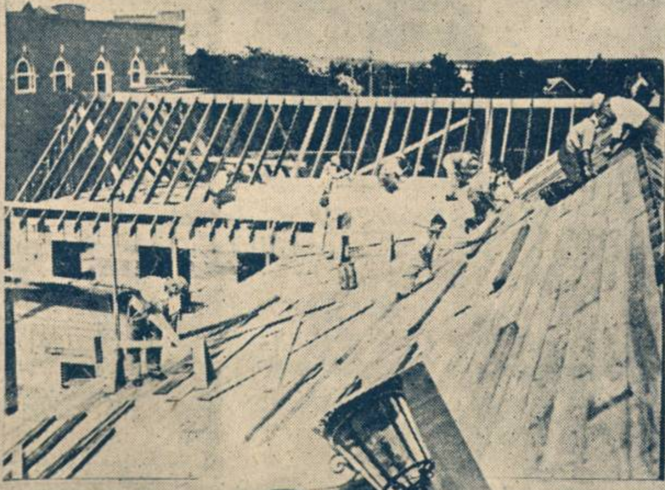
Un nou aparat cu raze Roentgen, pentru dentiști

Cei patru candidați la președinția Statelor Unite din America: Sus st.: Governor Al Smith; sus dr. Herbert Hoover; jos st.: I. T. Robinson; jos dr. Ch. Curtiss.
La mijloc: Capitolul, din Washington, noaptea.-

KINDLER

Curiozități

In Massachusetts, elevii și-au clădit singuri școala.

„Cavalerul și doamna". O fetiță care a cumpărat mărfuri dintr'un magasin urmată de comisionar îmbrăcat ca general englez.

Studenții englezi travestiți în doici și copil, la o serbare a universității din Londra.

Noul sistem de posturi de comandă pentru agenții de circulație din Paris.

Noul aparat pentru bilete de peron, la gara din Berlin.

Un polițist englez, îngrijind de un copil, a cărui mamă a intrat să voteze.

Un director de restaurant care ține în mână 30 de pahare.

KINDLER

Misterul vilei Medici

Metodele științifice care au fost și sunt desvoltate cu succes pe tărâmurile medicinei, agriculturii, industriei, etc., sunt acum întrebuințate și la descoperirea crimelor misterioase.

Laboratoriile polițiste din Franța și Germania, sunt azi cele mai bine înzestrate din acest punct de vedere. Uneori însă, adevărate lovituri detective sunt date de criminaliștii faimosului corp polițienesc „Scotland Yard" din Londra.

Deși munca pe acest teren, este extrem de grea și plină de primejdii, nu prea se cunosc amănuntele ei. Ele rămân deobiceiu închise în cartoanele dosarelor secrete.

D-l H. Ashton-Wolfe, detectiv, care a făcut parte, vreme îndelungată, din Poliția Franceză de Siguranță și a fost în legătură cu alte mari birouri polițiste din Europa, deschide acum unele dintre cele mai interesante dosare ale biroului detectiv francez și arată, cum prin instrumentele științei au fost descoperite urme de crime dintre cele mai misterioase, și s'a făcut lumină în jurul unor taine de nepătruns.

Ceeace publicăm mai jos, nu face parte dintre acele imaginare povestiri polițiste, care abundă la vitrinele chioșcurilor de ziare. Va fi vorba aci de fapte petrecute în realitate, la care autorul însuși, d. Ashton-Wolfe, a luat parte.

„Povestirile ce am ales pentru publicare", spune d. Ashton-Wolfe, „pot fi verificate în archivele oficiale. Numai unele mici amănunte, au fost în așa fel aranjate, ca să nu jignească sau să redeschidă unele răni".

Lăsăm deci cuvântul, încercatului polițist.

In povestirea pe care o încep aci, se va vedea cum dragostea neobișnuită pentru un câine, — oricât de surprinzătoare ar părea, — a făcut ca fiorosul apaș. **Raoul Ladoux,** unul dintre asociații bandei lui **Hanoi Shan,** să ajungă sub tăișul ghilotinei.

Intr'o dimineață, domnul **M. Dufresne,** din siguranța parisiană, îmi spuse:

— „Ai fost de curând la varieteul Folies Bergeres ?"

— Nu, nu prea mă duc așa des pe acolo. Dar de ce mă'ntrebi ?"

— „Doream numai să știu dacă ai văzut numărul de senzație, dansatoarea acrobată „La Belle Lisette".

— „O, da, pe asta am văzut-o cu vreo câteva săptămâni în urmă. Avea pe atunci, pare-mi-se, și un partener".

— „Avea, într'adevăr, dar acum dansează singură. Dar, spune-mi te rog, cam ce impresie ți-a făcut dansatoarea asta ?

— „Drept să-ți spun, am găsit-o foarte originală. In dansurile ei sălbatice sau barbare, părea mai curând o rusoaică decât franceză. Aș fi putut spune că e lipsită de inimă, de duioșie.

Și domnul Dufresne îmi explică.

— „Aseară, publicul a fluerat-o și alungat-o de pe scenă. Am auzit că i s'a născocit o poreclă oribilă. Se'ntâmplă ceva foarte curios cu admiratorii acestei dansatoare. Iți reamintești poate de pictorul Valorbe ? Influența și banii acestui pictor bine cunoscut, au contribuit în mare măsură la lansarea ei. Nimeni nu-i cunoaște origina — a devenit însă pe neașteptate o „personalitate" acum vreo șase luni cu ocazia pozării pentru faimosul tablou „Madame Du Barry", După aceasta a fost angajată la „Scala", ca să danseze într'o revistă. Dansurile sălbatice pe care le lansase, au cucerit publicul — dar și influența pictorului a contribuit la ascensiunea ei.

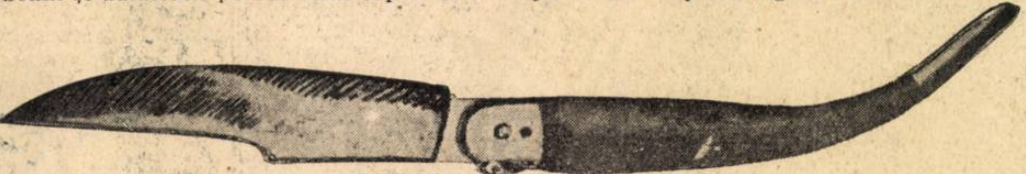
Pictorul Valorbe a murit într'un mod misterios. Au circulat zvonuri că dansatoarea n'ar fi fost străină de această moarte. Deși s'a constatat că lipsea o mare sumă de bani, — pe care Valorbe o primise cu vreo două zile înainte de moarte, dela notarul său, — am neglijat totuși să convingem atunci pe magistratul instructor, că era vorba de o crimă.

Și iată astăzi, bancherul M. Chapalle, despre care se știa că aspiră la grațiile dansatoarei, a fost găsit mort. De data aceasta e omucidere. O crimă fioroasă! Chiar acum mă duc spre casa mortului, la Auteuil. N'ar fi rău să vii cu mine".

— „Să-mi iau — întrebai — aparatele fotografice și uneltele?".

— „Ia toate, bineînțeles — deși Rouseau, care trebue să fie deacum acolo, va fi cam morocănos. Căci, știi bine, dânsul se simte la largul său, atunci când e vorba de făcut investigații asupra unei crime, care pare să fie făptuită de apași".

Noi, toți membrii corpului polițienesc, iubeam și admiram pe bătrânul copoi. Un veritabil copil al speluncilor Parisului, era acest Rousseau, inspector, cunoscut mai bine sub numele „Brigadierul". Asta, pentru că nasul său roșu și mustața stufoasă, îi dădeau înfățișarea unui jandarm de operetă.

Cuțitul care a fost găsit lângă cadavru.

Inspectorul Rousseau, afecta o totală desinteresare față de metodele polițiste științifice, râdea de „amprente digitale" și analizele chimice. Dânsul punea cea mai mare nădejde în extraordinara sa cunoaștere a Parisului interlop. Acolo își găsea el oamenii căutați. Și, destul de curios, de nenumărate ori, dânsul reușea cu succes acolo unde metodele noastre științifice dădeau greș.

Uneori, Brigadierul își începea misiunea cu nasul în jos și umbla săptămâni dearândul fără să fie zărit. Dar într'o bună zi, își făcea apariția pe neașteptate, cu obrajii îmbujorați, cu nasul roșu ca un ardei, cu hainele mototolite și înălțându-și rugăciunea de mulțumire către cer raporta laconic:

— „Șefule, am pus mâna pe el ! Dar asta mă costă nu mai puțin decât 50 de sticle".

Știam însă, din experiența trecutului, după cum știau și toți ceilalți dela siguranță, că brigadierul se lăuda numai. Adevărat este că bea — dar căuta să insinueze că acei suspectați de dânsul erau antrenați la un chef mai îmbelșugat — însă pe ascuns întrebuința toate nouile trucuri inventate de șef, d. M. Bertillon.

La Vila Medici, unde s'a făptuit crima, am fost întâmpinați la ușă de Rousseau. Salutând pe Dufresne, ne călăuzi drumul spre un salon larg. Mărturisesc că n'am văzut niciodată o cameră atât de fantastică. Pereții ferestrele și ușa erau drapate cu o catifea cărămizie. Intregul mobilier era vopsit și pictat în acelaș ton; până și geamul era roșu. Covorul gros ce acoperea dușumeaua, era de aceeaș coloare. Efectul pe care acest decor l-a produs asupră-mi, a fost cu drept cuvânt, magic. M'am simțit emoționat și n'am fost în stare să-mi maschez emoția, mai ales atunci când, urmărind direcția arătată de mâna lui Rousseau, am văzut figura unui om mai în vârstă, lungit pe un fotoliu. O arsură roșie, sângeroasă, îi brăzda fața, ca o roză de soare, trecută printr'o sticlă rubinie, ce se așternuse pe chipul lipsit de viață al bancherului.

„Pentru Dumnezeu, deschideți fereastra", zise domnul Dufresne. Eu însu-mi doream asta, pentru că aveam impresia că'n-notăm în sânge. Dar nici lumina solară n'a putut să risipească greaua atmosferă care ne stăpânea. Am observat că mortul era îmbrăcat în pijama și cămașe de mătase în aceleași culori enervante. Mâinile și picioarele îi erau legate de fotoliu, iar în stânga sa, lucea lama unui cuțit de apaș. Dufresne păși repede spre cadavru și întrebă:

Criminalul Raoul Ladoux, deghizat în „La Bellle Lisette", dansatoarea dela „Folies Bergeres."

— „A fost înjunghiat ?"

— „Da răspunse Brigadierul, „însă după ce a fost mort".

— „Dar ce, n'a fost oare omorît cu acest cuțit ?"

ZIUA MORȚILOR

In țintirim:
Sus: pentru săraci
Jos: oamenii cu stare.

Vineri a fost ziua morților la catolici.
Sus stânga: In jurul unui mormânt comun.
Jos stânga: Ministrul Franței, D. Puaux și ofițerii francezi la mormântul eroului necunoscut.

— „Oh, nu! Priviți. Dacă examinăm rana, nu se vede nici un strop de sânge. Priviți și ochii — Brigadierul deschise o pleoapă a cadavrului — pupilele sunt roșii și are fața congestionată. Se pare că aci a lucrat otrava".

— „Bine, atunci ce'nsemnează acest cuțit?"

— „Ah, asta",... și Rousseau dete din umeri cu o exagerată emfază. „Probabil că nu-i decât un truc".

Uneltele hoților găsite lângă caseta secretă.

— „Ce-ai găsit pe-aici?" îl întrebă nervos d. Dufresne.

— „Am aflat o sumedenie de lucruri. Noaptea trecută a fost aici o petrecere. Au participat aproape 14 invitați. Toți din lumea bună. Cheful a ținut până'n zori.

— „De unde știi asta?"

— „Astăzi de dimineață, când am sosit, cu o oră mai târziu după descoperirea crimei de către sergentul Dubois, — care a fost atras de urletele unui câine, — am găsit odăile încărcate de fumul țigărilor. Asta a fost la orele 7 dimineața și zorile se ivesc la 5. Am găsit pe mese nenumărate sticle de șampanie, pe jumătate golite. Le-am încercat conținutul și vinul era încă în fierbere. Sergentul Dubois raportează că au fost observate, cu puțin înainte de începutul urletelor câinelui, grupuri sgomotoase de domni și doamne, în haine de seară, ce plecau din vilă".

Domnul Dufresne asculta cu luare aminte.

— „N'am găsit pe nici unul din musafiri. Chiar și câinele dispăruse; îmi închipui că era un animal mic albicios, cu pete negre".

Dufresne ridică din umeri.

— „Câinele a stat o vreme culcat pe un fotoliu, asta mă face să deduc că nu era un animal atât de mare. Am strâns și câteva fire din blana sa".

Nici unuia din noi nu-i dete prin minte cam ce rol de seamă avea să joace mai târziu acest câine, în misterioasa crimă.

— „Bine, dar ce te-a făcut în afară de acest cuțit, să raportezi că e o crimă făptuită de apași?"

— „Așa este, la început am fost indus în eroare. Totuși, și acum înclin a crede că această crimă a fost făptuită de bandiți, deși n'a fost plănuită de dânșii.

— „Ei, acum o încurci".

— „Ba de fel, am constatat că bietul om a fost forțat să deschidă caseta. Asta se vede după asortimentul complet de unelte hoțești pe care l-am găsit în camera alăturată, în fața casetei secrete. Presupun că hoții au muncit un timp ca să deschidă caseta, dar n'au reușit să urnească ușa. Apoi s'au văzut nevoiți să forțeze pe d. Chapalle să le arate combinația secretă. Aceste arsuri...."

— „Lasă Rousseau! Le văd — bietul om!"

— „Din pricina asta l-au omorît. Cel puțin unul din bandă trebuia să-i fie cunoscut.

— „Aha, îți închipui poate că ar fi femeia, despre care se știe că o iubea?"

— „Da — cred că ea l-a amețit și distrat, în așa fel, ca ceilalți, complici desigur, să aibă destulă vreme ca să opereze. Nereușind însă, au recurs la alte mijloace. Posed numele unora dintre musafiri. Aveau cu toții invitațiile, am găsit unele într'un coș din hall".

(Va urma)

Papagalul

— Ascultă-mă, nevastă! Te rog să mă laşi să fac aşa cum ştiu eu! Vreau să cumpăr un papagal şi cu asta, basta!

— Dar pentru ce-ţi trebue?

— Nu-i treaba dumitale, cucoană. Când ţi-am cumpărat spitz-ul, nu te-am întrebat nici eu, ce-ai să faci cu el.

— O să-mi murdărească toată casa.

— Ba să mă ierţi mata, că-i o pasăre curată. Nu ca javra dumitale, care mi-a umplut patul cu purici şi-şi lasă suvenirele pe toate covoarele.

— Bine, Tase. Dar să ştii că zi bună, n'o să mai ai cu mine.

— Madam, am zis! De gustibus, nihil sine deo mutantur. Vă salut.

Şi domnul Tăsică Marinescu eşi furios, îşi luă pălăria din cuier şi plecă la cafenea.

Pensionar al statului, agonisise o bucăţică de casă pe Sabinelor, şi avea şi ceva părăluţe, pe care le da cu dobândă. Ii intrase în cap, că papagalul aduce noroc în casă şi cum avea câţiva datornici foarte dubioşi, era ferm convins, că graţie acestei păsări îşi va salva bănişorii.

— Sal'tare Popescule!

— Noroc, nea Tăsică.

— Vre-un papagal, nu ştii pe undeva de vânzare?

— Ba da. Este un negustor pe Moşilor, aproape de barieră, care are toate neamurile de păsări.

—Aferim, Popescule! Mă şi duc.

Şi frecându-şi mâinile, domnul Tăsică se repezi în Sfântul Gheorghe, se urcă în tramvayul de Moşilor şi iată-l debarcat la adresă, emoţionat ca o mireasă în faţa popei.

— Aci locueşte d. Agop Derian?

— Da domnule, chiar eu sunt.

— Incântat!...... Incântat! Am auzit că aveţi de vânzare păsări.

— Da, domnule. Orice fel de păsări. Am în special un papagal, cum nu există ceva mai bun.

— Aş putea să-l văd?

— Da, poftiţi în expoziţie.

Legat cu un lănţişor de un picior, pe un trapez, se balansa un „Kakadou" veritabil, dar după aparenţe bătrân. 70 de culori în penaj şi o coadă care semăna a curcubeu.

Nenea Tănăsică îl examina lung, din toate părţile, îl apucă timid de cioc, făcu vânt trapezului şi când Coco, scoase câte-va sunete guturale, amicul nostru, rămase paf.

— Vorbeşte bine?

— Româneşte numai câteva cuvinte.

Dar alte limbi, le vorbeşte ca o soacră, în criză de nervi.

— Bun, bun, da' uite ce e. Eu am apucat'o numai pe limba noastră şi nevastă-mea, la fel. Chestiunea e, poate să 'nveţe şi româneşte ceva?

— Sigur! *Cum o auzi ceva, învaţă imediat.*

Se tocmiră ţigăneşte şi domnul Tăsică, plecă acasă, cu ploconu 'n braţe.

Trecu ce trecu şi la vre-o 3 săptămâni dela tranzacţie, Agop se pomeni cu nenea Tăsică, furios, transpirat şi cu spume la gură.

— Bine, dom'le, dumneata-ţi baţi joc de mine?

— Dece ,cucoane?

— Ia nu mă mai cuconi te rog! Mi-ai vândut un papagal şi mi-ai garantat, că imediat ce aude ceva, învaţă. I-am citit operele complete ale lui Eminescu, toată proza lui Cosmin şi versurile lui Pribeagu. Dar de prins, n'a prins nimic. Asta-i scandal! M'a făcut de bou pe toate limbile, dar pe româneşte, neam.

— Păi......

— Ce mai păi? Mi-ai spus că imediat ce aude ceva, învaţă!

— Păi vezi mata, că aicea-i buba.

— Adică?

— E surd cu un felinar.

După Sf. Dumitru

— Apartamentul pe care mi l-ai închiriat, d-le proprietar, e plin de ploşniţe. Ce să fac?

— Păstrează-le un an de zile şi dacă vechiul chiriaş nu le reclamă în acest răstimp, poţi să le consideri proprietatea d-tale.

Competenţă muzicală

— **Zici că-ţi place Rossini? Ce spui de „Bărbierul" lui?**

— **Nici nu-l cunosc! Eu mă rad singur!...**

Noul preşedinte al Americei

ALEGERILE preşedinţiale din Statele-Unite ale Americei s'au terminat cu victoria covârşitoare a d-lui *Herbert Hoover* candidatul republican.

Lupta a fost crâncenă, între republicani şi democraţi cari profesează principii diferite, printre care, democraţii sunt pentru libertatea alcoolului şi relaţiuni strânse cu Europa, pe când republicanii, profesează doctrina lui Monroe: „America, a americanilor", regimul sec (prohibiţia alcoolului) încasarea fără rezerve a datoriilor de război, etc.

Candidatul democrat *Shmith*, şi-a pus în joc toată popularitatea de care dispunea şi partizanii ambelor partide, au uzat de toate metodele moderne de propagandă, ca: automobile, trenuri electorale, avioane, radiofonie, etc.

Noul preşedinte al Americei, a fost călduros felicitat de partizani, ca şi de adversari.

Fotografiile noastre, reprezintă pe cei doi candidaţi: *Hoover* (stânga) şi Shmith (dreapta).

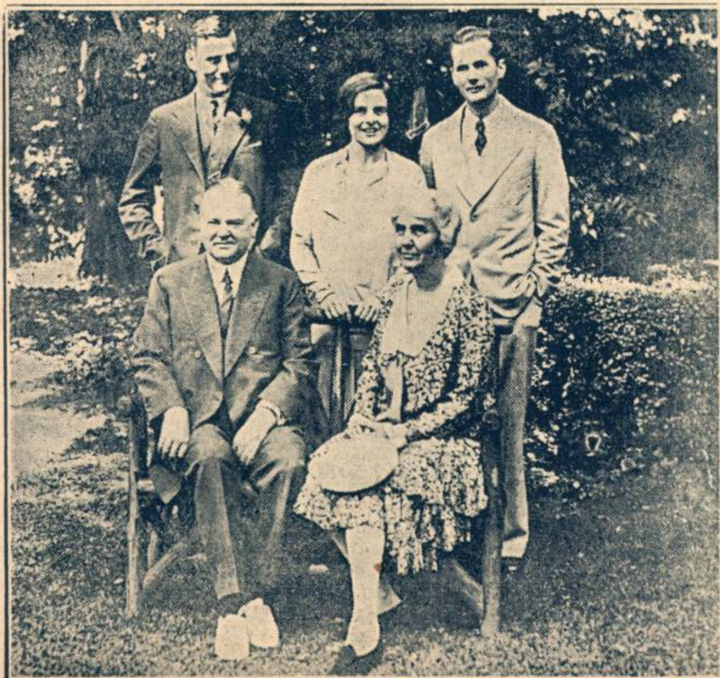
D. HERBERT HOOVER, noul preşedinte al Statelor Unite din America.

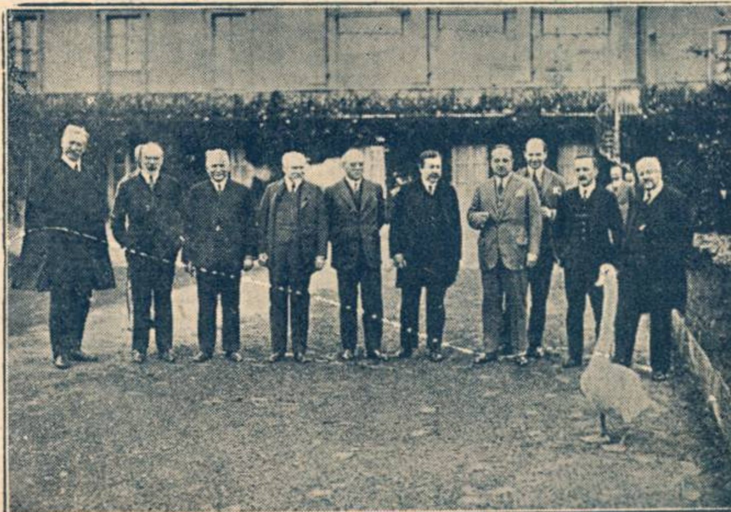
SHMITH, candidatul republican.

„CAPITOLUL", sau „Casa Albă" din Washington, reşedinţa preşedintelui Statelor Unite, primeşte în fiecare an câte o spălătură radicală, a zidurilor exterioare.

D. HERBERT HOOVER cu familia sa.

Guvernul farncez, de sub preşedinţia d-lui Poincaré, demisionat săptămâna trecută.

Figurile Ecranului

Dolores del Rio

S'A născut acum 22 de ani, într'un orăşel din Mexic, din părinţi bogaţi, de origină nobilă.

Acum 4 ani, în timp ce regisorul Edwin Kareve asista la o serbare mexicană, fu izbit de frumuseţea tinerei fete.

Prin mijlocirea unui cunoscut, îi făcu cunoştinţa şi fără nici o introducere o întrebă dacă nu doreşte să filmeze. Desigur că răspunsul n'a fost negativ dar era un „ce", care îi sta în cale.

Părinţii, oameni cu principii vechi, nici

nu vroiau să audă că un copil al lor vrea să joace în studio.

Edwin Carewe a pus în joc toate abilităţile sale diplomatice şi în fine, după cinci săptămâni, reuşi să smulgă consimţământul părinţilor. Şi-a făcut debutul la Hollywood în mici filme, dar pentru scurt timp, căci a jucat în filme mari ca: „Protivnicii", „Invierea". „Ramona" iar acum a fost angajată să joace în „Evangelica", film regisat de descoperitorul ei, Edwin Karewe.

Ascendenţa ei a fost vertiginoasă. Astăzi Dolores del Rio stă alături de marile vedete ale ecranului. Despre talentul ei, nu mai vorbim căci s'a evidenţiat în de-ajuns, în filmele care ne-au fost prezentate în ultimul timp.

Ecouri cinematografice

O CASĂ GERMANĂ va produce un film vorbitor cu subiect din viaţa lui Schubert. *Pentru rolul titular a fost angajat* Hermann Thinnig; *iar regisor va fi* Franck Clifford.

* * *

MARY PICKFORD abordează filmul vorbitor. Prima producţie in acest gen al simpaticei artiste va fi „Coquette", al cărui scenariu este extras după o piesă ce se reprezintă cu un imens succes de un an de zile la New-York.

Pentru regie a fost angajat cunoscutul regisor Sam Taylor. *Interwievat de ziarişti Sam Taylor a declarat:*

„Vreau să fac două filme distincte, unul tăcut şi al doilea vorbit. Pe cel vorbit il voi face cu o technică neîntrebuinţată până azi".

* * *

WARNER BROSS e in plină ofensivă. Până acum a achiziţionat 19.000 acţiuni „First Naţional", deţinute de Balaban *şi* Katz. *Deasemenea Warner Bross controlează actualmente 42.000 acţiuni „First National" din cele 75.000 acţiuni existente. In curând, va pune deplină stăpânire pe întreaga organizaţie „First National".*

UN MARE SCANDAL CINEMATOGRAFIC LA BERLIN

— Dela corespondentul nostru —

O nouă stea. — Artă şi comerţ. — Fritz Lang închiriază stele. — Sfânta şi bufonul.

EXISTĂ în tradiţia marilor firme cinematografice şi în ultima vreme în aceia a marilor regisori, descoperirea artiştilor de calitate superioară, dar necunoscuţi şi lansarea lor cu mare sgomot.

In ultima vreme, în afară de Samuel Goldwyn dela United Artists care a descoperit şi lansat pe Vilma Bancky, *ca în urmă să angajeze direct pe o artistă lansată, pe* Lily Damita, *Irving Talberg dela Metro-Goldwyn-Mayer a fost în Europa întru căutarea materialului necesar.*

Au fost astfel atraşi graţie mirajului dolarilor, Emil Jannings, *care are o situaţie de rege la Hollywood, unde lucrează pentru Paramount:* Lya de Putty *care n'a putut sta prea mult acolo, pentru motive ce n'au sens a fi amintite aici:* Conrad Veidt, *care deasemeni lucrează în excelente condiţiuni pentru Universal-film, dela care vom vedea producţia* Omul care râde, *după romanul lui Victor Hugo, film având în rolul principal pe Conrad Veidt:* Camilla Horn *care alături de John Barrymore joacă în „Tempest" un film al companiei United Artists;* Paulette Duval, *ce după frumoase succese, a preferat să se reîntoarcă în Franţa, precum* Charles de Rochefort *despre care, dela Madame Sans-Gene n'am mai auzit nimic;* Arlette Marchal, *frumoasă şi distinsă apariţie, ce alături de* Grette Nissen *a jucat în „Blondă sau brună"?, ca în urmă să revie în Europa, şi să creeze principalul rol din frumosul film* Femeia de eri şi de mâine; Greta Garbo, *deliciosa Greta, care deşi a cunoscut în America, nenumărate succese, tânjeşte totuş de dorul patriei;* Lars Hanson, Erich Pommer, *regisor, şi atâţia alţii pe care-i omitem.*

Dar obiceiul de a descoperi un artist, de a-l lansa exploatându-l la început, nu este

LYEN DYERS

nou. A fost cazul lui Rudolf Valentino *şi al atâtor alte celebrităţi.*

Şi în Europa obiceiul s'a încetăţenit, astfel că recent am avut asemenea cazuri. Spre deosebire însă de americani, europenii nu admit acest obicei, de unde şi scandalul pe care-l narăm, mai la vale.

* * *

Eroii scandalului care a ajuns în faţa instanţelor germane, sunt Fritz Lang *şi* Lyen Dyers. *Dacă primul este un nume pentru noi cunoscut, nume de care se leagă* Nibelungii, Dr. Mabusse, Metropolis, Spioana, *etc. cel de al doilea, pentru marele public este completamente necunoscut.*

Trebuie să notăm dela început, că Fritz Lang, asemeni marilor regisori din restul lumii, caută şi lansează în fiecare an, o nouă stea. Mâna fericită ce-l călăuzeşte, îi permite să facă în toată lumea cunoscute tinere elemente. Cazul Brigitte Helm *este cel mai sugestiv şi nimeni nu va contesta, credem, că Brigitte Helm este astăzi celebră graţie lui Fritz Lang, care i-a încredinţat principalul rol din Metropolis.*

In anul trecut, în cursul toamnei, Fritz Lang, prins de nostalgia frunzelor ruginii ce părăseau copacii, a pornit în căutarea unei stele.

Pentru un ochiu, o pricepere şi o auto-

FRITZ LANG

ritate ca aceea a lui Fritz Lang, sarcina n'a fost prea dificilă. Destinul i-a călăuzit paşii spre Lyen Dyers, care a fost aleasă pentru un rol din „Spioana", film care a făcut-o oarecum cunoscută.

* * *

Ceia ce este însă picant în această afacere, rămâne în afară de artă. Regisorul odată ce a lansat artista, a căpătat oferte dela diferite societăţi ca să realizeze filme. Fritz Lang a refuzat. A spus însă că poate „împrumuta" steaua, în schimbul unei remuneraţii, care întrece de două, trei ori, suma ce plătea, pe baza contractului, stelei. Şi astfel, Defina, *o cunoscută casă de filme germană, a căpătat pe Lyen Dyers, care a deţinut rolul principal, rolul tinerei „Seelchen" în marele film* „Die Heilige und Ihr Narr".

Marele succes repurtat de acest film (notăm că filmul rulează la Berlin de luni de zile) a ridicat valoarea şi importanţa stelei. Lyen Dyers a devenit în scurtă vreme cunoscută, adulată, iubită.

Fritz Lang a câştigat multe mii de dolari şi lucrurile mergeau cât se poate de bine în fericitul regat al cinematografului.

Până când Lyen Dyers aflând că este vorba să fie „închiriată" unei alte case de filme ce avea să câştige milioane de mărci, iar regisorul mii de dolari, s'a adresat unor avocaţi ce au sfătuit-o să ceară rezilierea contractului, ce o lega cu Fritz Lang.

Motivul legal, a fost găsit în formula oarecum curioasă, a închirierii, ce înseamnă după juriştii germani, „atentat la bunele moravuri".

Cercurile berlineze, cele cinematografice, teatrale şi muzicale, vorbesc de acest interesant caz.

Până la pronunţarea hotărârei, vom ţine în curent pe cetitori cu noile evenimente ce vor surveni.

Berlin, Noembrie 1928. MALVOLIO

Unde mergem?

MARELE CINEMATOGRAF „**Capitol**" reprezintă producția românească „**Povara**", cu **Elvira Godeanu** și **George Vracca** în rolurile principale.

IN OCCIDENTALA sală a cinematografului „**Select**", vom vedea începând de Duminică „**Martirii Dragostei**". Interpretarea se compune din **Olga Tchechowa, Hans Stuwe, Henry Baudin** și **Angelo Ferrari.**

CINEMA „TRIANON" reprezintă interesanta producție „**Fox**": „**Răsărit de Soare**", în care vor apărea alături **Janete Gaynor** și **G. O'Brien.**

FRUMOASA SALĂ „**Elite**" proectează „**Simfonia Patetică**" cu **Georges Carpentier.**

BOULEVARD PALACE" reprezintă „**Fantoma cu masca de vampir**" cu Lon Chaney.

LA cinematograful „Scala" putem vedea pe lângă frumoasa comedie „**Omule nu te supăra**" și revista „**Ca la mama acasă**".

Nebunii americane

YANKEII, originalii yankei, nu știu ce să mai facă și ce distracții să mai inventeze, pentru a-și goni plictiseala, — așa numitul spleen, — care bântuie la ei mai cu furie decât în bătrâna Anglie, patria lui de origină.

Filmele senzaționale, matchurile sportive de toate categoriile, cursele de automobile și de cai, etc., nimic nu-i mai distrează.

După ce au pus să alerge struții și ogarii, a venit rândul... broaștelor țestoase, care sunt antrenate pentru cursele de fond organizate cu acelaș lux administrativ, ca și cursele de cai. Comisari de alergări, antrenori, bilete de intrare, casse de pariuri, entuziasm general, cântar, etc. toate sunt la dispoziție, afară bineînțeles de jokey.

Cursele de broaște țestoase atrag un public foarte numeros, și nu puțini sunt aceia cari și-au făcut o specialitate din antrenarea acestor animale.

Fotografia noastră reprezintă pe *Charles Rogers* și *Mary Brian*, doi cunoscuți artiști de cinematograf americani, cari au cumpărat o broască țestoasă, „specialistă pe distanțe lungi", pe care o antrenează în colaborare, spre a concura la cursele dela „*Olympic Auditorium*" din Los-Angeles curse care durează 4 zile. Concursul va avea loc la finele lunii Noembrie a. c. și s'au angajat pariuri enorme încă din timpul verii.

Cei doi artiști merg la sigur cu „crak"-ul lor, iar casa de filme „Paramount", unde lucrează amândoi, a promis că dacă broasca va bate cursa, o angajează ca „*star*"...

Această alergare de broaște țestoase, ne amintește de schița lui Mark Twain, care în tinerețea lui dresase un rac pentru curse, și care-și bătea toți concurenții, fiind uns cu o soluție de cloroform, pe care el din obișnuință o suporta, dar care amețea și făcea incapabili, pe adversarii săi.

D-ra **OLIVIA MUNTEANU**, în rolul crâșmăriței **ILEANA** din „**IANCU JIANU**".

„**JACKSON-GIRLS**", dela „**Scala**" din Berlin, își fac reclamă trăgând un automobil

Convorbire telefonică cu Marte

I

Allo, allo! Planeta Marte?
Scuzați vă rog intimitatea.
E drept că suntem cam departe.
Dar e aici „Realitatea".

II

Allo, allo? Nu întrerumpe,
Dudue! Cer un interview!
Și pe la voi sunt toate scumpe.
D-le Marte, vreau să știu!

III

La voi acolo 's locuințe?
Și cât plătiți pe an chirie?
La Cameră se țin ședințe?
Și-i tot atâta vorbărie?

IV

Allo? Dar cu guvernul ce e?
Aflându-vă mai la distanță
Răspunsul poate să vi-l dee...
Ce-i cu politica vacanță?

V

O să mai țină mult? Se curmă?
— (Vecine, ia nu fă scandal,
Că n'aud!) Cine vine 'n urmă?
Allo? Guvern național?

VI

Ce spui? Mai tare! Iorga vine?
O să vedem noi la adică...
Maniu sau Titulescu? Cine?
Se 'ntoarce iarăși Vintilică?

VII

Ce face? Goga, Averescu,
De cârmă o să aibă parte?
Allo?!
— Perfect m'am înțeles cu
Planeta megieșă Marte.

VIII

Nu mi-a răspuns la întrebare?
Ei și? Eu am un rezultat:
In orișice împrejurare
Bătrânul Marte-i dipomat.

DUDUIA GRĂDINĂRIȚA

Toamna

Drumul s'a umplut de zloată,
Din Lipscani în strada Sfinți.
Când e frig în țara toată,
Cald e numai la Fierbinți.

Tot mai deasă cade bruma
Și eu clănțănesc din dinți,
Ce n'aș da să fiu acuma,
Să-mi fac veacul la Fierbinți!

Cum se țese 'n noapte visul,
Și eu clănțănesc din dinți,
Nu mi-e dor să văd Parisul,
Cum mi-e dor după Fierbinți.
O, cetate minunată,
Tu mă faci să-mi ies din minți:
Pentru tine, câteodată,
Plâng cu lacrime fierbinți!

Am avânturi de centaur
Și ciudate năzuinți,
Nu vreau glorie, nici aur,
Doar atâta vreau: Fierbinți.

Aș fi 'n stare să-mi dau firul
Zilelor, pe doi arginți,
Ca să simt trecând zefirul,
Peste — obrajii mei, cuminți.

Nici nu știu ce grote inde,
Sau ce interes prezinți,
Știu că sufletul mi-aș vinde,
Pentr'un zâmbet din Fierbinți.

Să-ți văd stema și frontonul,
Dau și regi și președinți,
Și palatele și tronul,
Pentr'o prispă, din Fierbinți.

Imi dau mintea, cu bizarul
Amalgam de cunoștinți,
Ca să verși asupra-mi harul
Unei vile, la Fierbinți!

— — — — — — — —

Suflete stingher sub soare,
Ce's atâtea străduinți?
Cine te îndeamnă oare
Să-ți porți gândul spre Fierbinți?"

„Vreau să văd ce-mi face draga,
Să văd ochii ei cuminți,
Gara-i roșie ca fraga
Și privirile-i... fierbinți".

ION PRIBEAGU

Sport ucigător

DETRACTORII foot-ball-ului au un nou prilej de critică.

După terminarea unei partide aprig disputată, un spectator în vârstă de 62 ani a fost atât de impresionat de desfășurarea ostilităților încât sucombă în urma unui atac de apoplexie.

Jocurile violente sunt în adevăr periculoase!...

Superstițios

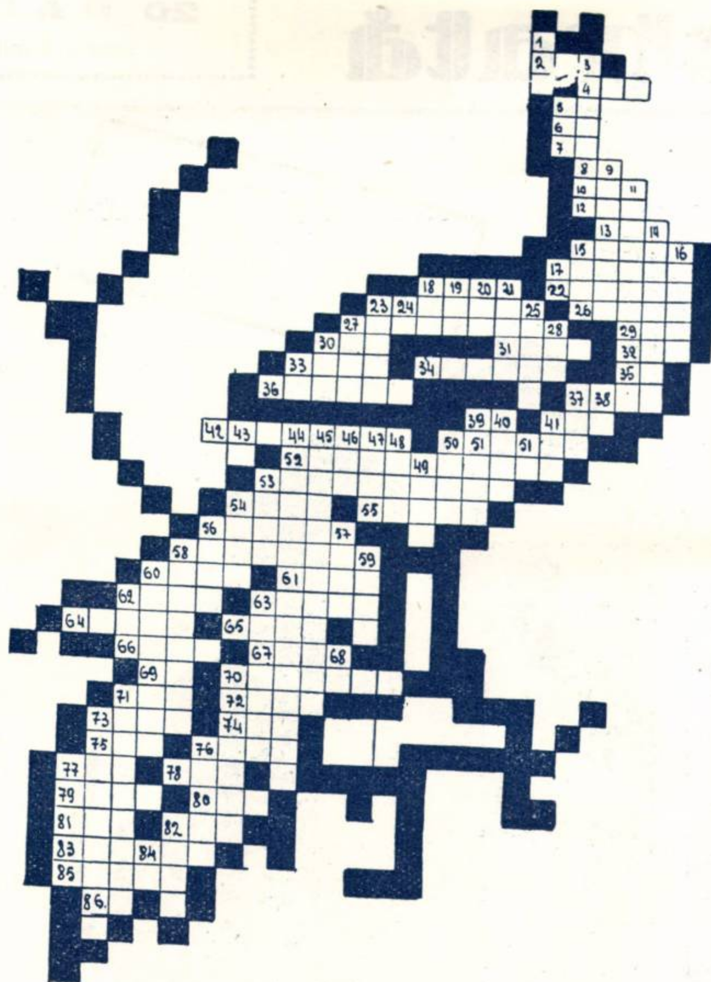
— Chelner, ești nebun!? 14 lei în loc de 13?

— Dinadins am pus 14: credeam că sunteți superstițios!!

Jocurile „Realităţii ilustrate“

Joc No. 1 (Pasărea Paradis)

(10 puncte) de **Const. C. Pallade-Bacă**

Orizontal: 2) Oraş în Jugoslavia; 4) matematician norvegian 1842—1899); 5) numele lunei August în calendarul syro-macedonean; 6) imperativ; 7) măsură fictivă; 8) pronume; 10) fluviu în Suedia; 12) afluent de pe stânga a lui Paraguay; 13) insulă din grupul Noilor-Hebride (Melanesia); 15) aliaj; 17) cronicar român; 18) bibilică (Boot); 22) boală infantilă; 23) port în Honduras (Oc. Pacific); 26) zăvor de uşă; 27) general şi pair al Franţei (1774—1841); 29) durată de timp; 30) erudit francez (1795—1869); 31) lac în America de Nord; 32) lucru imaginar fig.; 33) insulă aparţinând republicei Equator; 34) chimist şi negociant italian (1686—1766); 35) primeşte; 36) umanist indian; 37) comediană franceză (1859—1921); 39) cană; 41) bey de Tunis (1817—1902); 42) vagabond fam.; 52) operă compusă cu multă muncă; 53) triburi semitice; 54) pictor flamand (1580—1666); 55) venit anual; 56) căciulă roşie de lână; 58) celebru violonist italian (1784—1840); 60) formulă; 61) eliminat; 62) operă de Byron; 63) popor antic; 64) porţiune al ariuxului; 65) reşedinţă; 66) fluviu în Laponia; 67) profesor şi literator spaniol (1852—1901); 69) pronume; 70) carte religioasă elementară; 71) măsură de distanţă; 72) schiţa unei opere; 73) preot italian (1515—1595); 74) bălţat; 75) pronume; 76) mistic francez (1200—1266); 77) port în Finlanda; 78) beteală; 79) crescătură lemnoasă pe arbori; 80) râu în Bavaria; 81) nume femenin; 82) sentiment; 83) personagiu dintr'o comedie a lui Molière; 86) notă muzicală (inv).

Vertical: 1) linie dreaptă; 3) om politic spaniol (1828—1897); 5) preot evreu; 9) căpitan francez (1470—1525); 11) deschiderea chirurgicală a pântecelui; 14) nebunesc; 15) zeu; 16) solid. fig.; 17) zar; 18) colonie engleză; 19) aparenţe ondulate; 20) scrumbie; 21) pictor francez născut în România (1849—1906); 23) sculptor francez (1845—1926); 24) pronume; 25) oraş în Turcia; 27) celebru artist spaniol (1601—1667); 28) rege iudeu 919—918 a. Chr.; 30) cusutură cu flori (Tran.); 33) semn de plecare; 37) Oraş în Italia (Tretin); 38) notă muzicală; 39) oraş în Spania; 40) pseudonimul unui celebru romancier francez născut în 1850; 41) fire; 43) operă literară; 44) poet danez, întemeetorul teatrului naţional în ţara sa (1777—1850); 45) imitaţie; 46) pom fructifer (inv.); 47) unealtă de susţinut conciul ţărancelor (Tr.); 48) scrisoare naţională a vehilor germani; 49) cuvânt semitic însemnând „fiu" şi care intră în compoziţia numirilor triburilor din Africa septentrională; 50) împrejurime; 51) notă muzicală; 53) cicăleală; 54) oraş în Olanda; 56) oraş în Spania; 57) greutate (inv); 58) arhitect italian (1720—1778); 59) divinitate egipteană; 60) prejudiciu; 62) râu în Franţa; 63) oraş în Olanda; 68) pronume; 70) pedant; 71) general teban; 73) sburdalnic; 76) rasă asiatică; 77) jurisconsult şi orator american (1758—1808); 82) pictor francez (1843—1896); 84) unguent.

Joc No. 2 (Metagramă)

de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Cu C sunt Cârlig
„ D „ Peduncui
„ J „ Inveliş
„ L „ Foaie
„ M „ Culme
„ S „ Unealtă

Joc No. 3 (Polindrom)

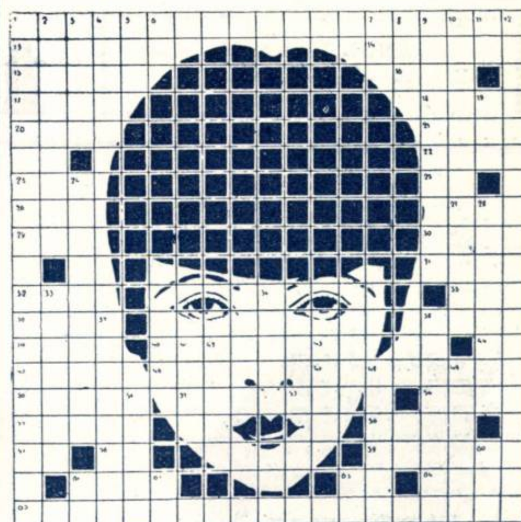
de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Ori şi cum mă vei citi
Tot murdar mă vei găsi.

Joc No. 4 „Lya de Putti“ (Cuvinte încrucişate)

(10 puncte) de **CONST. COJAN**

Orizontal: 1) Celebru om de stat, născut la Coblentz (1773—1859); 13) Spaimă mare; 14) Pantof gros ţărănesc; 15) Lanţ de munţi în Ceveni; 16) A fi informat; 17) Personagiu biblic; 18) A furnica (Mold.); 20) Trei litere din „Stog"; 21) Anagramă din „Nour"; 22) Ţeapăn şi arătos (fig.); 23) Loc neplăcut; 25) Literă franceză; 26) Literă grecească; 27) Fiul lui Enea; 29) Patruped; 30) Vulcan în sudul Europei; 31) Deschise tare ochii (invers); 32) Pronume; 35) Trei litere din „Tuna"; 36) Lac în Italia; 38) Sclav (od.); 39) Răpit; 40) Oraş în Beoţia; 44) Pronume; 45) Anagramă din „Vrea"; 46) Paşă din Ianina; 47) Port la M. Adriatică; 50) Plantă; 52) Diftong; 53) Verigă; 54) Afluent al Rinului; 55) Molusc (pop.); 56) Animal; 57) Dârmotin; 58) Pronume (invers); 59) Rege al Moabiţilor; 61) Neizbândă; 63) Pană de despicat; 64) Plantă; 65) Şeful răsvrătiţilor din Saint-Domingue (1783—1803).

Vertical: 1) Localitate în Franţa; 2) Nebun care, spre a deveni celebru, incendiă templul Dianei din Ephez; 3) Sprijin (fig.); 4) Insuportabil (invers); 5) Epoci; 6) Notă muzicală; 7) Interjecţie; 8) Oraş în Germania; 9) Literat francez (1732—1808); 10) Şir de idei; 11) Insulă în Oc. Atlantic; 12) General francez (1768—1812); 19) Div. de timp; 24) Localitate în Franţa; 28) Sat în jud. Romanaţi; 30) Pronume; 33) Om de stat francez (1641—1691); 34) Artist dramatic francez (1822—1901); 37) Localitate în Franţa; 38) Imboldit; 40) Notă muzicală; 41) Nume femenin; 42) Şorecar (mol); 43) Port în ţările de jos; 48) Vechiul nume al Parisului; 40) Ţigan (pop.); 51) Intrare; 60) Intuneric (fig.); 61) Pronume; 62) Macaz.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 42, 43, 44 şi 45, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Noembrie 1928.

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 44
17 Noembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Când te'ntâlnesc în drumul meu, coşare,
Inseamnă c'o să am noroc cât zece!...

Dar vezi că e norocul tău mai mare,
Atunci când este anotimpul rece.....

Anul II, No. 45. — 24 Noembrie 1928 36 pagini. — Apare Sâmbătă

REALITATEA ilustrată

(Foto M. G. M.)

Odinioară şi azi:

Cetățile plutitoare din timpurile trecute, au ajuns azi simple bărci-jucării, care pot fi pilotate cu uşurință.

Prețul 8 Lei

Chemarea sirenelor

S'A MAI scufundat un vapor. De mult, de un an de zile oceanul nu mai înghițise o pradă formidabilă ca acum, când au pierit sute de inși.

Anul trecut „Principesa Mafalda", vapor de lux, mândria flotei comerciale italiene.

Plecase din Genua la 11 Octombrie. Urma să ancoreze la Buenos Ayres. Deodată, în apropierea grupului de insule stâncoase A blonhos, călătorii simțiră o zdruncinătură cumplită. Se produse o tăcere mormântală și, după aceea, un tumult infernal.

Se îneca vaporul.

Au fost scene sfâșietoare. O tânără pereche napolitană, era în călătorie de nuntă. porneau. Zăvorit, matelotul trimitea, înfricoșat, în noapte, mesajul tragic:

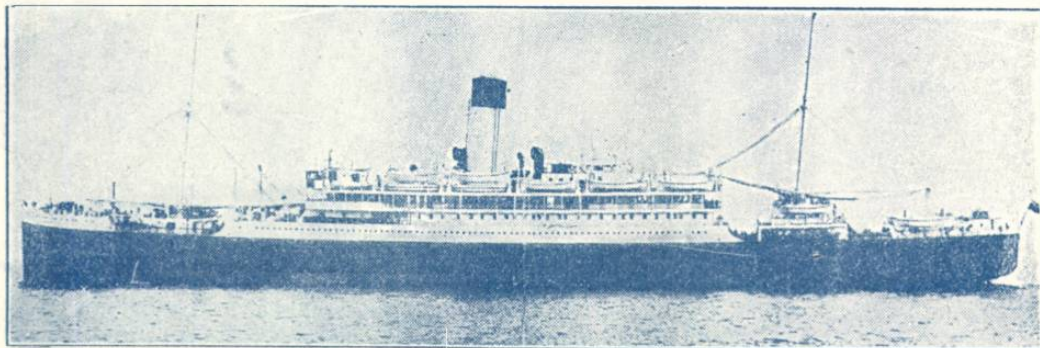
„Am fost încuiat în cabina de radio.... Nu știu... am ordin... căpitan... alarmă... ajutor... ajutor...."

In legătură cu vaporul naufragiat acum câteva zile, nu se știe până acum decât că, odată cu el, au pierit în valuri cam vreo două sute de inși. Mai târziu au să vină și amănuntele.

Omenirea se închină cutremurată.

Pe altarul cuceririlor omenești, focul sacru e întreținut de jertfa omenească!

Se credea totuș, că lupta încetase pe întinderea apelor. Mările și Oceanele erau neputincioase în fața vapoarelor înzestrate cu

VAPORUL „WESTRIS" NAUFRAGIAT SĂPTĂMÂNA TRECUTĂ

Și el și ea se refugiară într'o cabină pe care o zăvoriră pe dinăuntru. Incercările echipagiului de a-i scoate de-acolo au fost zadarnice. Oamenii căutară să spargă ușa. Dar, în clipa când ușa ceda răsunară două focuri de revolver. Tânărul își împușcase nevasta și își trăsese apoi un glonț în cap.

Zguduitor deasemeni, a fost cazul telegrafistului sechestrat în cabină.. Vaporul se îneca. Mesajele de alarmă porneau în cele patru puncte ale cuprinsului.

„Ajutor! "Principesa Mafalda" în pericol!"

Apoi un alt mesaj:

„Am fost încuiat în cabina de radio. Nu știu ce se întâmplă în jurul meu. Știu numai că am ordin din partea căpitanului să dau mereu alarma".

Vaporul se 'nneca. Mesajele de alarmă mijloace care întăreau încrederea în siguranța călătorilor. Uriașe, solide, confortabile, cetățile plutitoare brăzdau apele, făcând puntea între un continent și altul, spintecând valul cu sirena, care își bătea pur'că joc de chemările ispititoare ale sirenelor legendare, culcate pe așternutul de mărgean al fundurilor adânci.

Și totuș....

„Titanicul" cu aproape două decenii în urmă, tragedia „Mafaldei" anul trecut, tragedia „Westfrisului" acum câteva zile, dovedesc existența riscului, umbra fatalității, care stăruește, — zăbranic cenușiu, — deasupra oceanelor și a mărilor, deasupra vapoarelor, care oricât de solid prinse în cercuri de oțel, oricât de impresionante sub raportul desăvârșirii technice, rămân tot coji de nucă, purtate capricios de valuri.

ION PAS

Turcia modernizată

Placard afișat pe străzile Constantinopolului, simbolizând adaptarea limbei turcești, la alfabetul latin.

Inmormântări „en-gros"

O TRĂSĂTURĂ caracteristică a hindușilor, este că aceștia au redus la minimum teama de moarte. Faptul se datorește convingerii de care sunt stăpâniți, că raiul lor e mai atrăgător decât raiurile celorlalți muritori. Și că, de fapt, abia după moarte, începe apoteoza deliciilor pământești

Nu tocmai în acelaș fel, stau lucrurile la *Bali*, deși locuitorii de acolo sunt hinduși devotați. Bali este cea mai însemnată dintre insulele din răsăritul archipelagului indian, insulele care aparțin țărilor de jos. Locuitorii din Bali, cel puțin până mai deunăzi, erau înspăimântați de spectrul morții, și asta dintr'un singur motiv. Toată teama lor se datora unor cauze pur economice: Pe insula Bali, moartea era mult mai costisitoare decât traiul. Populația era înfricoșată de moarte, numai pentrucă nu și-o putea plăti.

Intreaga viață a poporului din Bali constitue o serie de festivități. Nașterea unui copil, este o ocazie pentru o sărbătoare. Când copilul devine adult, se face altă festivitate. Vine apoi festivitatea nunții și'n sfârșit aceea a înmormântării. Aceasta din urmă, e cea mai fastuoasă, mai obligatorie și'n acelaș timp mai costisitoare dintre toate celelalte festivități.

Când moare o persoană la Bali, se construește un fel de turn funerar, din lemn de bambus, cu sculpturi și ornamentații. Turnul atinge înălțimea de aproape 15 metri. Acesta devine probabil, în urmă, piatra funerară a mormântului. Ceremonia funebră capătă aspectul unei festivități, la care ia parte întreaga comunitate. Cu cât situația socială a mortului e mai înălțată, cu atât cheltuelile de ceremonie sunt mai ridicate. Cu alte cuvinte, ceremonia funebră, este lucrul cel mai costisitor din viața unui Bali-an.

Dar aceste cheltueli imense, au provocat o criză. Imediat s'a ținut un sfat al șefilor și o hotărâre a fost luată. S'a decis anume, ca pe viitor să se facă înmormântări „en-gros". Când moare vreun locuitor, nu e înhumat imediat. Corpul e îmbălsămat cu miresme și e plasat bine, în așteptare, până se completează cel puțin șase cadavre. In chipul acesta, afacerea ceremoniilor funebre, nu va da faliment. Numai marii bogătași, vor putea să se mai bucure de o înmormântare individuală.

Guvernul țărilor de jos, deși nu prea încântat de aceste păstrări de cadavre, — e totuș mulțumit, că vechiul obiceiu, de a se face imense cheltueli ridicole cu ceremoniile, s'a mai temperat.

(R.)

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 12
Telefon 306/67
Telefon 306/67

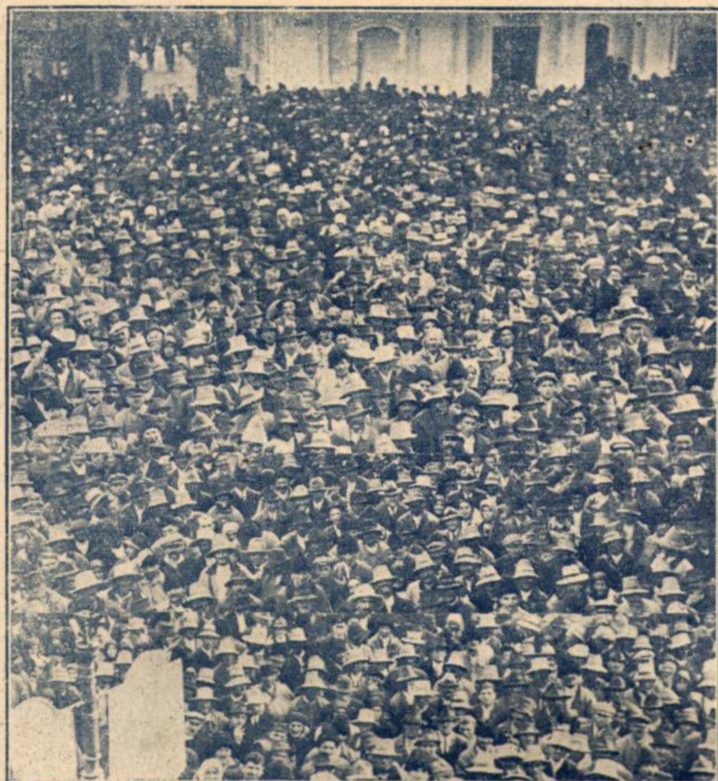
Pe un an	**Lei 300**
Pentru America	**„ 800**

PENTRU STRĂINĂTATE

Pe o jumătate an	**„ 160**
Pe trei luni	**„ 85**

Director redacțional
NIC. CONSTANTIN

Manifestaţie politică la Cluj

Manifestaţia populară la Cluj, cu ocazia instituirii guvernului Maniu. (Foto P. Borteş)

Pentru repaosul Duminical

Funcţionarii comerciali, manifestând pe străzi, pentru aplicarea repauzului duminical

Şezătoarea funcţionarilor comerciali

Funcţionarii comerciali, au ţinut o şezătoare la Ateneu, la care a asistat şi M. S. Regina Maria. Afluenţa publicului a fost atât de mare, încât mare parte a rămas afară, după cum se vede din fotografia noastră

Să ne cinstim eroii

La Piteşti au fost aduşi din Câineni 200 eroi, cari au fost înhumaţi cu mare pompă

Clerul şi oficialităţile la solemnitate

Cortegiul funebru

Osemintele sunt înhumate

Când pământul se scufundă

„E lung pământul.
Ba e lat...”

spune Coşbuc într'una din cele mai frumoase poezii ale sale.

E şi lung şi lat, vom spune noi, — bazaţi pe datele statistice — căci pământul e aproape rotund şi circomferinţa lui măsoară 40.000 de km. Şi totuş acest glob uriaş, până'n mijlocul căruia sunt 6371 km. adică de o mie de ori mai mult decât până 'n vârful celui mai înalt munte., acest glob uriaş nu e decât un strop de noroi faţă de universul întreg. Soarele nostru e de 1.300.000 mai mare decât pământul şi se găseşte departe la 152.000.000 km. Şi mintea abia poate concepe că acest imens sistem solar al nostru e o parte neînsemnată a marelui Univers, a Infinitului.

Numai atunci când ne avântăm o clipă cu mintea spre aceste imensităţi ale spaţiului, ne dăm seama, întorcându-ne spre noi, ce

O casă surpată

O casă dărâmată la Ciumagi--Vâlcea

atomi infimi suntem, cu toate faptele noastre, cât de slabi, cât de neînsemnaţi, şi cât de supuşi la capriciile firii...

Pentru făptura noastră pământul e un colos. Presupunând că toţi locuitorii României Mari indiferent bărbaţi, femei sau copii s'ar aşeza unul pe umerii celuilalt, turnul uriaş care ar lua naştere, n'ar fi nici un sfert din raza pământului.

Dac'am construi o scară lungă, atât de

Un mal surpat

O casă dărâmată la Ciumagi-Vâlcea

lungă încât s'ajungă până 'n mijlocul globului pământului, şi am cobori pe aceasta, noi toţi românii, primul s'ar afla cam la o pătrime din cale, când ultimul deabia' ar porni-o în jos pe prima treaptă.

O asemenea călătorie n'ar fi însă posibilă, căci înăuntrul pământului temperatura devine tot mai caldă; cu cât ne coborîm mai jos, cu atâta căldura e mai de nesuportat. Pentru fiecare 33 metri, temperatura se ridică cu un grad la termometrul Celsius (gradul centigrad). La o adâncime de 1 km. (1000 m.) Temperatura e peste 30 grade, la 3 km. căldura e atât de mare, încât apa clocoteşte.

Uşor ne putem da seama că dela 1000 de km. încolo pământul e incandescent, ca soarele. Şi tot miezul lui (până'n mijloc sunt după cum am arătat 6371 km.), e o mare de foc. Scoarţa tare e foarte subţire, vreo sută, două de kilometri faţă de partea topită, de cinzeci, şasezeci de ori mai mare. Ne putem lămuri acum şi provenienţa lavei pe care vulcanii o varsă pe craterele lor şi geyserele sau isvoarele de apă fierbinte, care se întâlnesc prin unele părţi ale globului (la noi, la Sovata, lacul Ursului" e fierbinte pentrucă pe dedesubt are probabil un isvor de apă caldă).

Pământul, un strop de soare, a fost împroşcat de acesta, la fel cu celelalte planete, Saturn, Neptun, Uranus, Marte, Venus şi Mercur, din pricina rotirei repezi a Astrului nostru. Globul pământesc lăsat de sine stătător în Univers, a prins a se răci, după-ce dintr'un strop al lui şi-a format un satelit, La suprafaţa pământului s'a format o coajă subţire, s'au închegat substanţele care se topeau mai cu greu.

Dedesubt, materiile incandescente se răciau şi ele cu încetul. Prin răcire însă globul se strângea şi scoarţa ca să acopere pământul a trebuit să se încreţiască. Aşa au luat naştere munţii şi văile.

Tot astfel se sbârceşte un măr, când — prin şedere îndelungată uscându-şi puţin miezul, coaja se încreţeşte spre a se da după dânsul.

De bună seamă, că'n timpurile geologice, aceste frământări ale scoarţei pământului erau adevărate cataclisme, se ridicau munţi se prăbuşiau oceane, mii de vulcane svârliau pietre şi lavă, vaporii de apă condensaţi cădeau potop şi alcătuiau fluvii şi mări. Mai apoi însă, în mii şi mii de ani, lucrurile se potoliră. Piatra se prefăcu în ţărână, se umflară văile şi se formară câmpii, se iviră ierburile şi apărură primele vietăţi. Prin locurile săpate de ape şi rămase pe urma mărilor secate crescură păduri şi cel de pe urmă — ca să fie cel dintâi — veni şi omul.

Orcât, pământul îmbătrânit s'a astâmpărat. Acum din timp în timp îşi mai aduce aminte de vremile lui de tinereţe şi cea mai neînsemnată clintire a sa seamănă spaimă de moarte printre oameni, furnici slabe şi neputincioase.

„Regele Firii”, „Stăpânul Naturii” sunt expresiunea unei mândrii ridicole. Pentruc'a isbutit să smulgă câteva taine naturei, pentruc'a isbutit să afle în ce mod se petrec câteva fenomene, omul nu trebuie să se împăuneze prea mult .

„Ceace ştim precis e că nu ştim nimic” şi domeniul cunoscutului pe lângă cel al necunoscutului, e cât o picătură de ploaie pe lângă un ocean întreg.

Pământul îşi scutură scoarţa şi se prăpădesc sate, oraşe, mii de oameni şi muncă de veacuri. Isbucneşte un vulcan şi curgerea nimicitoare a lavei fierbinţi nu poate fi oprită de toată înţelepciunea oamenilor depe pământ.

Iată că acum şi la noi în ţinutul Ciumagi (Vâlcea) se cufundă pământul. Munca şi agonisiala omului, le înghite prăpastia, care se surpă.

Din fericire aceste prăbuşiri de teren nu sunt de natură vulcanică. Explicaţia lor e alta. In ţinutul de jale din Ciumagi există peste un strat de var unul de argilă, care în partea lui de sus se continuă cu un strat de nisip. Apa de ploaie care pătrunde prin stratul de nisip a tot disolvat varul de sub stratul de argilă. Dedesubtul humei s'a format astfel un soi de peşteră, o bortă şi în locurile unde aceasta e mai mare, bolta de pământ de deasupra nu se mai poate ţinea şi se surpă.

Odată cu ea se prăbuşesc casele şi aşezămintele omeneşti.

Unde sunt ţăruşii să poată priponi pământul?

Când vine lava

In numărul trecut al revistei noastre, am publicat o mică dare de seamă, asupra dezastrului provocat de recenta erupţie a vulcanului Etna.

Telegrame sosite ulterior şi articolele ziarelor străine arată că proporţiile erupţiei sunt într'adevăr catastrofale.

Lava curge mereu şi se crede că nu va înceta atât de curând, după cum afirmă geologii şi profesorii vulcanologi, cari au studiat procesul Etnei, înainte şi în timpul erupţiei.

Torentul de lavă are o viteză de 40 km. pe oră şi a acoperit până acuma, tot ce a întâlnit în calea lui. Astfel, comunele Nunziata, Carabba, Mascali, Taormina, precum şi ţinuturile înconjurătoare, cu ferme, cale ferată, poduri, etc., au fost acoperite de lavă.

Singura constatare ce s'a făcut, fiindcă vizibilă şi de acolo se prăbuşeşte scânteetoare, străfulgerând întunericul nopţii cu mii de ochi, mii de scântei şi lunecând îndărătnică, printre butaşii de vie, printre grădini.

Oamenii asistă împietriţi de durere la acest spectacol de distrugere, de misture.

Şi lumea, trezită din groaza aceasta ucigătoare încearcă să se salveze. Fug oamenii cu ce apucă, părăsesc satele, târând după ei sărăcia.

La Nunziata a fost o tragedie zguduitoare. Sătenii, uitând de durerile lor, au evacuat biserica, o biserică mică, de ţară. După ce au desprins aurăria şi argintăria au început să coboare depe soclurile lor, pe sfinţi. Sfinţi săraci, de carton, de lemn, vopsiţi cu neîndemânare de vre-un pictor rural.

Au fost apoi încărcaţi într'o autocamion periferiile au început să fie evacuate. Se crede totuş, că torentul se va opri la timp, astfel că nu va mai fi nevoe de un exod al populaţiei.

Catastrofa a fost prevăzută şi s'au luat măsuri din timp, astfel că pagubele care se înregistrează azi, sunt jertfele inerente, jertfe care nu s'au putut înlătura.

Accident de persoane, s'au produs numai din cauza aglomerării populaţiei pe şosele, dar şi acelea fără vreo gravitate.

Impresionant spectacol, acela al bătrânilor, cari lasă pradă clocotului fumegând de lavă, tot avutul lor, agonisit cu multă trudă, vreme de ani îndelungaţi. Se sprijinesc reciproc, uitându-se în zarea apropiată, de unde vine fără popas torentul ucigător şi pornesc apoi în grabă, mulţumind Domnului, că au scăpat cu viaţă. După potolirea elementului, se vor înapoia pe aceleaşi locuri, vor dura case noui şi viaţa îşi va urma cursul înainte aşa ca şi în trecut.

Ultima erupţie a vulcanului Etna, a avut loc în anul 1911 când proporţiile au fost mult mai reduse decât astăzi. In timpul vechiului imperiu roman s'a înregistrat o erupţie atât de puternică, încât oraşul Messina, care este situat la o distanţă apreciabilă de vulcan, a fost complet acoperit, iar locuitorii şi-au găsit salvarea pe corăbii, pornind spre ţinuturi mai liniştite. O altă erupţie, cam prin mijlocul secolului XVIII, a revărsat lava în mare, formând pe o întindere de câţiva kilometri, un dig natural. De atunci ţinutul a devenit de o fertilitate

Populaţia părăsind satele. In fund, se vede lava înaintând

„Etna", văzut din Taormina

nu se poate nimeni apropia de craterul aprins, e că erupţia continuă. Braţele imense de lavă se revarsă peste vale, se desfac, se împreună pentru a se despărţi iară, rătăcind în neştire, cuprinzând mistuitoare albia ţinutului, pus acolo ca să cuprindă plămădeala aceea aprinsă. Uneori lava apare pe un vârf de deal, urcată de o voinţă in-

Alte autocamioane, căruţe şi trăsuri, cară ceeace se poate salva.

Inspăimântaţi, oamenii privesc dela distanţă, torentul de lavă, care se apropie de ei, cu viteza unui tren, acoperind albiile râurilor şi distrugând orice legătură de comunicaţie.

Oraşul Catania, este şi el ameninţat şi extraordinară şi se crede că şi lava revărsată de actuala erupţie, va fertiliza pământul.

Refugiaţii, au fost primiţi frăţeşte în comunele învecinate, şi se aduc mari elogii soldaţilor, cari cu o abnegaţie desăvârşită, au dat concursul cel mai eficace, la operaţiunea de salvare a sinistraţilor.

Populaţia este salvată cu autocamioanele

Cu Nobile la Polul-Nord

de prof. FRANZ BEHOUNEK-Praga

DEZASTRUL „Italiei", expedițiile de salvare și sborurile curagioase, întreprinse pentru salvarea echipagiului, — sboruri care au costat multe vieți, printre care și a lui Amundsen, — au pasionat lumea timp de câteva luni.

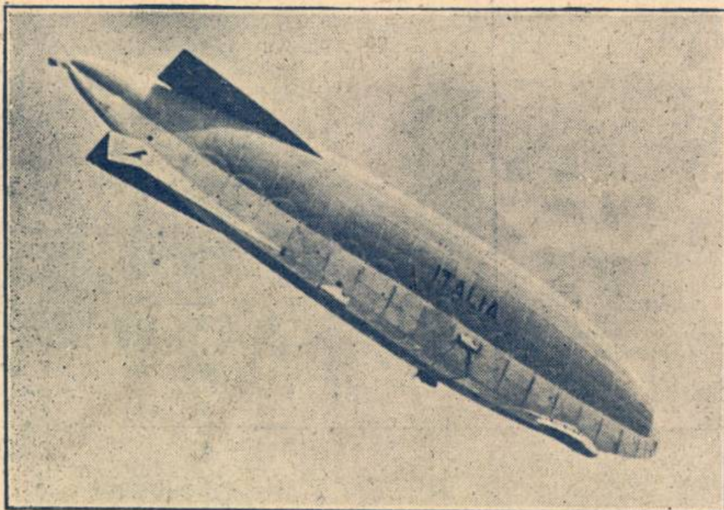
Acum abea, se dau la iveală, amănuntele groaznice, ale catastrofei expediției generalului Nobile. Supraviețuitorii, încep să-și destăinuiască amintirile și printre ele, cele mai importante și mai verosimile, sunt ale savantului cehoslovac, *Franz Behounek* care a luat parte la sbor, ca oaspe al guvernului italian.

pului mizerabil, a fost imposibilă o debarcare de oameni pentru a face cercetări pe ghiața polară. Am trebuit să ne mulțumim cu măsurători și însemnări meteorologice pe bordul dirijabilului, care oscila în bătaia vântului. „Italia", s'a menținut 2 ore de-asupra Polului Nord.

Catastrofa, s'a întâmplat în timpul sborului de înapoiere: din cauze necunoscute, pierdeam gaz; îngreunarea din ce în ce a aparatului; aruncarea grabnică de lest, materiale și alimente pentru ușurarea balonului; apoi ciocnirea formidabilă a dirijabilului, de ghiață. In două minute, ne-am

sunt cunoscute, din povestirile maiorului *Zappi*. Acesta a declarat, că el și cu *Mariano*, au săpat o groapă în zăpadă, în care au depus corpul lui Malmgreen, după ce l-au desbrăcat de haine. N'a putut însă afirma precis, dacă savantul suedez, era mort sau nu. Destul, că a fost părăsit, iar ei doi, au pornit mai departe. El afirmă, că a primit ordin dela generalul Nobile, să atingă cu orice preț coasta, spre a cere ajutoare, pentru restul grupului naufragiat. Și eu știu totuș cu preciziune, că Nobile n'a dat niciodată un asemenea ordin.

In ceeace privește grupul Alessandrini, cred că s'au putut salva la timp, înainte de incendierea balonului și cum în nacela lor aveau din belșug alimente, arme, combustibil, și îmbrăcăminte, cred că s'ar mai găsi

„ITALIA" în sbor spre Polul Nord

VESTITUL CORT ROȘU

Destăinuirile sale, au stârnit vâlvă în toată lumea, mai cu seamă prin sobrietatea și lipsa de elocvență și patetism, cu care au fost făcute, în conferințe ținute în Germania, Cehoslovacia și Franța.

Redăm mai jos, un fragment dintr'o conferință ținută luna aceasta la Lyon.

SBORUL

In anul 1926, am luat parte la expediția lui Amundsen, pe dirijabilul „Norge", când l-am cunoscut pe comandantul Nobile și l-am putut aprecia, după plecarea dela Spitzbergen.

Sborul „Italiei", s'a făcut dela început, în condițiuni defavorabile. Chiar în prima etapă, între Roma și Viena, a fost grav avariată cârma stângă de ascensiune. Am trecut atunci printr'o furtună grozavă, care s'a deslănțuit numai la un kilometru de-

Vasul spărgător de ghiață „KRASSIN", care a salvat o parte din expediție

asupra noastră. In sborul spre Vadsö, am sburat atât de jos, de-asupra mării Baltice, încât curenții de vânt, împingeau aproape dirijabilul, în valuri. De câteva ori prima nacelă a intrat în apă.

In Kingsbay, hangarul n'avea acoperiș și massele de zăpadă, grămădite pe dirijabil, amenințau să-l turtească.

Primul start spre Pol, a însemnat un eșec, din cauza timpului defavorabil, care ne-a silit să ne înapoiem dela Capul Nord. In al doilea sbor de 68 ore, am parcurs mai mult de 2000 km. peste ținuturi necunoscute dar din cauza lipsei de combustibil, Nobile a dat ordinul de înapoiere, înainte de a ne fi atins ținta, care era insula Franz-Iosef. Cu al treilea sbor, am atins într'adevăr Polul Nord, dar din cauza timprăbușit dela 500 m. înălțime. Intâi, s'a lovit de ghiață, cabina motoarelor, unde

și-a găsit moartea Pomella. Apoi cabina de comandă a fost lovită și desprinsă de corpul dirijabilului. Cu mare greutate, ne-am desprins din sfărâmături și am mai putut vedea o massă cenușie, dispărând la orizont. Peste 15 minute vedeam o flacără uriașă. Ardea „Italia", din care nu s'a mai găsit nici o urmă.

MALMGREEN ȘI GRUPUL ALESSANDRINI

Nu voi da azi amănunte asupra suferințelor noastre morale și fizice, personale. Le veți găsi în volumul pe care l-am scris și care va apare în mai multe limbi. Țiu să precizez însă, că nu *Malmgreen* a dat ideea marșului, care l-a costat viața. El a fost din principiu, contra despărțirii grupului. Amănuntele tragice ale marșului, ne în viață, așa că o nouă expediție, care ar pleca în primăvară, la topirea ghețurilor, poate le-ar mai da de urmă. Nu trebuesc încă pierdute toate speranțele.

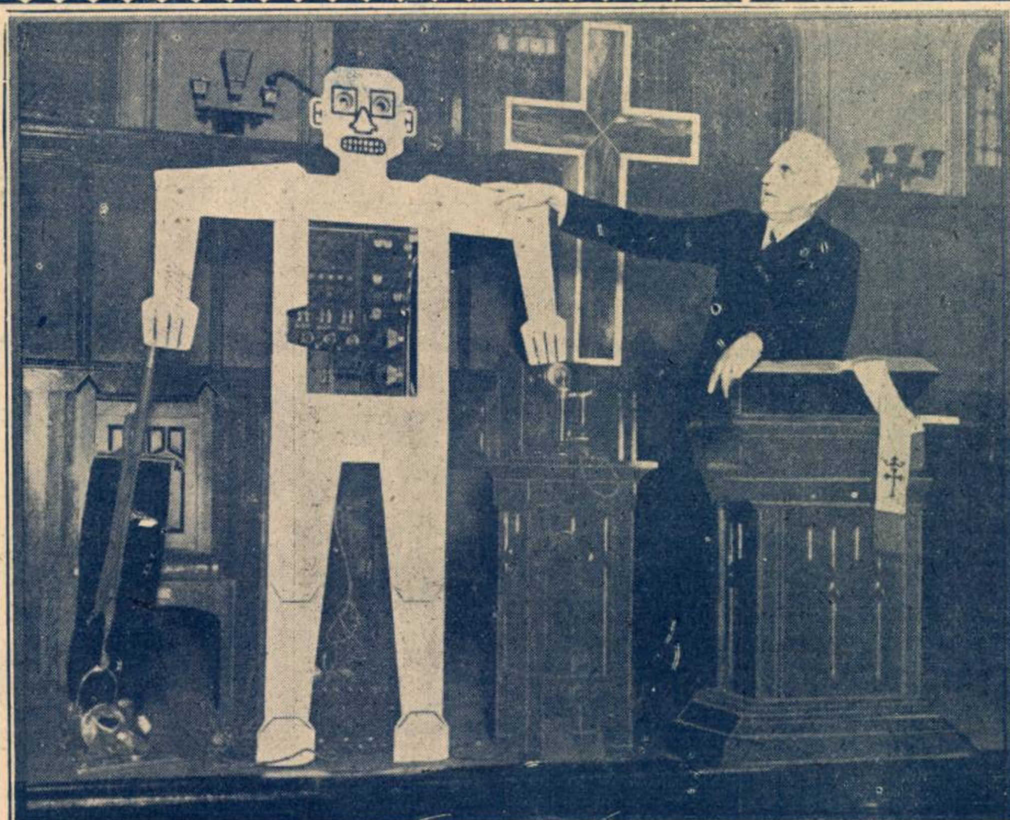
PLANURI PENTU VIITOR

In primăvară, sper că voi pleca din nou la Pol, împreună cu Eckener și Nansen, cu noul Zeppelin, care a făcut cursa în America. De data aceasta, cred că se vor putea face observațiuni mai pozitive.

Sborul lui Nobile, a fost un dezastru și a costat vieți omenești. Este o pierdere pentru omenire, dar în fața științei, nu contează. Ea cere jertfe și nimeni nu profită, decât omenirea.

De data aceasta însă, se speră în rezultate mai bune, cu victime mai puține. După ce-mi voi termina seria conferințelor mă voi prepara pentru noua expediție.

(In românește de L. M.)

„ROBOT", omul mecanic, a fost prezentat credincioșilor, la o biserică din America, de teologul dr. Christian F. Reisner, **care i-a explicat tot mecanismul.**

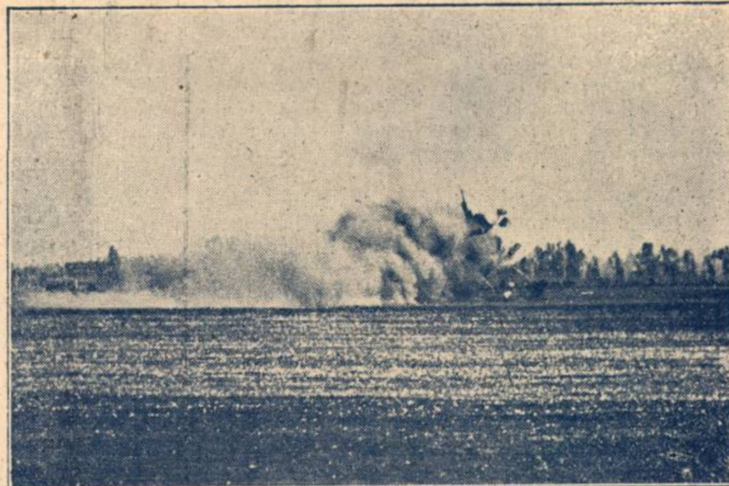
ACTUALITATEA IN ILUSTRAȚIUNI

Schimbările de guverne

Noul cabinet francez Poincaré

Un accident de avion

Un accident de avion, prins de un fotograf expert.

D. Venizelos la Salonic

La Salonic, s'a oferit un banchet în onoarea d-lui Venizelos, cu ocazia vizitei sale la expoziția din acel oraș. (Foto T. Biciolla).

Inmormântarea unui general grec

Immormântarea generalului Tziroyannys — comandantul corpului III de armată grec, — la Salonic. (Foto Traian Biciolla)

Expoziția de automobile din Berlin

SAPTAMANA trecută, a avut loc cu o deosebită solemnitate, inaugurarea expoziției de automobile la Berlin, expoziție la care au participat toate firmele producătoare din Germania.

Aranjamentul expoziției, a fost la înălțime. Unii au afirmat chiar, că a fost mai bine organizată, decât multe alte expoziții similare din străinătate.

S'au numărat mai bine de 75.000 de vizitatori, cari au făcut comenzi importante, pentru toate fabricile. Fotografiile noastre, reprezintă marea sală a expoziției, și două accidente de automobil simulate, prin care se dovedește cât de utilă este bara apărătoare pentru mașină, atunci când se lovește de un obstacol. Mașina din stânga, este aproape distrusă de lovitură, pe când cea din dreapta, n'a avut de suferit nimic, fiind apărată de bară.

Concursuri americane

în româneşte de LIVIU MIRON.

PORTUL NEW-YORK apare în zare. Pe transatlantic domneşte o zăpăceală grozavă. Pasagerii, au călătorit 6 zile împreună şi peste un ceas, vor fi debarcaţi, fiecare apucând direcţiunea care-i este destinată.

O mie de oameni; o mie de ţinte. Tânărul din faţa mea, cu capul de artist, speră să mai fie aclamat în aceeaş seară la pupitrul dirijorului de orchestră, dela „Metropolitan Opera". Vine din Germania, să-şi dovedească aci capacitatea, pentru a i-se recunoaşte astfel meritele, la el în ţară.

Negrul cel simpatic îl vom revedea probabil diseară într'un dancing. Deocamdată distrează pasagerii clasei I-a, pe covertă cu ultima expresie a stepp-ului.

Domnul cu servieta, care în tot timpul drumului, a fost de o seriozitate enervantă, speră să închee contractele pentru firma lui, şi în consecinţă o îmbogăţire rapidă.

Tânărul elegant, cu ghetrele albe, veşnic curate şi călcate, merge la sigur, că se va reface în America, printr'o căsătorie bogată.

Examinez la rând toţi pasagerii; toţi sunt serioşi şi se gândesc la ţintele lor. Şi totuş este una şi aceeaş ţintă: Dolari, dolari, dolari....

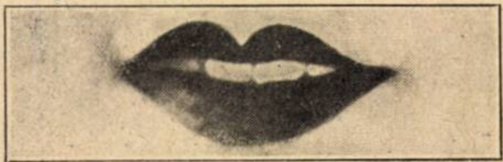
Amicul meu Harris, care mă însoţeşte în călătoria mea, pentru a-mi arăta „adevărata Americă", — adică să trăiască 14 zile pe socoteala mea, — vine gâfâind, pe fugă; asta înseamnă noui descoperiri.

— „Ce-i nou, Harris?" Amicul meu îşi trage sufletul:

— „Vezi domnişoara aceia roşcată, de

IRIS GRAY...

...Şi gura ei, cea mai frumoasă din Statele-Unite

lângă parapet? Da, da. Aceia care îşi face buzele. Vezi tu, este frumoasă ca un tablou şi pe deasupra este şi cubană. Dece crezi că s'a lăsat legănată de valuri, timp de o săptămână? Aşa-i că nu ghiceşti? Ei bine, îţi voiu spune eu: Cel mai frumos păr roşu va fi premiat Vineri la Chicago. Oraşul este în fierbere. Alegerea preşedintelui şi campania electorală, au fost pentru moment trecute pe planul al doilea.

S'au făcut pariuri uriaşe, atât verbal, cât şi prin corespondenţă. Cine va lua premiul pentru cel mai frumos păr roşu? Massachussetts, Ohio, Columbia sau Kentucky?

CINE ARE GLEZNA CEA MAI FRUMOASĂ? Concursul l-a câştigat miss Maë Harods (la dreapta)

„Americani, veniţi cu toţii!! Votaţi voi şi copiii voştri!!! Faceţi uz de dreptul de vot ce care vi l-a dat statul".

Placarde uriaşe, cu litere uriaşe, lipite pe ziduri uriaşe, invită poporul american la concursuri. La frizer, restaurant, măcelar, cinematograf şi în debitele de tutun, peste tot te întâmpină, aceleaşi afişe în culori stridente. *Zece mii de dolari câştigătoarei.*

Iţi mai aminteşti de saxofonistul, fostul tău tovarăş de cabină, care are pe conştiinţă nopţile tale nedormite? Vrea să bată recordul de 68 de ore de cântat, pe care-l deţine actualmente Jim Bill. Managerul lui, pariază 10 dolari contra 1, că protejatul său, va eşi învingător. A şi dat la tipar împreună cu impresarul, broşura „Cum devin maestru saxofonist" care le va aduce cu siguranţă, peste 25.000 de dolari câştig.

Doamna aceasta, înfăşurată în zeci de văluri, se duce pe plaja dela Palm-Beach, unde speră să fie aleasă de juriu, ca femeea cu cea mai subţire pieliţă a obrazului. O fabrică de creme pentru obraz, oferă un premiu de 40.000 dolari câştigătoarei, iar iul fabricantului, — din umbră, — mâna sa...'

....Elicele vaporului începură manevra de acostare şi după puţină vreme, colosul de fier era lipit inert de cheiu!

NEW-YORK!!

Harris mă sfătui cu sinceritatea cea mai amicală, să-i încredinţez portmoneul meu, de oarece în port mişună prea mulţi pungaşi de buzunare, cari ar putea să mă lase văduv de el. M'a asigurat că mi se citeşte pe faţă, că sunt străin, iar la hotel, mi-l va restitui. Cum era seară, i-am urmat sfatul şi ne-am culcat la hotel „Continental".

A doua zi dimineaţă, Harris îmi spuse: — „Dragul meu, 14 zile sunt un timp foarte scurt, pentru a vedea ceeace este important în America; aşa că dacă vrei să vezi ceva, trebue s'o pornim de urgenţă, adică imediat. „Timpul este bani".

Banii mei, mă gândi eu dar nevoind să-l supăr pe Harris, nu spusei nici un cuvânt. Chiar vis-a-vis de hotel, se afla gardul împrejmuitor al unei construcţii uriaşe, plin de placarde multicolore. Amicul meu, mă conduse prin torentul de vehicule, în faţa gardului, şi în timp ce-mi arăta cu bastonul de bambus, grădina de afişe îmi spuse grav:

— „VOTEAZĂ!!!"

Dimineaţă:

Concurs pentru cea mai bine văxuită gheată.
Concurs pentru mustaţa cea mai lungă.
Concurs pentru gulerul bărbătesc, cel mai înalt.
Concurs pentru cei mai mari pistrui.
Concurs pentru cel mai puternic biceps.

După amiază:

Concurs pentru cel mai rapid mâncător de portocale.
Concurs pentru cel mai frumos spate femenin.
Concurs pentru cele mai lungi picioare femenine.
Concurs pentru mai scurte picioare masculine.
Concurs pentru cea mai subţire buză superioară.

Mă ameninţă un leşin. Toate se învârteau în capul meu. Imi pipăi picioarele, bicepsul, mă uitai în oglindă, spre a constata mărimea pistruilor mei. Din păcate

Câştigătoarele premiilor, pentru păr lung

însă văzui, că puteam lua parte la concurs, doar ca simplu spectator.

Harris mă instală într'o maşină şi vizitarăm, vizitarăm, vizitarăm, acest uriaş New-York. Ore, zile, nopţi ,am trecut dela un concurs la altul. Admirarăm toate premiatele, trebuirăm să aplaudăm cortegiul celor 34 de premiate ale săptămânii, — instalate pe care alegorice, — din mijlocul unei mulţimi de peste o sută de mii de persoane, cunoscui numele tuturor frumoaselor, lungimea braţelor lor, numărul petelor de ficat pe care le aveau, şi culoarea ochilor şi genelor lor.

Cele mai frumoase 26 de femei din America

Până şi în timpul somnului, mă urmăreau aceste clasificări şi visurile îngrozitoare pe care le avui, nu le voi uita atât de curând.

Graţie portmoneului meu, Harris, a fost ales ca cel mai frumos bărbat al Americei. Aclamat de o mulţime imensă, mă conduse până la vapor, unde mă trezii deodată singur, după ce primi urările lui de voiaj bun, şi invitaţia prietenească: „Revino cât de curând. America nu se poate cunoaşte într'un timp atât de scurt! Te aştept la primăvară! In Mai va avea loc concursul......"

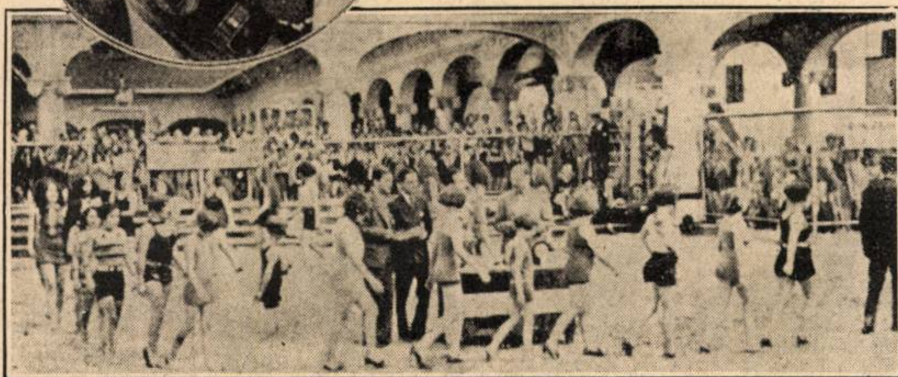
Dar vaporul se pusese în mişcare, şi ultimele cuvinte ale lui Harris, se pierdură în sgomotul haotic al cheiului.

Obosit, mă târîi până în cabina mea. Plimbările pe la diversele concursuri din America, m'au costat pe lângă 1600 de dolari, şi 9 kg. jum. din greutatea corpului. Slăbisem simţitor şi abia mă puteam mişca. Tovarăşul meu de cabină, era un tânăr foarte simpatic, de vreo 25 de ani. Până sa-mi pot da seama de persoana lui, îmi vorbi direct şi fără nici o introducere:

„MISS NEBRASKA", femeea cu cel mai frumos păr roşu şi concursul la care a luat parte. La dreapta: **Lionel Barnett, cel mai frumos copil din Statele-Unite.**

— „Aţi fost la concursul băutorilor de cafea? Eu am luat parte la el, dar am fost învins de un canadian, care a băut numai cu două ceşti mai mult ca mine. Auzi d-ta ghinion!!! Am putut bea numai 91 de ceşti în 53 de minute. Dar rândul viitor, îl bag pe Jonny în buzunar. Asta e sigur!! Auzi d-ta!! Două ceşti ,domnule, numai două ceşti".

In acest moment, intră stewardul, cu cafeaua comandată de mine. La vederea ei, tovarăşul meu de cabină, se irită grozav şi ameninţă că va sparge tot ce va găsi în cale, dacă lichidul negru nu va fi scos imediat din cabină. Managerul lui, atras de sgomot, se repezi şi el cu gura şi ceru eliminarea cafelei negre, deoarece protejatul său, nu avea voie să vadă acest lichid în faţa ochilor, până ce nu va lua parte la concursul internaţional al băutorilor de cafea neagră rece, din Hamburg.........

...După 6 zile am fost ridicat după vapor, de o ambulanţă şi transportat la primul spital din portul de debarcare...

„APOLLO" american. Juriul a fost compus numai din doamne şi domnişoare.

Oameni fapte și idei

Scriitoarea suedeză Selma Lagerlöff, și-a serbat aniversarea de 70 ani.

Baldwin, premierul englez și lordul Hailsham, la deschiderea parlamentului, in Londra.

Principele Dabija care și-a salvat o parte a averii sale scoasă la licitație de ruși

Ducele de York intreținându-se cu o aristocrată engleză, la o vânătoare de vulpi

Impăratul Hirohito al Japoniei și augusta sa soție au fost încoronați de curând, la Tokyo.

Lord Jellicoe, prim-amiral englez, jucând biliard in celebrul castel regal Windsor de lângă Londra.

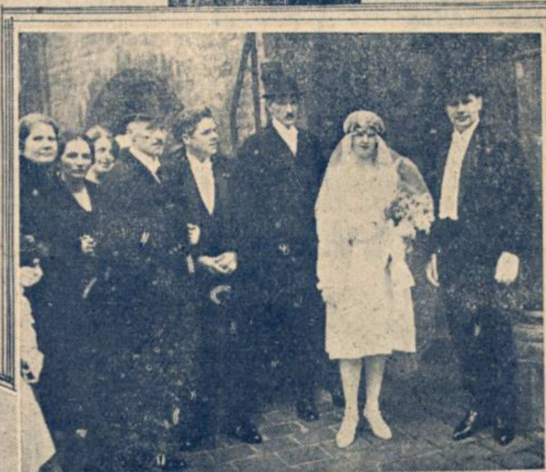

Dra Alice Calles, fiica președintelui Mexicului, s'a căsătorit cu D. l. Jorge Almada.

KINDLER

Curiozităţi

Din servitoare ducesă! Ducele de Leuchtenberg s'a căsătorit la Munchen cu o servitoare

Noua uniformă a armatei japoneze ce seamănă mult cu cea engleză.

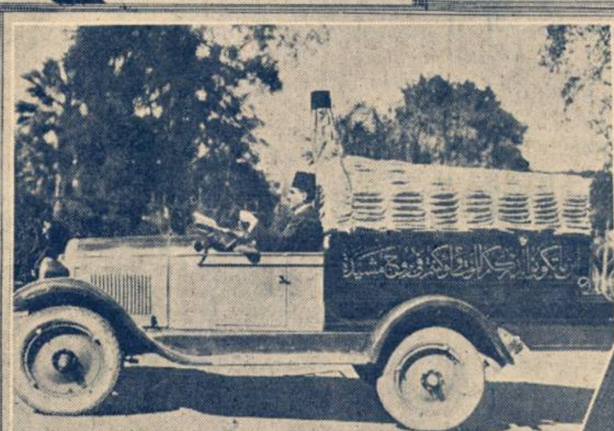
Sarojini Naidu, vestita sufrageta indiană, ţine o conferinţă la radio, în America.

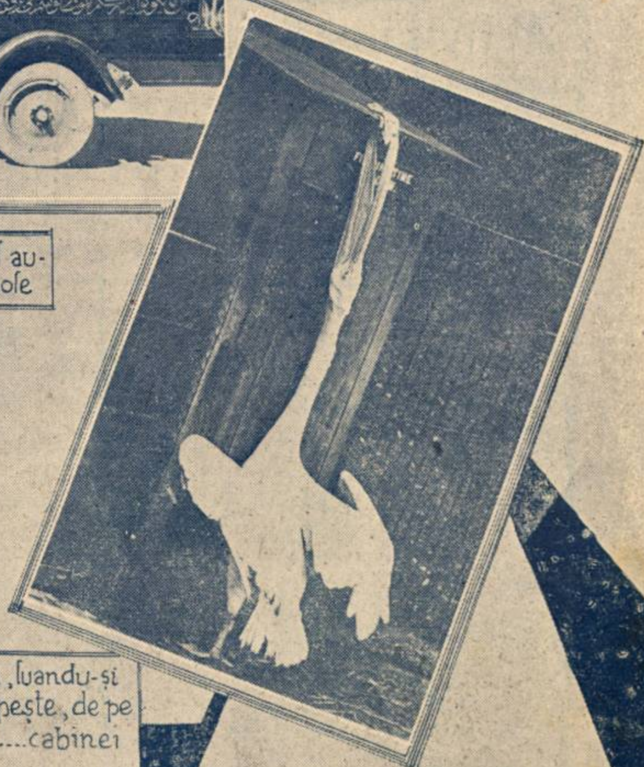
Transportul lemnelor de construcţie, la Bombay, (India)

Cele mai tinere stele de cinema. La varsta de trei luni castigă fiecare 1200 lei pe săptămâna.

Turcia se modernizează. Primul automobil-dric din Constantinopole

Un pelican, luandu-şi porţia de peşte, de pe acoperişul .... cabinei sale

„Gog" şi „Magog" cei doi uriaşi de carton ai Londrei

KINDLER

Renée Adorée

SIMPATICA vedetă, care a apărut de câţiva ani pe ecranul american, e din sânge jumătate francez, jumătate spaniol, dar din punct de vedere legal e spaniolă, de oarece tatăl ei a fost cetăţean spaniol, iar mama ei a fost franceză.

Renéé Adorée s'a născut la Lille, iar copilăria şi-a petrecut-o prin circurile ce cutreerau Franţa, fiind o iscusită călăreaţă. Mai târziu, fu atrasă de teatru şi chiar jucă pe câteva scene pariziene, dar visul ei era să treacă în America. Aci, cinematograful o subjugă.

Dar debuturile fură puţin remarcate şi continuă timp îndelungat să interpreteze mici roluri, în filmele ce se turnau la Hollywood. Dar a perseverat şi încetul cu încetul a reuşit să se facă apreciată de câţiva regisori, cari descoperiră în ea o graţie franceză şi un fin humor.

Primul ei film în care a interpretat un rol principal a fost „Trenul de 6,39". *Au urmat* „Bandolero", Chassé-Croisé *o frumoasă comedie, în care a avut ca partener pe Lew Cody,* „Pădurea în flăcări", Vie de Bohéme" „Parada cea mare" *şi câteva filme de succes.*

Activitatea regisorilor

ALEXANDRU WOLKOFF...
...regisorul *„Sheherazadei"*, a fost însărcinat de „Ufa" cu realizarea filmului *„Hadshi Murat"*, al cărui subiect e luat din nuvela cu acelaş nume a lui Lew Tolstoi.

LEVIS MILESTONE...
...regisează noul film a lui *Emil Jannings* în America: *„Elis Island"*, film cu subiect din viaţa emigranţilor din America.

Duşmanul meu

de **BÉBÉ DANIELS**

CÂND flirtez, călăresc şi duelez, când fac ochiade, când râd conform planului prim, sau îmi încreţesc fruntea, — atunci ştiu că sunt iubită.

Duşmani? Nu. Niciodată nu voi putea să cred, că o fată de douăzeci de ani, ar putea să aibă duşmani. Rivale? Da.

Insă când meditez mai adânc, văd că totul e fals.

Eu nici rivale n'am, pentrucă nici una dintre frumoasele mele colege n'are ambiţia să devină un Douglas Fairbanks în fustă; să sară în lungime şi în înălţime; să se caţere pe ziduri şi să pătrundă în palate ca un urangutan evadat din grădina zoologică; să ţie în respect o duzină întreagă de apaşi şi totdeauna să sosească în momentul oportun, intrând în sufragerie prin acoperiş. Nu. Eu n'am rivale.

Insă am un duşman.

Acesta este un tânăr foarte bine îmbrăcat. Nu este artist şi nici nu mă iubeşte. Insă nu ştiu dacă mă urăşte, tot aşa de mult cum îi urăsc eu.

Styloul lui de aur mi se înfige în inimă, şi îmi tortureazâ mintea. Râde încontinuu şi e foarte prietenos. Insă fac mai bine optsprezece ore de acrobaţie, decât să discut cu el cinci minute.

Il găsesc peste tot. Obosită, după o probă lungă vreau să mă odihnesc pe chaislongul garderobei, — dar el e acolo; iar seara il găsesc pândindu-mi locuinţa. Dimineaţa când mă urc în automobil el e de-acum lângă şofeur. In timpul mesei îmi piere pofta de mâncare, observându-l la masa de alături.

Ceeace mă înnebuneşte e ocupaţia cât şi întrebarea-i eternă:

„Ţi-a venit ceva în minte?"

(Cred că aţi ghicit că acest domn e ziarist).

Nu, nu mi-a venit absolut nimic în minte. Şi nici n'are să-mi vină.

Odată i-am spus:

— „Dacă aş fi avut fantezie, m'aş fi făcut scriitoare. Poate m'ar fi angajat şi pe mine o revistă ca să iau interwievuri. Dar n'am fantezie. Posed toate trucurile din domeniul acrobaţiei şi în viitor voi înghiţi chiar foc, dar nu ştiu să scriu şi să povestesc. Inţelegi?

— „Nu trebue să fie adevărat ceeace îmi veţi spune," îmi răspundea surâzând duşmanul meu. „E vorba numai de cancanuri, flirt, charleston, capriciul automobilului dv."

I-am răspuns:

— „Eu nu flirtez, charlestonul meu e suficient de plăcut, dar mai bine dansez polka. Automobilul meu n'are capricii. — acestea le-am eu — şi momentan sunt foarte indispusă, căci vorbesc cu d-ta. Inţelegi?"

— „Of cu d-ta n'am ce să fac", suspina el. „Vin mâine, poate îţi vine ceva în minte".

Acesta-i coşmarul meu.

Poşta cinefililor

COCA. — 1) Renée Heribel, Paris (17-éme), 9, Rue Verniquet. 2) Elga Brink, Berlin W. 50, Pragerstrasse 31. 3) R. H. nu-i căsătorită şi are 26 de ani.

MADY. — Werner Fuetterer are ca adresă: Lehman, Berlin-Steglitz, Kleistrasse, 27.

PHOEBUS. — Anna May Wong, Co. British International Pictures, 137, Wardourstreet, London W. I. Eveline Holt, Berlin, Darmstädterstrasse, 2. A. v. Schletov, Berlin. O. Grosse Frankfurter Strasse, 4. Paul Wegener, Berlin W. 35 am Karlsbad, 2. Gösta Ekman are 38 de ani.

EVA GALAŢI. — Pentru adresa şi vârsta lui Ben Lyon vezi răsp. Mia, iar pentru adresa lui Fuetterer vezi răsp. Mady. V. M. 113, Cluj. Adresaţi-vă direct.

LENŢICA. — **Harry Liedtke:** Villa Harry Liedtke, Saarow-Pieskow bei Berlin. Dorinţa „prietenului" d-tale e o himeră.

PETRUŞCA. — 1) **Pola Negri**, căsătorită cu prinţul Mdivani, are 30 de ani. 2) **Ramon Novarro**, necăsătorit, are 31 de ani. 3) **A. Vogel.** 4) **Ion Sahighian, Jean Mihail.**

GEORGE BELLU. — **Conrad Veidt:** c/o Universal Film, Universal City, California U. S. A.

V. N. 113, CLUJ. — Adresaţi-vă direct.

WALLY. — **Werner Fuetterer.** Vezi răsp. Mady. La 10 Ianuarie împlineşte 22 de ani.

MONDÉSIR. — **Ioan Mosjoukine** filmează momentan pentru „Ufa". Căsătorit cu Agnes Petersen, artistă de cinema. In editura **„Cinémagazine"** a apărut o carte despre viaţa lui de Jean Arroy. Costă 5 fr. plus 1 fr. 50 expediţia. (**„Ivan Mosjoukine"**).

VERA D'ANJOU. — **Ivan Mosjoukine:** C/o Universum-film, A. G. Berlin S. W. 68 Kochstr. 6-7. Scrieţi în rusă, franceză şi germană.

Patrick Robertson, **într'o nouă comedie**

Scenă din „Răsărit de Soare"

Zigoto

S'A STINS în depărtare, precum se sting unele stele, fără ca să fi fost o stea. A dispărut din viaţă, precum dispar unii meteori de pe cer, şi cad undeva în locuri necunoscute.

Zigoto a fost bucuria copiilor; a tineretului într'o măsură mai mică şi dacă am voi să intrăm în suflete, am afirma că şi unii oameni maturi, se amuzau, privindu-l.

Dispariţia lui în America, la Hollywood unde pe un pat alb de sanatoriu, şi-a dat sfârşitul, prins în braţe ucigătoare de boală (a murit din pricina unei pneumonii) n'a stârnit prea mult sgomot.

N'a avut cine să-l plângă; şi dacă au fost unii, n'au avut timp. Timpul e doar bani, formulă eminamente anglo-saxonă.

A dispărut Larry Semon, căruia nu ştiu cine i-a spus Zigoto.

Şi-a căutat în toată viaţa lui de actor, o expresie originală şi n'a reuşit. Nu-l putem compara nici cu Charlie Chaplin, căruia îi acordăm geniu, creeatorul acelui tip ce marchează o epocă, precum au marcat altădată eroii rămaşi până astăzi: Pierrot, Arlequin, Colombina; nici cu Harold Lloyd, creatorul acelui tip de orăşean, ce ştia să iasă din încurcătură, cu propriile mijloace, fără să aştepte miracolul, ca Charlot; nici cu Buster Keaton (Malec) alt creator de tip, tipul omului ce nu poate fi influenţat de elementele de afară, precum nici de cele dinăuntru: tipul ideal al omului egal, pentru care lucrurile n'au sensul lor propriu.

Zigoto a voit să creeze tipul omului matur rămas copil. De aceia şi-a luat drept îmbrăcăminte pantalonii şi bretelele după haina copiilor. Tot după acest gen, şi-a modelat gesturile, elanul, inconştienţa. Dar resortul interior, cel care anima, n'a fost clădit, din cel mai fin oţel.

Superficial în expresie, nereuşind să ne emoţioneze, Zigoto şi-a avut totuş publicul ce l-a iubit şi apreciat. L'au iubit copii pentru giumbuşlucurile ce făceau parte din panoplia lui; pentru torturile şi cremele ce arunca în capul unora, amintiri ale celuilalt comic Max Linder, creme albe astăzi din nou tratate cu onoare de regisorii americani de comedii; pentru lipsa de expresie a feţii, identică la fiecare prezentare.

Fostul ziarist, scenarist, în urmă actor de teatru şi cinematograf, a reuşit totuş să-şi adune o frumoasă avere, ce a fost investită după succese lungi, în filme proprii.

Lipsit de mijloacele de răspândire a filmelor, Zigoto n'a putut rezista în lupta ce s'a angajat între dânsul şi celelalte firme puternice.

A fost învins. Ruinat, bolnav, n'a mai avut vreme să reînceapă o viaţă, ce ar fi putut fi mai bună.

Din lunga serie de filme, inegală ca valoare, n'ar avea sens să cităm titlurile. Au fost filme ca Zigoto *contrabandist, boxer, poliţist, amorez, incasator*, etc. Dintre cele mai de valoare, se pare că *Le prince qu'on sort*, a înregistrat un succes mai pronunţat. S'a încheiat o viaţă tristă, o viaţă lipsită de bucuria succesului deplin.

MÉNALQUE

Unde mergem?

PRINŢUL STUDENT" e titlul filmului ce se va reprezenta de Luni în frumosul cinematograf „Select".

In rolurile principale apar **Ramon Novarro** şi **Norma Shearer.**

CINEMATOGRAFELE **„Capitol"** şi **„Lipscani"** proectează puternica realizare **„Roşu şi Negru"** cu **Ivan Mosjoukin** şi **Lil Dagover.**

ELEGANTA SALĂ **„Trianon"** reprezintă marele film **„O nuntă în revoluţie".**

CINEMATOGRAFUL **„Scala"** reprezintă **„Copiii nimănui"** şi revista **„Ca la mama acasă".**

BOULEVARD-PALACE, reia cu succes, **„Martirii dragostei"**, film de mare conflict.

Zâmbete şi Eleganţă

INSTITUTELE mari, unde frumuseţea femeei este frământată, modelată, refăcută şi creiată chiar, ca o ceară de artă pură, cei ce au decis că nu mai trebue să existe urâte şi bătrâne, pe lângă saloanele misterioase, încărcate cu produse ştiinţifice, au introdus şi un curs al seducţiunii.

Câteva artiste celebre, stele de cinema sau teatru, al căror icognito e păstrat prin jurământ, de clientela parfumată a milioanelor, le dă zilnic în schimbul cecurilor scumpe, lecţii de atitudine, graţie, mers, cochetărie, zâmbet.

Zâmbetul, mai cu seamă zâmbetul, această supremă armă de cucerire a femeei, e detailat în numeroase lecţiuni, la puţinele institute, unde frumuseţea se capătă şi graţia se învaţă.

E zâmbetul ciudat, imperceptibil al Giocondei, zâmbetul melancoliei, zâmbetul sudic, şi zâmbetul voluptăţii rafinate, care nu întâlneşte nici o opunere masculină.

Radioase, apoi, că au reuşit să stăpâniască o parte din secretele marilor cuceritoare, femeile banale de până mai eri, pornesc cu paşi de zeiţe, plutesc pe asfaltul străzilor largi şi umplu magazinele noutăţilor.

Căci veşnic, ca dintr'o sursă nesecată, invenţiile modei se scurg, se aşează pentru puţin timp în vitrine contribuind cu arta lor desăvârşită, la farmecul femenin. Nimicuri şi totuşi puternice, mari atout-uri ale găteliii, sunt perlele *„Tecla"* irizate, de care nici o elegantă nu se lipseşte. Nimicuri, mănuşile cu manşetele încrustate cu turcoaze şi opaluri, formând o brăţară strânsă. Nimicuri, umbrela de mătase, ce se strânge într'o poşetă, se face apoi mare şi apără de ploaie. Da, de ploaie, e de necrezut, dar aşa este.

Mătasea din care e fabricată această umbrelă, este însă aşa de fină, că ar trece, vorba cântecului, prin urechile acului, şi armatura ei, din cel mai fin oţel e subţire ca aţa.

Un nimic, dar cât de graţioasă este şi pana mică, pusă sub pălărioara de fetru „taupé".

Ea mângâie obrazul, dă strălucire ochilor, şi valoare gurei ce zâmbeşte. Deasemeni, nu credeţi că eleganta cu jerseyul din lână fină „merinos" şi fir de aur oxydat, a trecut şi ea prin cursul de graţie al uneia din marile profesoare ale institutului parizian?

Bieurile de panglică „lagnată", limbile încheiate cu nasturi de safir şi aur în faţă dau o notă de rafinament deosebit, întregului costum. Dealtfel, suntem în plină furie de sweater-uri şi jersey-uri. Femeea modernă, le-a adoptat cu patimă, exagerând poate chiar predilecţia ei pentru ţesătura elastică cu ochiuri invizibile.

Nemulţumindu-se a purta jersey-ul la sport, curse, plimbări, eleganta practică a metropolelor, unde viaţa se scurge cu o repeziciune electrică, a lansat rochiile de o ţesătură complicată dar în fond tot din jersey şi la ceaiurile intime, la teatru şi vizitele în expoziţii.

Pentru asta însă, ţesătura e din mătase buclată, frizată ca un mic astrahan tuns şi firul de aur apare în broderii cu nuanţe palide.

Nu e urât, dar o femeie la teatru în astfel de costum, e tot aşa de puţin elegantă ca una în tailleur-ul ce făcea furori acum câţiva ani.

Să păstrăm deci măsura, lăsând tricoul, sweaterul pentru dimineaţa, curse, vizite cu totul intime şi în ciuda celor mai frumoase inovaţii ale fabricelor de tricotagii, să ne drapăm pentru teatru, ceaiuri, vizite, în mătăsosul crêpe de chine, ce nu suferă nici o comparaţie în domeniul eleganţei.

D. Ion Marin Sadoveanu, **inspectorul teatrelor din Ministerul Artelor, s'a căsătorit săptămâna trecută, cu d-ra** Zizi Lipatti

Misterul vilei Medici

2) Un alt prieten al dansatoarei e asasinat în mod misterios

(Urmare)

— „Cu alte cuvinte, toate acestea au fost special aranjate".

— „Sunt de aceeaş părere — deşi printre cheflii se aflau şi persoane în afară de orice bănuială. Veţi vedea. Desigur că aceştia vor adveri că „La Belle Lisette" a plecat odată cu dânşii — un alibi".

— „Dar de unde ştii că şi dansatoarea a fost aici ?"

— „Nu ştiu încă precis — dar petrecerea avea caracterul unei bachanale. O fată a dansat, cu picioarele goale, pe marea masă

NENESSE, unul dintre apaşii cari frecventau localul „Café des Amis".

din sufragerie, printre tacâmuri şi pahare. Picioarele acestei dansatoare erau probabil ude de băutură. Pe masă au rămas urme distincte".

In aceiaşi seară, în birourile cartierului nostru general, ne aşteptau noutăţi surprinzătoare.

Domnul Chapalle a sucombat în urma unei otrăviri cu morfină. Rousseau avea dreptate; rana i-a fost făcută după ce bietul om îşi dăduse duhul.

Toţi musafirii au declarat că amfitrionul lor, a păstrat toată seara aparenţa destul de veselă, deşi se cam ameţise cu băutura. **La Belle Lisette** era musafir de onoare a petrecerii. Dânsa a executat câteva din dansurile favorite. La plecarea musafirilor, ea a rămas cu Chapalle. Două alte fapte importante, desvăluite în urma investigaţiunilor, au fost că Chapalle, în timpul serii, a arătat, cu o vădită mândrie, un minunat colier de briliant pe care intenţiona să-l ofere fiicei sale, ca dar de nuntă. Şi am mai aflat că în chiar ziua premergătoare crimei, bancherul a primit, printr'un mesager de bancă, suma de jumătate milion de franci.

Imediat a fost emis un mandat de arestare împotriva dansatoarei. Dar a fost prea târziu. Când poliţia neprimind nici un răspuns din apartamentul ocupat de dansatoare, a forţat uşa şi a pătruns înăuntru, a găsit totul în dezordine, iar dansatoarea dispăruse. Pe măsuţa de toaletă, a fost găsită o scrisoare adresată organelor poliţieneşti. In ea **La Belle Lisette** destăinueşte că dânsa a ucis pe domnul Chapalle, într'o clipă de gelozie furioasă, pentrucă atât colierul cât şi banii erau destinaţi unei rivale. Scrisoarea se termina cu hotărîrea pe care o luase de a se sinucide.

„Mă veţi găsi în Sena" — termină dansatoarea. „Briliantele şi banii nu vor ajunge niciodată în mâinile altei femei.

Imediat a fost organizată o cercetare amănunţită, pentru găsirea fetei. Intrucât credinţa poliţiei era, că scrisoarea nu-i de cât un truc banditesc. Dar, iată că peste două zile, corpul dansatoarei a fost pescuit din Sena. Deşi avea faţa complet desfigurată de o lovitură ce părea a fi dată de ancora grea a unui vaporaş, totuş artiştii colegi, au putut s'o identifice, după îmbrăcăminte.

Dificultatea de recunoaştere a fost mult uşurată prin aceea, că avea tatuat pe braţul stâng o steluţă albăstruie. Şi steluţa era cunoscută şi deseori comentată de colegi. Acum, asta a fost pentru ei un indiciu sigur. Aşa dar, La Belle Lisette se sinucise şi poliţia a trebuit să se mulţumească cu acest desnodământ.

Sena a fost răscolită în lung şi în lat, au fost lansaţi scafandrieri, dar în zadar, nici bani, nici briliante n'au fost găsite. Era într'adevăr un caz care ne desiluziona. Ceea ce s'a petrecut în camera roşie, a rămas pentru noi un mister.

Toate indiciile, toate urmele pe care căutam să le analizăm nu ne dădeau satisfacţie. Valetul — un om mai în vârstă — care a servit mâncărurile reci, comandate de d. Chapalle dela un restaurant din **Paris**, a dovedit cu precizie, că el a plecat înainte de începerea chefului. Servitorul, care a ajutat pe musafiri, în timpul petrecerii, nu era de cât un şofer angajat ocazional, de unul dintre prietenii mortului. Domnul Chapalle nu ţinea servitori la Auteuil. Ne rămânea deci, numai câinele, care a dat alarma. Am aflat, în această privinţă că dansatoarea avea un căţel albicios cu pete negre, numit **Kiki**, dar acesta n'a mai fost văzut nicăeri, de când cu sinuciderea artistei. Nădăjduiam că, dacă vom căuta acest câine — în caz de s'ar mai găsi în viaţă — vom da poate de urma complicilor cari au încercat să spargă caseta din Vila Medici.

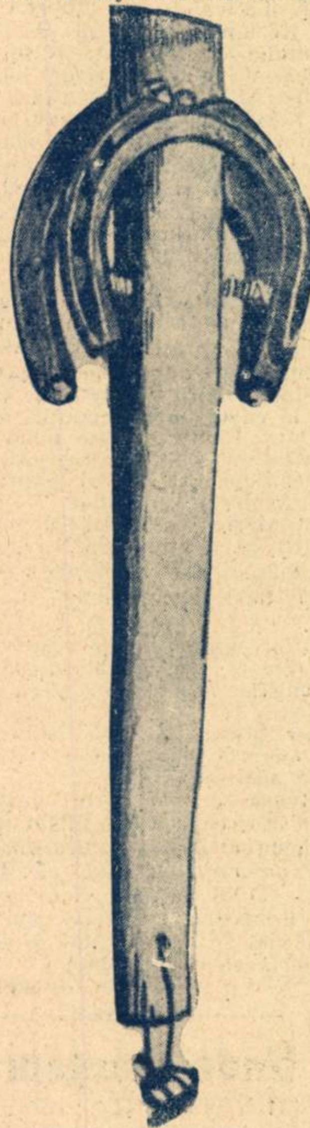
Rousseau era convins că uneltele hoţilor, care au fost probabil uitate din pricina neaşteptatei sosiri a poliţistului. Dubois, aparţineau unor spărgători rutinaţi.

In sfârşit, cercetările noastre ne-au dus spre un restaurant murdar din Auteuil, **Café des Amis.**

Aici îşi aveau întâlnirea toate haimanalele din suburbii, iar patronul — un brigand numit Julot — era un cunoscut client al puşcăriei. Nevastă-sa, o femee neastâmpărată, poreclită „La Frangine", era bine cunoscută poliţiei. Doi prieteni ai soţului — amândoi apaşi de rând — cunoscuţi sub numele de **Nenesse** şi **Toto**, ar fi tocmai oamenii capabili de o crimă ca aceea făptuită la Villa Medici. Dar până acum, nu aveam nici o probă asupra unei eventuale complicităţi a acestora.

Rousseau tot dădea târcoale prin afara şi înăuntru localului Café des Amis, când deodată veni vestea morţii misterioase a baronului de Zeidler, ştire care a impresionat întregul Paris.

Baronul acesta era faimos pentru caii de curse ce poseda. Mai ales că, unul din pensionarii grajdurilor sale, o iapă pur-sang, cu numele de **Mariposa, a** fost înscrisă la marea cursă anuală **Grand Prix.** Bogat şi distins, baronul de Zeidler a cheltuit o mare parte din timp şi sumedenie de bani, pentru colecţionarea de bijuterii istorice. Deşi insu-

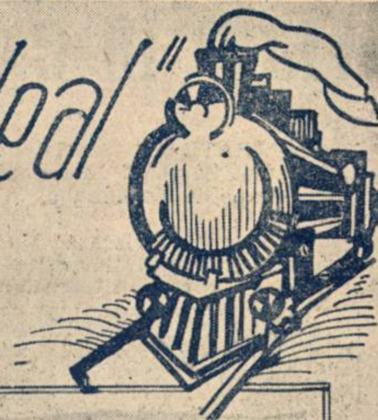
Arma, având fixate două potcoave, cu care a fost lovit baronul de Zeidler, în aşa fel ca să se creadă că a fost ucis de propriul său cal.

rat, atracţia sa către sexul slab era bine cunoscută şi nu o dată a fost comentată de presă.

O comunicare telefonică a anunţat poliţia, că nefericitul baron a fost găsit zăcând în boxa calului său favorit, cu craniul fracturat.

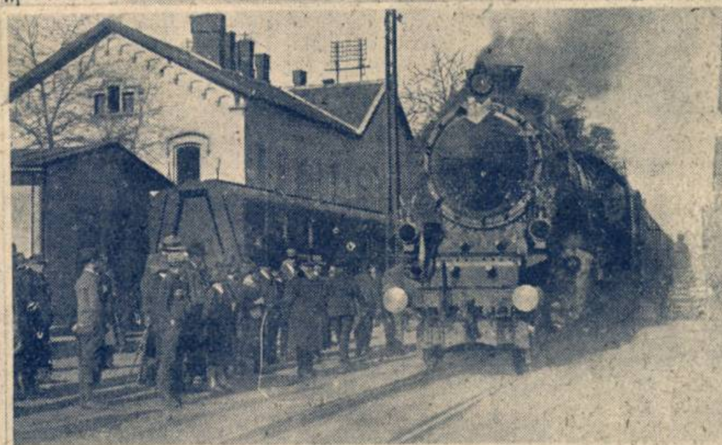
(Va urma)

Inaugurarea rapidului „Ardeal“
București - Oradea

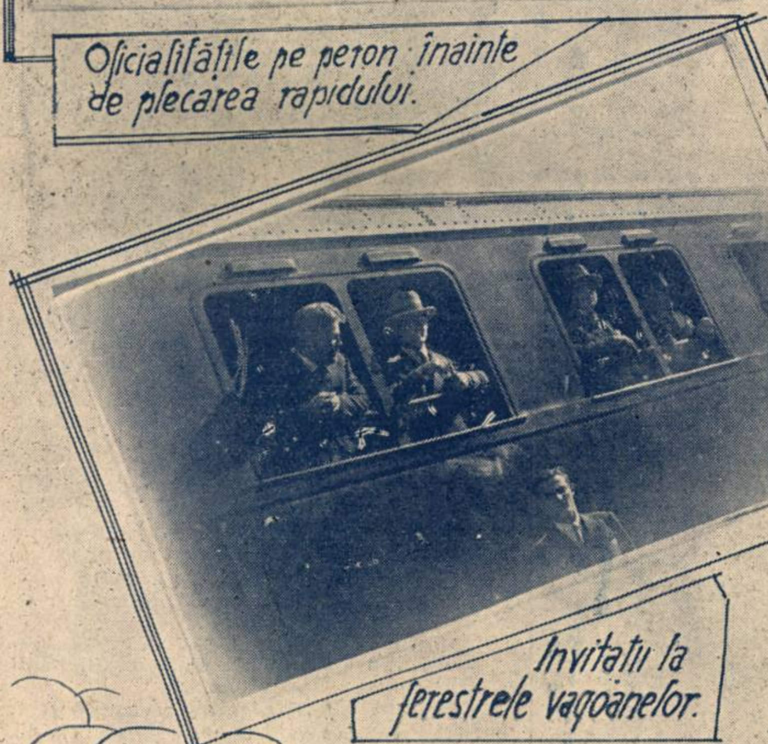

Oficialitățile pe peron înainte de plecarea rapidului.

Trenul înainte de plecarea din Oradia.

Invitații la ferestrele vagoanelor.

Directorul regional C.F.R. vorbește înainte de plecarea rapidului.

Un atentat din gelozie

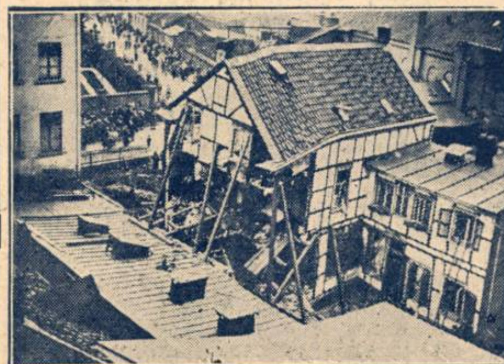
IN BARMEN (Germania) trăiau doi soți. Până acum, nimic neobișnuit. Soțul, funcționar la o uzină chimică, era însă foarte gelos pe soția lui, care era de o frumusețe răpitoare și care după spusele cunoscuților, nu-i dăduse nici un motiv, de iritare a maniei, de care suferea.

Dar se spune că omul gelos, este nebun. Și pentru ca să confirme această credință, bietul Krämer s'a erijat în răzbunător al sexului său.

In acest scop, a ridicat sistematic din uzina la care lucra, o cantitate importantă de dinamită, care transformată în așa numite „mine“, a fost împrăștiată în toate colțișoarele casei.

Un fitil circular, unia întregul depozit de dinamită și acum câteva zile, soțul venind acasă și negăsindu-și soția, a fost apucat de un nou acces de gelozie.

La înapoierea soției, după o scenă furtunoasă a legat-o de un scaun și a dat foc fitilului. După două minute, casa sărea

în aer, împreună cu cei doi soți nenorociți.

Din cauza exploziei, au avut de suferit și imobilele vecine, în special un debit de tutun, care a fost distrus în întregime.

Ancheta poliției, s'a făcut pe simple deducții, întrucât din cei doi eroi ai dramei, n'au rămas decât resturi împrăștiate printre ruini...

Fotografia noastră reprezintă casa distrusă de explozie.

Viaţa în exil a împărătesei Maria Feodorovna

ÎMPĂRĂTEASA Maria Feodorovna a murit Sâmbătă 13 Octombrie 1928, aproape de Kopenhaga, în vârstă de 81 ani.

Născută prinţesă Maria-Sofia-Frederica Dagmar de Danemarca, în 26 Noembrie 1874, fata regelui Christian al IX-lea al

Maria Feodorvna, ţarină

Danemarcei şi a prinţesei Luiza de Hesse Cassel, dânsa era sora reginei Alexandra a Angliei, mama regelui George al V-lea.

Ni s'a părut interesant să reproducem articolul emoţionant pe care-l publică principesa Radziwill, care povesteşte viaţa în exil a defunctei împărătese.

Maria Feodorowna, fosta împărăteasă a tuturor ţinuturilor ruseşti, care a murit de curând, se înapoiase în ţara copilăriei ei, de unde plecase acum 62 de ani, ca prinţesă Dagmar a Danemarcei, spre a deveni soţia moştenitorului prezumptiv al unuia dintre cele mai mari tronuri din Europa.

Adăpostul umil în care a locuit în timpul exilului ei, a fost ridicat de către dânsa şi sora ei, regina Alexandra a Angliei, câtăva vreme înainte de război. Aci, amândouă vă duvele, şi-au petrecut împreună parte din vară.

Vila e mobilată cu cea mai mare simplicitate. Nu sunt tablouri pe pereţi; dar nenumărate fotografii, flori şi cărţi. In timpul iernei, sala cea mare era închisă şi fosta împărăteasă îşi petrecea cea mai mare parte din timp, într'o bibliotecă mică cu ferestrele spre mare.

Personalul de serviciu era redus. O doamnă de companie, contesa Mengden; un şambelan care era totodată secretarul ei particular; două cameriste, dintre care cea mai în vârstă avea 80 de ani şi nu putea să facă mai nimic; un cazac înalt care întovărăşea, ca valet, pe împărăteasă când eşia cu automobilul; o bucătăreasă daneză şi două servitoare. Vara, un grădinar din Kopenhaga venea de două ori pe săptămână să-i îngrijească grădina. Nu se servia decât o singură masă substanţială pe zi, cea dela prânz; seara, ceai, carne rece şi o bucată de prăjitură se serviau împărătesei pe o tavă. De ani de zile ea nu bea decât apă, în afară de unele solemnităţi: La Paşti, la Anul Nou, la ziua fiicei sale; atunci se vedea apărând o sticlă de vin roşu, de o calitate mediocră. In gospodărie se păstra cea mai strictă economie...

Camera de culcare a fostei împărătese era aşezată lângă biblioteca ei. La etajul întâi al vilei, marea ducesă Olga Alexandrowna, cea mai mică fată a Mariei Feodorovna, locuia cu soţul ei şi cei doi copii, un apartament separat.

Ginerele ei, căpitanul Culikovsky, lucrează ca vânzător al unei mari agenţii de automobile şi dânsul îngrijea de tot ce avea nevoe fosta împărăteasă. A dat dovadă de un devotament minunat faţă de dânsa, şi fără ajutorul său e probabil că fosta împărăteasă n'ar fi putut să continue să trăiască în vila Hevidore.

Când bolşevicii i-au îngăduit să părăsească Rusia, Maria Feodorovna n'a putut să ia cu sine decât câteva bijuterii, între altele faimosul colier de perle pe care l-a primit ca dar de nuntă şi la care ţinea mult. A fost vândut; dar mai 'nainte de a se despărţi de el, Maria Feodorovna desfăcuse o singură perlă, pe care o purta pe un fir de mătase legat în jurul gâtului. E tot ceeace-i rămăsese din minunatele diamante şi bijuterii care au fost podoabele ei de altă dată.

Plăcerea cea mai mare a fostei împărătese era să aibă în jurul ei nepoţeii. Singura cheltuială pe care şi-o îngăduia era aceea de a cumpăra pentru dânşii jucării.

Din timp în timp, câte un exilat din Rusia venea la Kopenhaga şi cerea să fie primit de fosta împărăteasă; mai era un număr oarecare de refugiaţi ruşi la Kopenhaga, cărora, după serviciul divin, le oferea un fel de recepţie în camera altarului capelei ruseşti.

Intr'o zi, veni s'o vadă un general care altădată comanda escorta cazacilor, care întovărăşea pe împărăteasă în călătoriile ei. E unul dintre rudele mele; e bătrân acuma şi în exil, dar numele lui reamintea fostei împărătese lucruri atât de scumpe, încât îl rugă să vină s'o vadă, îndată ce dânsa află că el era în Kopenhaga.

Generalului de-abia îi venea să creadă că această doamnă bătrână, îmbrăcată sărăcăcios, strângându-şi în jurul umerilor un şal de lână, putea să fie aceeaş împărăteasă care altădată strălucitoare de diamante, în

Maria Feodorovna, principesă

cea înconjurul triumfal al palatului de iarnă în timpul marilor recepţii.

Dânsa vorbi întâi:

— „Ne'ntâlnim în împrejurări mult diferite de cele ale ultimei noastre întrevederi..."

Apoi observând emoţia vizitatorului, dânsa continuă:

— Nu-ţi face inimă rea de mine. Sunt împăcată cu soarta şi foarte fericită aici. D-zeu a fost bun cu mine, îngăduindu-mi să mă înapoez în ţara mea natală. Am crezut un timp, că n'o s'o mai revăd niciodată.

Se opri apoi şi iarăş reluă:

— Sora mea Alexandra, spunea că darul cel mai preţios pe care l-am primit dela D-zeu, este credinţa. Am păstrat credinţa, nu numai în Domnul, dar şi în viitorul Rusiei noastre scumpe. Va veni o zi când iarăş o să vadă limpede, când visul acesta grozav va lua sfârşit. Tot ce s'a întâmplat trebuia să se întâmple, pentru că noi am păcătuit mult şi trebuia să ispăşim.

— Nu voi doamnă, desigur, spuse generalul.

— Ba da, şi eu. Am avut partea mea în

Maria Feodorovna, la Copenhaga, însoţită de cazacul însărcinat cu paza ei

catastrofa cea mare — văd acum — pentru că aş fi trebuit să fac multe lucruri pe care nu le-am făcut. Suntem cu toţii vinovaţi, dar ăsta-i trecutul... nu sunt atât de nenorocită cum ţi-ai putea închipui... Am prieteni, cari ca şi d-ta vin să mă vadă, în exil, şi-şi amintesc de mine în sărăcia mea. Viaţa mea a fost foarte fericită timp de ani de zile, când împăratul Alexandru trăia şi când eram soţia lui iubită şi iubitoare. Iată, e tot ce-mi mai rămâne ca amintire din zilele trecute.

Şi Maria Feodorovna arătă vizitatorului perla solitară singura rămăşiţă a colierului ei splendid, şi o sărută domol.

— Singurul lucru care aş vrea să-l ştiu, continuă Maria Feodorovna, e ce s'a întâmplat cu Mişa.

Nu pot să cred că'a fost ucis. Dar unde e, unde poate să fie? Unde crezi că poate fi ascuns?

— Siberia e o ţară mare foarte puţin exploatată doamnă, spuse generalul. Sunt multe locuri unde a putut să se refugieze.

— Da, la asta mă gândesc şi eu totdeauna, spuse fosta împărăteasă; dar e foarte trist să aştepţi tot mereu şi să nu ştii nimic. Micul meu Mihail, micul meu băiat! Dacă aş şti numai unde poate fi...

Mai târziu, generalul R... află că la un anumit moment, împărăteasa s'a găsit în asemenea greutăţi, încât doamnele din Kopenhaga au deschis printre ele o subscripţie al cărei produs îi era destinat. S'au adunat astfel 100.000 de coroane. Cu aceşti bani, Maria Feodorovna a putut să trăiască câtăva vreme până când sora ei ducesa de Kumberland se înapoie din Germania în Danemarca şi îşi luă asupră-şi o parte din cheltuelile casei împărătesei.

In afară de aceste ajutoare şi de o pensie pe care i-o dădea statul danez, fosta împărăteasă nu avea nici o altă resursă decât ceeace ginerele ei, căpitanul Culikovsky, îi dădea.

— Nu mă plângeţi prea mult, spunea dânsa totuş şi amintiţi-vă că nu vreau milă. Am pierdut mult, dar am câştigat ceva: Pacea divină.

Centenarul morţii lui Schubert

LUNI 19 Octombrie, s'a comemorat în întreaga lume, centenarul morţii lui Franz Schubert, marele compozitor vienez. După o serie întreagă de privaţiuni, — inerente existenţei oricărui artist — Schubert s'a afirmat cu vestitele sale „lied"-uri ridicând muzica populară vieneză la opere de o adevărată artă muzicală.

Lucrările sale sunt animate de un admirabil suflu artistic, închegând în ele tonuri de cea mai fină delicateţă. Nici un sunet distonant, nici o arie neplăcută timpanului.

Desemn simbolic pentru sărbătorirea lui Schubert

O serie de simfonii, 2 opere, muzici de balet, solo-uri pentru pian sau diferite instrumente, trio-uri, quartete, quintete şi romanţele sale, au cucerit toate cercurile muzicale şi astăzi, sunt nelipsite din cele mai selecte concerte vocale şi instrumentale.

Muzica lui Schubert, este foarte cunoscută la noi în ţară şi apreciată în toate cercurile. Se numără cu miile, acei ce-au auzit lucrările lui, printre care şi faimoasa operetă „Casa cu trei fete", aranjată de Berté, pe liedurile lui.

Maestrul vienez, a lăsat o operă uriaşă. — peste 2000 de lucrări — şi toată omenirea a sărbătorit centenarul morţii sale, prin concerte festive, unde s'a executat muzică exclusivă de el, precum şi prin conferinţe comemorative, în care s'a demonstrat pe larg, întreaga lui personalitate.

Profeţii

PROFEŢII au însemnat totdeauna, etape importante în desvoltarea omenirii. De la bătrânul Abraham, despre care vorbeşte religia, până'n zilele noastre, profeţii au fost acei cari au răsturnat principiile şi bazele de organizaţie ale lumii, în vigoare până la ei.

Că aceşti oameni dispuneau de forţe supranaturale, care îi apărau de loviturile duşmanilor şi le dădeau puterea de a impune masselor credinţa lor, rămâne o problemă, care nu poate fi rezolvată de savanţii actuali, ocupaţi cu construirea avioanelor-rachetă, creearea gazelor, şi rezolvarea diferitelor probleme moderne.

Cert este însă, că popoarele au creeat în jurul lor legende, care s'au transmis din tată'n fiu, din generaţie în generaţie.

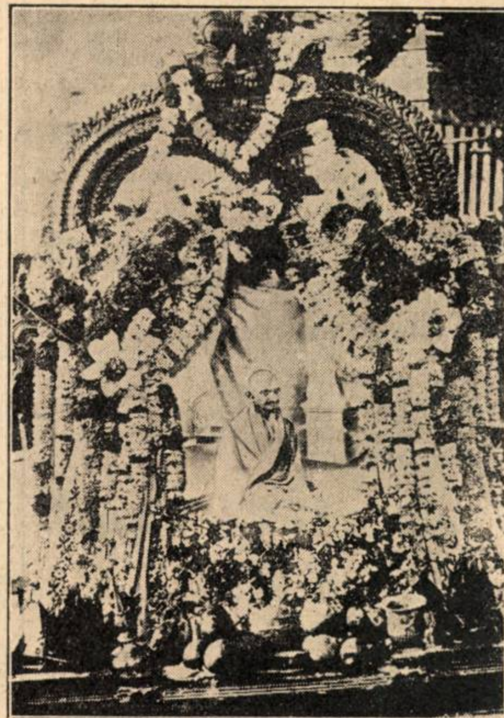
Astfel profetul Daniel, fiind aruncat în groapa cu lei, a scăpat neatins ceeace a stârnit uimirea celor cari l-au condamnat, şi a fost purtat în triumf de popor, care a văzut în scăparea lui, o minune dumnezeiască. Că leii erau întâmplător sătui, sau că bătrânul profet a sugestionat animalele, este o chestiune de apreciere, pentru oricine.

Profetul persan Mirza Assad Khan

Vom trece peste ceilalţi profeţi, cari fiecare a însemnat o eră în viaţa popoarelor lor, şi ne vom opri la profeţii moderni de cari sunt pline coloanele gazetelor.

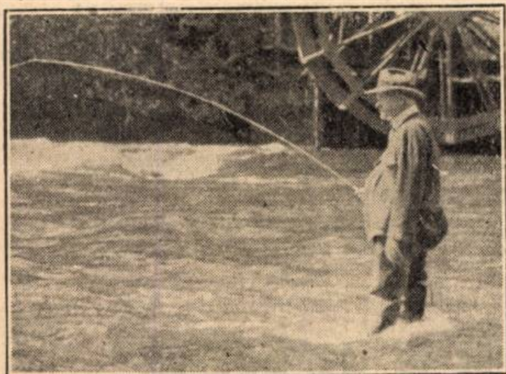
Annie Bessant, vestita teosofă olandeză, se intitulează cu multă pompă, profetă a nouei religii creată de Krishnamurti, despre care revista noastră a publicat nu de mult un studiu.

„Icoana" lui Mahatma Gandhi

Un alt profet, în vârstă de 100 de ani, care colindă lumea împreună cu soţia sa, este filozoful persian *Mirza Assad Allah Khan*, care propagă iubirea de oameni, condamnând războiul.

Un alt profet, care joacă însă rolul de şef al mişcării naţionaliste indiene, este *Mahatma Gandhi*, celebrul agitator, care a dat până acum foarte mult de lucru autorităţilor britanice din India. La o recentă procesiune, portretul lui Mahatma Gandhi, a fost sanctificat drept icoană, de preoţii budhişti, şi poporul s'a prosternat în faţa lui, închinându-i-se. Iată dar un nou sfânt în cortegiul imens, care ornează diferitele calendare.

Pentru că a fost ales preşedinte al Statelor-Unite, d. HOOVER, pescueşte cu mai multă bucurie

Artă populară canadiană. **(Dela congresul internaţional de artă populară din Praga).**

Un preot catolic, distruge publicaţiunile pornografice la Berlin

Rubrica filatelică

Cronica noutăților

AUSTRALIA. — Kookabura, frumoasa pasăre ce a apărut pe mărcile de 6 pi. din 1914 va apare din nou pe marca de 3 pi. albastră ce va fi emisă cu ocazia expozițiunei filatelice din Melburne.

— Cu ocazia a aceleași expozițiuni s'a constituit un concurs pentru o nouă serie de mărci. Premiul I a fost acordat d-lui M. Harrison fost tipograf într'un atelier de mărci care a prezentat efigia regelui George V.

— Un serviciu poștal aerian s'a înființat între Adelaida și Parth. La acest serviciu, cum este și natural, s'a emis o marcă de 3 pence albastră.

* * *

BORNEO. — Marca taxe de 2 c. verde, a fost scoasă din circulație în schimbul altei, de același tip, lilas-negru.

* * *

BULGARIA. — La 6 Octombrie au apărut două mărci cu portretul regelui Boris de o leva și 2 leva.

ETHIOPIA. — Mărcile emise în onoarea prințului Tafari-Makenon au fost scoase în 5 mii exemplare.

* * *

UNGARIA. — In onoarea oamenilor celebrii maghiari, se va emite o nouă serie de mărci.

* * *

LETONIA. — La 18 Noembrie s'au împlinit zece ani dela cucerirea independenței micului stat de pe malul mării Baltice.

Seria jubiliară a fost executată de un tânăr pictor: Charles Krause. Compusă din șase valori, seria a fost artistic executată.

O a doua serie, emisă pentru ridicarea unui monument al „Libertății" va fi vândută cu un plus de 10 s. la valoarea nominală.

NIGERIA. — Marca de 2 p. este acum imprimată în roșiu-închis.

PANAMA. — Ferdinand de Lesseps a fost după cum se știe inițiatorul canalului de Panama. Cum el are marca sa, americanii au hotărât facerea a două mărci cu chipul lui Gorgos și Gojethals, doi din principalii executori ai acestui canal.

PARAGUAY. — Cu un tiraj de zece mii de exemplare a fost emisă o marcă purtând blazonul familiei de Espinossa.

ROMÂNIA. — Seria semi-centenarului Dobrogei ale cărei clișee au apărut în unul din numerile trecute, a fost emisă în 200 de mii exemplare.

* * *

ELVEȚIA. — Mărcile „Pro Juventute" au apărut anul acesta cu armura cunoscutului oraș Winterthur, în care se găsește cele mai mari uzine de motoare din Europa, „S. L. M.".

* * *

CEHO-SLOVACIA. — Cei zece ani dela aniversarea republicei Ceho-Slovace a dat prilej la emiterea unei serii comemorative de 10 valori.

* * *

URUGUAY. — Mărcile generalului Garzon au fost emise în 30.000 exemplare.

Noua marcă albaneză cu efigia lui Zogu I

ȘTIRI

Peste câteva luni, va avea loc în Franța, jubileul de 500 de ani dela plecarea Jeannei d'Arc, fecioara din Orleans, din Vancouleurs, pentru a executa sfânta sa misiune.

Confratele „Callectionneur de Timbres poste", a întreprins o campanie pentru facerea unei serii comemroative care să rămâe în curs.

* * *

Un negustor italian de mărci, originar din Florența, a fost arestat deunăzi, sub bănuiala de escrocherie.

Florentinul, vânduse o cantitate considerabilă de mărci false, în valoare de 100.000 lire.

* * *

Dela 10—16 Noembrie, a avut loc la Dijon, o mare expoziție filatelică. La această expoziție au participat cei mai reputați filateliști din lume.

* * *

Adolphe Menjou, cunoscutul artist de cinematograf, este un pasionat filatelist. Reputatul artist posedă o frumoasă colecție, compusă din mărci rare.

Mărcile centenarului Leon Tolstoi

Toate asociațiunile filatelice din țară sunt rugate a ne remite procesele-verbale ale adunărilor, precum și lista tuturor membrilor.

* * *

Pentru a evita tot felul de neplăceri ce filateliștii străini le suport din partea celor băștinași și vice versa, toți aceia a căror bună credință a fost înșelată, sunt rugați a ne trimite adresa celor ce întrebuințează astfel de procedee, urmând ca noi să facem cunoscut tuturor filateliștilor numele lor.

Anul II, No. 45

Suplimentul
REALITĂȚII
ilustrate

24 Noembrie 1928

Buletin săptămânal

SE fac în cuprinsul acestui număr al revistei noastre, câteva reflexii în legătură cu vaporul scufundat „Vestris". Intretimp, amănuntele comunicate de agențiile telegrafice, cu privire la nenorocirea aceasta încrâncenează carnea.

Cadavrele au fost pescuite zile dearândul. Alte multe victime nu au mai fost găsite. Le-au înghițit rechinii.

Intre timp întinderile apelor sunt sculurate de furtuni violente. Alte câteva vase, au trecut prin momente cumplite. Vreo două au fost purtate de valuri și repezite în stânci.

E un anotimp primejdios pentru navigație și pentru navigatori. In aceste zile pe coastele mărilor și oceanelor ,privirile bătrânilor, femeilor, copiilor, se îndreaptă în larg. Feciorul, soțul și părintele lor se mai întoarce oare?

In aceste zile doliul întinde zăbranic negru în casele umile ale pescarilor, în căminurile multor cari au un suflet drag pe mare.

Se înțelege acum tot tragicul dintr'o pagină de Loti.

✵

SUNTEM în plină viață politică. Schimbarea de guvern a atras după sine toate celelalte fapte legate de un atare eveniment. Și, de data aceasta, schimbările sunt mai radicale, cu cât noul guvern își propune să deschidă noui perspective vieții noastre politice, prin introducerea unei noui concepții și a unor noui metode.

Intretimp a început campania în vederea nouilor alegeri. S'au dat instrucțiuni în sensul ca ele să se desfășure după norme civilizate și pentruca rezultatul lor să exprime voința reală a poporului.

E un semn bun acesta, un semn că renunțăm însfârșit la practici care de vreme îndelungată nu mai sunt în uz, în statele civilizate.

✵

UN FAPT îmbucurător, e deasemeni acela al revenirei la viața normală prin desființarea cenzurei și a ridicării, — cu excepția unei zone de frontieră, — a stării de asediu.

Prelungirea măsurilor excepționale se dovedise de ani de zile inutilă, dăunătoare. Multe acte abuzive au fost săvârșite la adăpostul lor. Menținerea lor, creia deosemenea în străinătate o atmosferă de nesiguranță, care numai în interesul țării noastre nu putea fi.

Așa dar, bine că reintrăm însfârșit în normal.

Realitatea politică

PACIFISM AMERICAN

Unchiului Sam, viața i se pare frumoasă, alături de „Pacea" care se îmbată cu vinul Kellog, la adăpostul întregului armament american.

(Il. 490 — Florența)

Pactul Kellogg a decapitat războiul. Moartea acestuia a îndurerat pe cele două pocitănii: „Mizeria" și „Viața scumpă". Dar oare războiul a murit cu adevărat pentru totdeauna și științа, care a progresat atât, nu va putea într'o bună zi să-i lipiască, la loc, capul?

(Humoristische Listy — Praga)

Curiozități electorale din America

Suntem în preajma alegerilor. Dar suntem în acelaș timp și după marea luptă electorală care s'a dat recent în America.

De aceea e de mare actualitate să arătăm unele date statistice și ciudățenii electorale din America.

In primul rând, câteva cifre fantastice:

✵

In anul acesta s'au înregistrat 43.000.000 votanți în alegerile prezidențiale din 6 Noembrie a. c.

Ingeniozitatea în alegeri nu e — desigur! — un monopol al electorilor noștri naționali. Noi am rămas tot la morții cari votează. Dar în America, cu ocazia ultimei alegeri prezidențiale, s'a înregistrat un truc, care întrece tot ce se putea imagina în materie electorală, constituind în acelaș timp și ceva specific americănesc.

Astfel, în Statul New Jersey s'a descoperit o întinsă conspirație de a „umfla" volumul alegătorilor.

In America e obiceiul ca înainte de votare, fiecare alegător să-și înregistreze votul. In conformitate cu numele ce apar în cărțile de vot, cetățenii votează. Spre a putea vota, trebuie să fii, deci înregistrat.

Mai mulți cetățeni din statul amintit au reclamat la judecătorul de instrucție că agenții electorali au „umflat" numărul alegătorilor.

Din cercetările făcute s'a aflat că mulți și-au înregistrat câinii, pisicile și.... papagalii spre a vota.

Din județul Atlantic Country, din cât se spune, au fost șterse peste 2.500 de nume de animale și pasări din cărțile de alegători.

✵

Tot cu ocazia alegerilor prezidențiale dn America, s'a făcut o socoteală din care reese că America a plătit tuturor președinților ei, de la Washington până la Coolidge, mai puțini bani decât au colectat Tunney și Dempsey în timp de opt ani la reprezentații în care se loveau cu pumnii peste nas!

LUNATECA
de Victor Eftimiu

AM să vă spun o poveste de de mult, culeasă în munții Prahovei. la o veche mănăstire de maici. Mi-a spus-o o prea cucernică stareță, care a auzit-o și dânsa de la alta mai bătrână, adormită de mult, cu capul pe cărămidă.

O poveste de dragoste? Poate! Dar mai mult decât atât... Crâmpeiul de viață, într'o sihăstrie, al unei domnițe călugărițe și-al unui boer, care se haiducise.

Ani mulți au trecut de-atunci. Era pe la un sfârșit de August.

Mănăstirea dormia în umbra munților, sub bolta înstelată.

Un călăreț sosi și bătu în poartă de trei ori. Cele trei lovituri răsunară prelung, în liniștea nopții. După câteva clipe, pași greoi s'auziră pe lespezile curții și-un glas femeesc întrebă:

— Cine e?

— Om bun!

— Cine e?

— Eu sunt, eu, Eremia! Nu-mi mai cunoști glasul, maică Natalie?

— Dumneata ești boerule? Poftim! Poftim! Hei, da nu te mai vezi pe la noi! Cât p'aci să te uităm! zise călugărița, deschizând și aplecându-se adânc în fața lui boer Eremia.

Cal și călăreț trecură pragul mănăstirei, poarta se închise greu în urma lor și iar se potoliră cuprinsurile dintre munții negri. Numai pe cer era vâlvă: mulțime de stele căzătoare scăpărau în larga noapte de August și se spulberau în zare. Pământul odihnia.

„Boer Eremia" nu era altul decât haiducul Miroslav.

Imbrăcat în strae scumpe, el venia din când în când să-și vadă mătușa, stareța Minodora. Nimeni nu știa că omul acesta liniștit, încărcat totdeauna de daruri, pentru Maica Domnului și pentru drept credincioasele-i slujitoare, era vestitul tâlhar care băgase spaima în călătorii de pe drumurile Munteniei și negustorii de la marginea orașelor.

Maicile din mânăstirea singuratică știau cum e la față blândul boer Eremia; cine însă s'ar fi încumetat să spună c'a văzut vreodată chipul cumplitului Miroslav?

Toți bogații jefuiți de el, toți săracii de ei ajutorați, zugrăviau altfel pe haiduc.

Oare stareța Minodora cunoștea adevărata meserie a nepotului ei?... Mare taină! Câteodată, ce e drept, îl mustra și-l sfătuia să se lase de viața sbuciumată, dar cei cari îi auziau mustrările se gîndau că era vorba de nenumăratele călătorii ce le făcea boerul, prin țara leșească și la Stambul.

Când venia Eremia să-și vadă mătușa, mănăstirea toată par'că înfloria de feri i... Pentru bietele maici, boerul înfățișa ceva din lumea depărtată, lumea care pentru ele era moarta, pentru totdeauna! Și nu știau, săracele, că Miroslav tocmai de-aceia venia și el la mănăstire; venia să găsiască un colț de viață, ceva din freamătul și bucuria lumii, de care pentru totdeauna se înstrăinase.

Pribeag pe drumuri depărtate, singur în pustiitățile pădurilor, urât de oameni, hărțuit de potere, alungat ca un câine, el se gândia cu înduioșare la clipele, când roiul negru al maicilor îl înconjoară. Și în mijlocul lor, mai că-i venia să plângă de mulțumire, văzând că ființe omenești îl ascultă, privindu-l cu ochi prietenești. Glumea și cânta cu ele, ca un frate mai mare ce le era.

Eremia avea tâmplele cărunte, cu toate că era încă tânăr; avea un glas bărbătesc și-o privire cinstită, care te liniștea.

Episcopul însuși, îi îngăduia venirile printre maici, căci prețuia mult sufletul ales al boerului și știa bine, că Minodora n'ar fi îngăduit niciodată unui bărbat să treacă pragul mânăstirei, dacă acel bărbat n'ar fi fost numai smerenie și cuviință, față de oițele Domnului.

Iar înțeleptul nepot al stariței, înțelegea bine lucrul acesta și niciodată n'ar fi îndrăsnit să tulbure pacea sfântului locaș cu vorbe și fapte prea omenești. Venia cam de vreo trei ori pe an, cu desagii încărcați: sticle cu untdelemn pentru candeli, ață, pânză, lână, acadele, pentru bucuria maicilor bătrâne și-a tinerelor surori.

Nu vă mai spun că la plecare, strecura în mâna aspră a mătușei o pungă plină de galbeni, pentru micile și multele nevoi ale mânăstirii.

*

Și iată de ce, în mijlocul acelei nopți de August, toate oițele Domnului se treziră ca prin farmec și umplură mânăstirea cu șoaptele lor, care alergau pretutindeni, din chilie în chilie, ca o adiere plină de murmure.

— A venit boer Eremia!...

— Sculați c'a venit boer Eremia!..

— Grăbiți-vă, surorilor, c'a venit boer Eremia! Și odată cu murmurele acestea, luminițe se aprindeau pe ici, pe colo și-alergau pe la toate porțile arhondăriei.

Șoptind vesel s'adunară maicile în jurul odăii, unde Stareța Minodora ura bun sosit lui Miroslav. Pe furiș, ele se uitau în odaie și printre perdelele albe de la ferestre, vedeau prietenescul chip al boerului.

Peste câteva clipe, Eremia ghici că maicile erau colea, căci le auzise șoaptele pe-afară.

Cu voia Stariței, el eșise în prag și le pofti în casă: un stol de uriași fluturi negrii năvăli în odaie, înconjurând pe Eremia și pe maica Minodora, care era blândă și cu voie bună, oridecâteori îi sosea nepotul.

Eremia strânse mulțimile de mâini ce i se întindeau, întrebă de sănătate pe fiecare călugăriță, mângâie părintește pe cele prea tinere, apoi deschizând desagii, dădu fiecăreia neprețuitul dar, adus de la București ori din alte mari și minunate târguri.

— Da' pentru sora Porfirina ce-ai adus, boerule?.. întrebă cu sfială o măicuță, văzând că sacul fermecat se golise.

— Pentru sora Porfirina?.. N'o știu!.. Cine e sora Porfirina? se miră oaspele.

— Așa e, nepoate, n'ai de unde s'o știi!... zise stareța. Sora Porfirina e la noi numai de vre-o șase săptămâni și mata n'ai mai dat pe-aici de vreo trei luni. E o fată de neam, care s'a închinat Domnului și a venit printre noi, să i se roage.

— De-ai ști ce bună și ce frumoasă e!.. Parcă-i un înger picat din cer!.. spuse tânăra măicuță, care era tovarășă de chilie a Porfirinei.

— Și de ce n'a venit cu voi? o 'ntrebă Eremia.

— Nu îndrăznește... Am poftit-o și mi-a spus: : cum să viu? I-am spus...

— Se poate una ca asta?... Chemați-o!.. Am și pentru dânsa ceva... Chemați-o!..

Stareța se împotrivi.

— Nu, n'o mai stânjeniți!.. Ai s'o vezi mâine, nepoate!.. Acuma plecați, maicilor... Pregătiți-vă de utrină!..

Când rămase numai cu nepotul ei stareța îi spuse:

— N'am vrut s'o aduc cu sila pe Porfirina, căci e cam sfioasă din fire... cam încăpățânată, cu toate că e blândă din cale afară...

„E fată de neam.. a logofătului Dragomir... Era îndrăgostită, ba chiar se și logodise cu un tânăr ofițer rus, care-și petrecea nopțile bând și chefuind cu tot felul de femei...

„Porfirina a aflat; de supărare a căzut greu bolnavă. De logodnicul ei n'a mai vrut să știe.

„A călătorit în lume, au venit alți pețitori, dar Porfirina n'a mai vrut s'audă de căsătorie, căci doria să-și închine viața Domnului. Logofătul Dragomir mi-a adus-o aici, acum două luni și eu sunt foarte mulțumită să văd, cum printre maicile umile din mânăstirea mea, a înflorit un crin alb și nevinovat ca dânsa...

— Bine-ai făcut, mătușă dragă, că n'ai stânjenit-o: dacă e cum spui, și așa trebue să fie, sora Porfirina s'ar fi speriat, poate, de mine... Noapte bună, mătușă...

Eremia sărută mâna Minodorei, care-i atinse fruntea cu buzele și se urcă în odaia ce i-o pregăteau de obicei, în anhondărie, maicile. Era odaia cea mai frumoasă, în care dormeau câteodată episcopii și chiar Mitropolitul.

Lui Eremia nu-i era somn.

Se uita la pozele de pe ziduri, printre care văzu și un bătrân arhiereu, făcut cu cărbunele de vre-un călugăr stângaci.

Intr'un târziu, deschise fereastra, stinse lumănarea și se culcă să doarmă.

Mirosul de ceară, se amesteca în odaie cu mireasma fânului cosit, ce urca din livezele de la poalele dealului.

Eremia privia în noaptea verzuie, desluşind matahalele munţilor.

Toate parfumurile nopţei de August, năvăleau pe fereastra deschisă şi printre ele, se desluşia smirna trandafirilor galbeni.

Şi boerul se gândea la sora Porfirina, pe care n'o văzuse niciodată şi pe care, totuşi i se părea că o cunoaşte de ani îndelungaţi.

Cu sufletul plin de icoana ei închipuită, adormi haiducul Miroslav, tocmai în zori de zi şi se trezi curând de tot, căci voia s'o vadă pe noua măicuţă.

In inima lui de haiduc, treceau tot felul de simţiri; gânduri ciudate îi frământau mintea.

— Dacă fata asta e fericirea mult visată?.. femeia pe care de douăzeci de ani o doresc?.. sufletul ales de care închipuirea mea se îndrăgostise?

„Oh!.. Atuncea aş răpi-o din mânăstirea asta tristă, m'aş cununa cu ea în faţa oamenilor şi a lui Dumnezeu şi m'aş duce să trăesc la Iaşi, ca un adevărat boer Eremia, ginerele logofătului Dragomir!

Coborînd în odia mătuşei sale, găsi îngenunchiată lângă dânsa, o tânără maică foarte albă la chip, cu ochii mari, negri şi cu mâinile subţiri, tremurătoare.

— Uite, boerule, sora Porfirina!.. zise stareţa Minodora, în vreme ce tânăra călugăriţă se ridică repede.

Boer Eremia nu s'aştepta s'o întâlniască aşa de curând; de aceea, roşu la chip şi cam stângaci, îndrugă câteva vorbe:

— A, dumneata eşti sora Porfirina?! Mătuşa Minodora mi-a vorbit aseară. Le eşti foarte dragă tuturora, la mănăstire.

— Sunt aşa de buni cu mine toţii! răspunse dânsa cu glas melodios, şi trist, trist din cale-afară.

Sora Porfirina prinse între degetele sale dulci, mâna aspră a stariţei şi tăcu, privind la pământ.

— Nu! — se gândia, în răstimpul acestei nelinişti, boerul Eremia. — Nu este femeia pe care o aşteptam: e un copil... E un înger, poate, dar mă tem de dânsa... nu ştiu de ce... dar mă tem de ea...

— Stai, nepoate, şezi colea...

„Porfirino mamă, nepotul meu e un om tare blând; nu-l judeca după înfăţişarea lui sălbatecă; sufletul lui e potolit ca al unui călugăr.

„Umblă luni întregi, în largul lumei şi totdeauna, la capătul acestor drumuri îndelungate, în mănăstirea noastră vine să caute liniştea şi odihna...

„M'am întrebat adesea, nepoate, de ce nu te-ai călugărit pân'acum? Să-ţi placă oare aşa de mult viaţa cu lucrurile ei trecătoare?

— N'avea nici o grijă, mătuşă, nu sunt un mare iubitor al plăcerilor lumeşti. Şi eu trăesc în singurătate, dar n'aş putea să-mi petrec întreaga viaţă, la umbra unei clopotniţe; prea mult mi-ar fi dor de zarea largă a depărtărilor...

„Şi-apoi, nu mă simt vrednic... Am şi nemulţumirile mele, obiceiurile mele, răsvrătirile mele.

— Şi niciodată remuşcări?

— Ba da... Mă pocăesc adesea... La ce te gândeşti, soro Porfirino?

— Mi se pare că-l cunosc puţin pe boer! răspunse dânsa, vorbind nu lui Eremia, ci stariţei!

„Are un suflet frumos.

„Ştiu că e bucuria mănăstirei; surorile mi-au vorbit de-atâtea ori de el!

Sora Porfirina ţinea ochii în pământ, în vreme ce haiducul Miroslav se uita la genele ei lungi, la gura ei îndurerată. Un simţământ ciudat, pe care nu-l înţelegea, îl împingea către dânsa. Porfirina împrăştia în juru-i adierea unei suferinţe liniştite, a unei visări îndurerate.

Iar haiducul Miroslav auzia în inimă un glas care poruncia:

— Trebuie s'o aperi... s'o ocroteşti... păreau că luminează lunecând pe negrul rasei.

Poate.

Dar mai plângea de jalea lui însuşi, de jalea vieţii sale risipite în cele patru vânturi.

Işi amintia de copilăria lui, de tinereţea lui sbuciumată, de ziua când, înfingând cuţitul în pieptul omului, care-i furase iubirea, fugise în singurătatea codrilor.

Ii era ruşine.

Făgăduia inimei sale că se va pocăi, pornind pe calea cea dreaptă.

— Voi goni din mine omul de-altădată. Voi ocroti-o pe sora Porfirina...

„De ce-au făcut-o să sufere pe biata copilă, neprihănită floare de crin? Dar eu, eu de ce-am făcut pe atâţia să sufere?!

Când boer Eremia intră în arhondărie, găsi pe maica Porfirina, îngenunchiată înaintea stariţei Minodora.

teşti... să te jertfeşti pentru dânsa! Şi fără să ştie de ce, îi, venea să plângă... Ar fi vrut să rămâie singur şi să isbucniască în hohote, să verse lacrimi multe, să se uşureze.

— „Rămâi cu bine, soro Porfirină... Ne-om vedea după amiază.

„Imi făgădueşti să-mi fii prietină, într'o zi?

Şi fără să mai aştepte răspunsul eşi repede în livadă.

Se aruncă pe iarba înflorită şi dete drumul suspinelor înăbuşite... Potop de lacrimi fierbinţi îi cădea

De ce plângea boerul Eremia? Nu ştia nici el... In umbra clopotniţei, cu inima zdrobită, plângea şi ofta, ca din ochi.
un copil bătut.

Poate că se gândia la soarta nefericită a fetei lui Dragomir Logofătul. Il înduioşase privirea ochilor ei trişti, blândeţea chipului ei, farmecul mâinilor albe şi subţiri, care

„De ce nu m'au mişcat rugăciunile celor pe cari îi ucideam, sau liniştea pădurilor, sau strălucirea sfintei cruci şi toate frumuseţile acestui pământ, care înduioşează chiar ochii fiarelor, — de ce nu m'au cucerit şi pe mine minunăţiile acestea?..."

Multă vreme visă haiducul astfel.

Fu trezit de strigătele câtorva care îl înconujrau.

— Aici! E aici!

— „Te-am căutat peste tot, boerule! Au nu ţi-e foame? A trecut ceasul amiezii!

— Dormiam, copiilor! Nu m'am hodinit bine astănoapte.

„Aţipisem..."

Işi răcori obrazul cu apa unui părâiaş, care se furişa prin iarbă, şi-ale cărui valuri murmurau, chemându-se unul pe altul, ca să nu se piardă prin livadă.

(Va urma)

Iadul nostru

Omul adânc credincios în preceptele vechii religii, se 'nfurie ori de câte ori cineva îndrăzneşte să pună la îndoială existenţa iadului.

Iadul îngrozitor, cu foc şi cazane cu smoală, care fierb în permanenţă, cu drăcuşori cari au coarne, ghiare şi cozi.

„Cum?" întrebă tradiţionalistul nostru, „nu credeţi în pedeapsa eternă? Dacă vă bateţi joc de iad, ce altă pedeapsă supremă există oare pentru nelegiuiţi?"

Desenul nostru dă răspunsul la această întrebare. Inlăturând ideea iadului, răutăţile omeneşti, viciile şi crimele, sunt totuş pedepsite. Şi încă foarte aspru.

IADUL, aşa cum îl descrie Marcu, reprezintă vechea imagine a pedepsei divine.

E un lăcaş de spaimă, unde focul arde în permanenţă şi păcătoşii sunt pe vecie supuşi la înfiorătoarele torturi. Suferinţele nu încetează niciodată acolo.

In vechiul şi noul Testament, amenintarea cu groaznicul foc al iadului, e de nenumărate ori repetată.

Sfântul Matei, în capitolul V versetul 22, înşiră păcatele pentru care se cuvine iadul. Sunt printre aceste păcate, unele care în vremea noastră nu constitue decât greşeli neînsemnate, pentru pedepsirea cărora tribunalele noastre se mulţumesc să dea amenzi de câteva mii de lei.

Preoţii puritani din vremurile apuse, predicau mai mult despre focul ghenei, decât despre binefacerile raiului ceresc. Vorbeau mai mult despre mânia înfricoşătoare a lui Dumnezeu, decât de dragostea şi îndurarea sa.

Veţi admite însă că misionarii catolici, aveau nevoie de o armă atunci când trebuiau să lupte în ţări barbare, nu numai cu molime şi climă insuportabilă, dar şi cu sălbatici cari trăgeau în ei.

*

Lumea astăzi se leapădă însă, de aceste credinţe antice. Foarte puţini la număr sunt predicatorii culţi, cari să mai insiste în vremea noastră, asupra existenţei diavolului cu coarne şi coadă.

Mulţi sunt acei cari, contemplând universul, cu milioanele sale de planete şi sori, cu miraculoasele aşezăminte şi perfecţiunea cu care toate sunt conduse, nu-şi pot închipui un conducător al spaţiului nemărginit şi al vremei interminabile, după chipul cum l-au înfăţişat slujitorii bisericei.

Omul modern nu-şi poate imagina ca Dumnezeu cel atât de mare, care are puţinţa să guverneze întregul univers, să fi creat fiinţe imperfecte păcătoase, pe care apoi tot dânsul să le asvârle în cuptoarele iadului, ca să fiarbă acolo o veşnicie.

Astăzi, admiraţia faţă de o dreptate divină, bunătate şi putere, fac imposibile asemenea concepţii.

*

Alţii, pe baze ştiinţifice, nu se mai îndoesc că înţelegerea noastră asupra universului, s'a schimbat cu mult, de când vechiul şi noul Testament au fost scrise. Ştim prea bine că nu poate exista, pe deasupra capetelor noastre, un rai ceresc, după cum nici sub picioarele noastre nu poate fi un iad; pentrucă pământul se învârteşte în jurul său la fiecare 24 de ore, aşa că picioarele şi capetele noastre ating toate direcţiile, în această vreme.

Ştim de asemeni, că atât soarele cât şi pământul, vor dispare într'o bună zi. Rezultă că un iad, care s'ar găsi în interiorul pământului, nu poate fi etern.

Şi presupunând că iadul s'ar găsi în alt univers, unui om după pământ, care ar călători cu iuţeala luminii, — 300.000 km. pe secundă, — i-ar trebui mai mult ca un milion de ani de călătorie, ca să izbutiască să iasă din universul nostru şi să ajungă într'un loc unde ar putea fi eventual un iad neschimbat. Căci iată v'amintesc aci şi poezia lui Eminescu:

„La steaua care a răsărit
E-o cale atât de lungă"...

Mulţi oameni religioşi, se încăpăţânează să nu lepede vechea idee a unui iad veritabil, cu draci adevăraţi, cari primesc pe păcătoşi şi-i mână spre cazanele cu smoală, ca să fie arşi şi chinuiţi.

Milioane de minţi rătăcite, se întreabă pe de altă parte:

„La ce ne foloseşte bunătatea, dacă nu există iadul? La ce eu să nu păcătuesc, dacă semnul meu nemernic şi vicios, cela care tocmai trece pe stradă, nu va fi băgat pentru faptele sale în cazanul cu smoală, în vreme ce eu să privesc spectacolul din înălţimile raiului?"

*

Credinţa în acest iad monstruos trebue să dispară cu desăvârşire. Dumnezeu nu se răsbună.

Dar, asta nu înseamnează că cei răi nu vor mai avea să se teamă de pedeapsă. Pedeapsa viciilor şi a faptelor rele e în noi înşine.

Desenul pe care-l înfăţişăm, ne arată un iad pe care fiinţele omeneşti îl cunosc prea bine.

Este iadul *decăderii*, al *desonoarei*, al *remuşcării* şi *căinţii*.

Acesta e iadul la care sunt condamnaţi oamenii pentru propriile lor nebunii, păcate şi vicii.

Nădejdea, Prietenia, Ambiţia, Prilejul şi *Increderea*, mor, se nimicesc.

Prin acest ţintirim al speranţei, desenatorul a zugrăvit o pedeapsă mult mai aspră de cum ar fi aceea arătată în stânga figurei, unde capul satanei spune păcătosului nou venit, în care anume cazan de smoală va fi ars.

Ştiut este că fiinţele omeneşti, după o vreme de suferinţi fizice, ajung să se obişnuiască cu ele. Dar nu se pot obişnui, să rămâie nepăsători, faţă de suferinţele morale, produse în minţile lor, de propriile gânduri acuzatoare.

*

Cine ar putea spune dacă există *cineva*, care pregăteşte aceste pedepse morale.